

ATELIÉR URBEKO s.r.o.

Konštantínova 3, 080 01 PREŠOV

Tel.:(051) 77 22 071

mobil 0905 371 634

e-mail:urbeko.urbeko@gmail.com

VYŠNÉ RUŽBACHY

Územný plán obce

Návrh

Február 2023

Obsah

I. Základné údaje	3
a) Hlavné ciele riešenia	3
b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	4
c) Súlad riešenia územia so zadáním a územným plánom regiónu	4
II. Riešenie územného plánu	5
1) Vymedzenie riešeného územia.....	5
2) Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu	5
3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	14
4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia.....	16
5) Funkčné využitie územia obce.....	19
6) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania	20
7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	22
7.1) Obyvateľstvo a bytový fond.....	22
7.2) Občianska vybavenosť	24
7.3) Výroba a sklady	27
7.4) Rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch	27
8) Vymedzenie zastavaného územia obce.....	30
9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	31
10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami.....	32
11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	33
12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia	35
12.1) Doprava a dopravné zariadenia.....	35
12.2) Vodné hospodárstvo	39
12.3. Zásobovanie elektrickou energiou	45
12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia.....	48
12.5) Zásobovanie plynom.....	49
12.6) Zásobovanie teplom.....	50
12.7) Zariadenia civilnej ochrany.....	50
13) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	51
14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt.....	52
15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	54
16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	54
17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy	54
18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	54
III. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI	55

I. Základné údaje

Názov ÚPD: Územný plán obce Vyšné Ružbachy

Obstarávateľ: Obec Vyšné Ružbachy, okr. Stará Ľubovňa

Spracovateľ: Ateliér URBEKO s.r.o.

Konštantínova 3, 080 01 Prešov

Hlavný riešiteľ: Ing.arch. Vladimír Ligus, autorizovaný architekt SKA

Grafické práce: Jana Kačmariková

a) Hlavné ciele riešenia

Spracovanie územného plánu obce Vyšné Ružbachy objednal Obecný úrad Vyšné Ružbachy ako príslušný územnoplánovací orgán v súlade so zákonom č.50/1976 Zb. v znení neskorších noviel. Cieľom spracovania ÚPN je vypracovať a schváliť koncepciu ďalšieho rozvoja obce a získať územnoplánovací nástroj, ktorý poslúži na riadenie a jednotnú koordináciu rozvoja celého katastrálneho územia obce.

Hlavným cieľom riešenia územného plánu obce Vyšné Ružbachy a rozvoja jeho územia je:

- stanovenie koncepcie dlhodobého rozvoja obce, stratégie a zásad tohto rozvoja a jeho priemetu do územia obce v rozsahu jeho katastra
- určenie regulatívov priestorového usporiadania a využívania územia obce v rozsahu jeho katastra, osobitne však najmä v zastavanom a na zástavbu navrhovanom území obce
- prehĺbenie a usmernenie koncepčných zámerov, ale aj limitov a lokálnych obmedzení vyplývajúcich z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie
- vymedzenie chránených území, objektov a ochranných pásiem a zabezpečenie ochrany historického dedičstva, ochrany prírody, tvorby krajiny a ekosystémov
- určenie zásad a možnosti činností v území obce a racionálneho využívania prírodných zdrojov tak, aby sa neprekročilo únosné zaťaženie územia, zabezpečil sa trvalo udržateľný rozvoj obce, vytvárala sa a udržiavala ekologická stabilita krajiny na jeho katastrálnom území
- vytváranie podmienok tvorby kvalitného životného a obytného prostredia v jednotlivých miestnych funkčných zónach,
- tvorba koncepcie zabezpečenia územia obce verejnou dopravnou a technickou vybavenosťou,
- vytváranie predpokladov saturácie územia zariadeniami sociálnej infraštruktúry a ostatného verejného občianskeho vybavenia,
- priestorové riešenie diferencovanej škály rozvoja základných funkcií a aktivít bývania, športu a rekreácie s osobitným zreteľom na kúpeľnú funkciu sídla
- vytváranie podmienok a opatrení na sanáciu urbánnych štruktúr zástavby a intenzívne využívaných častí krajiny
- návrh poradia výstavby a ostatných podmienok využívania územia
- vymedzenie zastavaného územia obce a určenie verejnoprospešných stavieb
- prípadne stanovenie potreby vypracovania podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov
- koordinácia aktivít a riešenie konfliktov a stretov záujmov.

Ďalším dôvodom pre vypracovanie nového územného plánu obce je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce a jej katastra vo väzbe na spracovaný ÚPN Prešovského samosprávneho kraja. V územnom pláne je potrebné riešiť koncepciu rozvoja obce pre obdobie do roku 2040 s výhľadom aj na ďalšie obdobie.

Hlavným dôvodom obstarania územného plánu je potreba vypracovať jednotný základný právny nástroj územného plánovania pre obec v súlade so zákonom o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a ďalšími súvisiacimi zákonmi a Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja.

Hlavným cieľom rozvoja územia je ďalší rozvoj hlavných funkcií sídla využitím potenciálu územia v súlade so záujmami jeho obyvateľov s cieľom tvorby a ochrany optimálneho životného prostredia pri dodržaní zásad trvalo udržateľného rozvoja. Je potrebné riešiť rozvoj bývania pre predpokladaný prírastok obyvateľstva, doplnenie chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti, nové vymedzenie plôch pre rozvoj podnikateľských aktivít, rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry obce. Pre budúci rozvoj obce je potrebné riešiť podmienky pre rozvoj kúpeľníctva a využívania rekreačného potenciálu krajiny. V rámci celého riešeného územia je potrebné navrhnúť protipovodňové opatrenia, spôsob využívania povrchových vôd a opatrenie na riešenie dôsledkov klimatických zmien. Do územného plánu je potrebné zapracovať požiadavky vyplývajúce z riešenia Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja (ďalej ÚPN PSK) a skoordinať prelínajúce sa funkcie a záujmy so susednými sídlami.

b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Vyšné Ružbachy majú územný plán obce vypracovaný ešte v roku 2002, schválený Obecným zastupiteľstvom Vyšné Ružbachy uznesením č. XXVI/2002 bod A/4 zo dňa 2.12.2002, aktualizovaný Zmenami a doplnkami č.1/2014, schválenými uznesením Obecného zastupiteľstva č. 310/2018 zo dňa 25.9.2018. Po obsahovej stránke je už vyčerpaný a neposkytuje dostatočný podklad pre riadenie rozvoja obce. V období od jeho spracovania sa zrealizovalo viacero stavieb, niektoré investičné zámery sa naopak neuskutočnili, na druhej strane sa objavili aj úplne nové potreby a požiadavky. Zmenili sa predpoklady a možnosti rozvoja obce, zmenili sa aj viaceré legislatívne podmienky a požiadavky na využívanie územia obce a riešenie územného plánu.

Dôvodom obstarávania nového územného plánu obce Vyšné Ružbachy je skutočnosť, že pôvodný územný plán obce už nezohľadňuje všetky potreby pre riadenie a rozvoj obce tak, aby usmerňoval a koordinoval rozvoj jednotlivých funkčných zložiek a ktorý by dostatočne riadil, usmerňoval a reguloval jednotlivé činnosti na území obce. Pred vedením obce stojí aktuálna otázka koordinovaného rozvoja sídla, ďalšej výstavby v jednotlivých častiach obce a využívania plôch v celom jej katastrálnom území, a z toho vyplývajúca potreba mať spracovaný, prerokovaný a schválený územný plán v súlade so súčasnou platnou legislatívou. Zároveň je to aj aktuálna potreba premietnuť do územného plánu obce pripravené zámery a súčasný trend ponúkaných možností funkčného využitia územia hlavne z pohľadu bývania a občianskej výstavby, výrobných, športových a rekreačných plôch, riešenia dopravy a technickej infraštruktúry územia, pri zohľadnení záujmu ochrany a tvorby životného prostredia a najmä pri zohľadnení potrieb a požiadaviek občanov a majiteľov nehnuteľností.

Predchádzajúci územný plán je preto neaktuálny a obec potrebuje nový územný plán. V súlade s § 11 ods. 2 stavebného zákona, budú tieto požiadavky na rozvoj obce riešené základným nástrojom územného plánovania, t.j. Územným plánom obce Vyšné Ružbachy.

c) Súlad riešenia územia so zadaním a územným plánom regiónu

Územný plán je spracovaný ako územný plán obce v súlade s §11 odst.4 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších právnych predpisov. Na základe Prieskumov a rozborov z roku 2019 bolo spracované, prerokované a dňa 18.2.2020 uznesením Obecného zastupiteľstva č. 7/130/2020 schválené Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Vyšné Ružbachy. Návrh územného plánu bol spracovaný v súlade s uvedeným Zadaním.

Návrh územného plánu je spracovaný v súlade s nadradeným územným plánom regiónu, ktorým je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja schválený uznesením Zastupiteľstva PSK č.268/2019 dňa 26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 269/2019 dňa 26.8.2019 s účinnosťou od 6.10.2019.

II. Riešenie územného plánu

1) Vymedzenie riešeného územia

Územný plán obce sa spracováva pre celé územie obce (§ 11 stavebného zákona). Riešeným územím územného plánu obce Vyšné Ružbachy je administratívne územie Vyšné Ružbachy okres Stará Ľubovňa, ktoré tvorí katastrálne územie Vyšné Ružbachy:

Názov k.ú.	kód obce	číslo k.ú.	výmera k.ú.
-----	-----	-----	-----
Vyšné Ružbachy	527092	871451	1795,66 ha

Obec Vyšné Ružbachy sa nachádza na západnom okraji okresu Stará Ľubovňa v Prešovskom kraji, na juhovýchodnom okraji Spišskej Magury. Stred obce je v nadmorskej výške 625 m n.m. . Je to historická spišská obec, prvá písomná zmienka o nej je z roku 1329. Obec vznikla pri významných minerálnych prameňoch, ktoré sa stali základom rozvoja kúpeľníctva. Chotár obce siaha z údolia potoka Rieka a jeho prítoku Zálažného potoka severným a západným smerom do lesného celku pohoria Spišská Magura.

Samotné riešené územie je zobrazené v grafickej časti vo dvoch úrovniach. Celé katastrálne územie je riešené v hlavnom výkrese návrhu rozvoja územia obce v mierke 1:10 000. Vlastné zastavané územie obce je riešené v podrobnejších výkresoch v mierke 1:2000. Tvorí ho súčasne zastavané územie obce rozšírené o plochy navrhovanej výstavby, t.j. všetky existujúce a navrhované funkčné plochy priamo súvisiace so stavbami pre bývanie, občiansku a technickú vybavenosť, kúpeľníctvo a rekreáciu, šport a výrobu v samotnej obci. Rozsah riešeného zastavaného územia je 189,3 ha.

2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu

Nadradeným územným plánom regiónu pre riešené územie je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, schválený uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 268/2019 zo dňa 26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 77/2019, schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 269/2019 zo dňa 26.8. 2019 s účinnosťou od 6.10.2019.

Podľa ÚPN PSK sú Vyšné Ružbachy obytno-rekreačným sídlom s kúpeľnou funkciou. Z platného riešenia ÚPN Prešovského samosprávneho kraja vyplývajú pre riešenie územného plánu obce Vyšné Ružbachy nasledovné zásady a regulatívy a verejnoprospešné stavby:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.1. V oblasti medzinárodných, celoštátnych a nadregionálnych vzťahov

1.1.4. Podporovať sídelné prepojenie územia kraja na medzinárodnú sídelnú sieť rozvojom urbanizačných rozvojových osí pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného významu.

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiská osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:

1.2.2.8. 5. skupiny – Hanušovce nad Topľou, Podolíne, Spišská Stará Ves, Veľký Šariš.

1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:

1.2.5.2. Druhého stupňa:

1.2.5.2.1. Kežmarsko – toryskú rozvojovú os:

Poprad – Kežmarok – Stará Ľubovňa – Sabinov – Prešov.

- 1.2.7. Sídlnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.
- 1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou verejného dopravného a technického vybavenia.
- 1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.
- 1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.
- 1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.
- 1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiaru ochranu obyvateľstva.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

- 1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.
- 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.
- 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.
- 1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.
- 1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1. V oblasti hospodárstva

- 2.1.4. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.
- 2.1.5. Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy – brownfield).

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

- 2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.
- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.
- 2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.

2.3. V oblasti ťažby

- 2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastných surovín rešpektovaním výhradných ložísk, chránených ložiskových území, ložísk nevyhradených nerastov, ako aj dobývacích území, pri zohľadnení nárastu významu iných spôsobov využívania územia.
- 2.3.2. Podporovať sanáciu a rekultiváciu opustených ťažobní a lomov, revitalizovať dobývacie priestory s cieľom ich krajinárskeho zakomponovania do okolitého prírodného územia, s funkciou krajiny slúžiacej ako náučné lokality a rešpektovať prirodzenú sukcesiu týchto území. V osobitne chránených územiach ochrany prírody a krajiny postupne utlmiť a ukončiť povrchovú ťažbu nerastných surovín.
- 2.3.3. Zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

- 3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

- 3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.
- 3.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú dostupnosť nemocničných zariadení a zdravotníckych služieb pre obyvateľov jednotlivých oblastí kraja.
- 3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.
- 3.2.4. Podporovať rozvoj liečební pre dlhodobo chorých v priemete celého územia kraja, ako aj ďalších odborných liečebných ústavov podľa aktuálnych potrieb.
- 3.2.5. Vytvárať podmienky pre zvyšovanie vzdelanostnej úrovne marginalizovaných skupín obyvateľstva v zdravotníckej oblasti.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

- 3.3.1. Modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.
- 3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.
- 3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 3.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 3.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.
- 3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.
- 3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.
- 4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:
- 4.2.1. Špecifickej prihraničnej polohy regiónov PSK s Poľskom a Ukrajinou.
- 4.2.2. Výhodného dopravného napojenia medzinárodného významu.
- 4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).
- 4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.
- 4.7. Využívať funkčné plochy športovej, rekreačnej vybavenosti a cestovného ruchu, najmä na

- modernizáciu existujúcich zariadení predovšetkým na území národných parkov mimo zastavaných území obcí.
- 4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.
- 4.9. Podporovať možnosť rozvoja/revitalizácie opustených banských území z hľadiska ich využitia pre cestovný ruch.
- 4.11. Vymedziť sústavu turistických nástupných bodov, do ktorých priviesť integrovanú dopravu, zriadiť služby, vrátane parkovísk a oddychových plôch.
- 4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.
- 4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.
- 4.18. Vytvárať územné podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží (sústav) s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo–rekreačnou vybavenosťou.
- 4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhučných, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
- 4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.
- 4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.
- 4.28. Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí a súvisiacej infraštruktúry rešpektovať ako limitujúci faktor biologické limity a limity vyplývajúce z prítomnosti území zaradených v európskej sieti NATURA 2000 a osobitne chránených častí prírody a krajiny a ich výstavbu uskutočňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.
- 4.31. Investičné zámery navrhovať a umiestňovať mimo lokalít kultúrneho dedičstva najmä pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón alebo v ich blízkosti a v ich katastrálnom území, aby nedochádzalo k ohrozeniu charakteru lokality a zániku jedinečného a neopakovateľného „genia loci“.
- 4.32. V katastrálnych územiach obcí s jedinečným krajinným obrazom alebo jedinečnou kultúrnou krajinou, najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy, nerozširovať cestnú sieť a zohľadňovať platnú legislatívu v oblasti ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrnej krajiny.
- 4.33. Rešpektovať v oblasti kúpeľníctva:
- 4.33.1. Kúpeľné miesta – Nový Smokovec, Tatranská Polianka, Tatranská Kotlina, Lučivná, **Vyšné Ružbachy**, Bardejov.
- 4.33.2. Prírodné liečivé zdroje v Bardejove, Červenom Kláštore, Novoľubovnianskych kúpeľoch a vo **Vyšných Ružbachoch** a ich ochranné pásma I. a II. stupňa.
- 4.33.5. Podporovať kúpeľný a relaxačný turizmus v spojení s historickými pamiatkami a rozvíjať v nich netradičné druhy dopravy najmä ekologickú.
- 5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie**
- 5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží.
- 5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.
- 5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,
- 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.

6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.

6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.

6.1.10. Rešpektovať súvislú sieť migračných koridorov pre voľne žijúce druhy živočíchov z prvkov biocentier a biokoridorov nadregionálneho významu a zásady a regulatívy platné pre biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu s funkciou migračných koridorov. V prípade stretu s navrhovanými alebo existujúcimi dopravnými tepnami (železničná a automobilová doprava) regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu realizovať ekomosty a podchody.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.

6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,

6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresíí, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.

6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívanej krajine.

6.2.6. Citlivo zvažovať rekultivácie v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošnom obhospodarovaní na území so silnou až veľmi silnou eróziou a zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov a protierózných opatrení.

6.2.7. Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.

6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.

6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržiavania charakteristických črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.

6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znížením znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.

6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu

riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.

- 7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.
- 7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
- 7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.
- 7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.
- 7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.
- 7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
- 7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.
- 7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.
- 7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.
- 7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, trávinnó–bylinné porasty.
- 7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.
- 7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

- 8.1. Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
- 8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
 - 8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
 - 8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma, s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky.
 - 8.2.6. Objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky.
 - 8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.
- 8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno–kultúrne a hospodársko–sociálne celky.
- 8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
- 8.7. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.3. Cestná doprava

- 9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest "Miestopisným priebehom cestných komunikácií", ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestných pozemkov v zastavanom území Prešovského kraja.
- 9.3.4. **Chrániť územné koridory a realizovať cesty I. triedy:**

- 9.3.4.8. *Cesta I/77:*
- 9.3.4.8.1. *Obchvat časti mesta Spišská Belá, spoločne s obcou Bušovce zo severozápadnej strany, mesta Podolíne z juhovýchodnej strany, obcí Nižné Ružbachy, Forbasy, Hniezdne a obchvat severozápadne od centra mesta Stará Ľubovňa (v nadväznosti na realizovanú preložku cesty I/68) s úpravou parametrov celého úseku cesty do času realizácie obchvatov.*
- 9.3.7.3. *Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiám najmä výroby a obchodu.*
- 9.3.7.4. *Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.*
- 9.3.7.5. *Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.*
- 9.3.7.6. *Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.*
- 9.3.7.9. *Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.*
- 9.3.7.10. *Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.*
- 9.3.7.11. *Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.*
- 9.3.11. *Vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť zásobných staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily.*
- 9.7. Cyklistická doprava**
- 9.7.2. *Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:*
- 9.7.2.2. *Cyklotrás po lokalitách zapísaných v Zozname Svetového dedičstva UNESCO súvisiacich s trasou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 11: hranica PL – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany – Sabinov – Prešov – Košice – hranica MR (predovšetkým v koridore ciest I/66, I/66A, I/77, I/68, I/20, II/533 a v úseku Stará Ľubovňa – Torysa s trasou Stará Ľubovňa – Kežmarok – Levoča – Spišské Podhradie – Torysa.*
- 9.7.2.3. *Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.*
- 9.7.2.4. *Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,*
- 9.7.3. *Odčleniť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojuvať motorovú dopravu náležitými dopravnými – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.*
- 9.7.4. *Nadväzovať cyklotrasy na línie a zariadenia cestnej a železničnej dopravy v rámci podpory multimodality dopravného systému.*
- 9.7.5. *Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.*
- 9.7.6. *Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.*
- 9.7.7. *Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiami ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.*
- 9.7.8. *Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.*
- 9.8. Infraštruktúra integrovaného dopravného systému**
- 9.8.1. *Vytvárať územno – technické podmienky a presadzovať riešenia integrovaných dopravných systémov na území PSK najmä integráciu autobusovej a železničnej dopravy a zosúladiť integrovaný dopravný systém so susediacimi regiónmi a s pripravovanými strategickými dokumentmi PSK.*
- 10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia**
- 10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry**
- 10.1.1. *Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.*

10.2. V oblasti zásobovania vodou

10.2.1. *Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.*

10.2.4. *Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.*

10.2.5. *V regiónoch, kde nie je možné napojenie na skupinový vodovod, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou riešiť s využitím miestnych vodných zdrojov.*

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:

10.3.2. *Z regionálnych vodných zdrojov pre skupinové vodovody:*

10.3.4. *Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.*

10.3.5. *Zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).*

10.3.6. *Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.*

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

10.4.1. *Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:*

10.4.1.1. *Pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd (ČOV) prednostne realizovať skupinové kanalizačné siete v aglomeráciách a sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd.*

10.4.6. *Pri odvádzaní zrážkových vôd riešiť samostatnú stokovú sieť a nezaťažovať jestvujúce čistiarne odpadových vôd.*

10.4.8. *Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.*

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

10.5.1. *Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.*

10.5.3. *S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.*

10.5.4. *Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírody blízokým spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.*

10.5.5. *Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.*

10.5.6. *Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.*

10.5.7. *Vykonávať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírody blízokým spôsobom obhospodarovania.*

10.5.11. *Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.*

10.5.16. *Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnuť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.*

10.5.18. *Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.*

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

10.6.1 *Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).*

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

- 10.7.3. Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.
- 10.7.4. Rešpektovať trasy VTL plynovodov, ich ochranné a bezpečnostné pásma.
- 10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

- 10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.
- 10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
 - 10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.
 - 10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).
 - 10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.
 - 10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.
 - 10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.
 - 10.8.2.10. V ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.

10.9. V oblasti telekomunikácií

- 10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
- 10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
- 10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
- 10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.3. Stavby na cestách I. triedy:

1.1.3.8. Cesta I/77:

- 1.1.3.8.1. Obchvat časti mesta Spišská Belá, spoločne s obcou Bušovce zo severozápadnej strany, mesta Podolíne z juhovýchodnej strany, obcí Nižné Ružbachy, Forbasy, Hniezdne a obchvat severozápadne od centra mesta Stará Ľubovňa (v nadväznosti na realizovanú preložku cesty I/68) s modernizáciou celého úseku cesty do času realizácie obchvatov.

1.4. Cyklistická doprava

- 1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
- 2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.6. V oblasti telekomunikácií**2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.**

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Obec Vyšné Ružbachy je stredne veľké vidiecke sídlo s počtom 1438 obyvateľov k 31.12. 2019 a 1416 k 31.12.2021 podľa údajov Štatistického úradu SR. Počet obyvateľov obce dlhodobo mierne stúpala, v súčasnom období stagnuje, čo súvisí s polohou a funkciou sídla v území a zložením obyvateľstva. Demografická skladba obyvateľstva je stabilizovaná, podiel obyvateľov v predproduktívnom veku v roku 2011 bol 19,0%, v produktívnom veku 67,6%, v poproduktívnom veku 13,4 %, obyvateľov. Priemerný vek obyvateľov bol 34,89 rokov, čo je pod úrovňou celoslovenského priemeru (SR priemerne 39,87). Ekonomicky aktívnych bolo 44,7 % obyvateľov obce. Vo vzdelanostnej štruktúre prevládajú obyvatelia so stredným vzdelaním, stredoškolské vzdelanie má 48,99 % a vysokoškolské vzdelanie 12,6 % obyvateľov. Najviac obyvateľov pracuje v stavebníctve, zdravotníctve a verejnej správe, pričom až 80 % ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza do zamestnania mimo obec. Obyvateľstvo je slovenskej národnosti (89,0 %). Obec je homogénna aj z hľadiska vierovyznania, prevláda obyvateľstvo rímskokatolíckeho vierovyznania (88 %).

Tab.č.1 Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov:

rok	1970	1980	1991	2001	2011	2015	2019	2021
počet obyv.	1060	1047	1104	1262	1396	1403	1438	1416

Tab. č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2015-2019

Rok	Spolu	Muži	Ženy
2015	1403	674	729
2016	1424	689	735
2017	1422	692	730
2018	1426	698	728
2019	1438	704	734

Podľa sčítania ľudu, bytov a domov v rokoch 2001 a 2011 bola demografická skladba obyvateľstva v obci nasledovná:

Tab.č. 3: Obyvateľstvo podľa veku v rokoch 2011 a 2021:

Veková skupina (roky)	2011	2021
0-4	84	73
5-9	83	81

Návrh ÚPN-O Vyšné Ružbachy

10-14	97	83
15-19	125	82
20-24	110	100
25-29	139	111
30-34	102	106
35-39	110	120
40-44	109	107
45-49	95	98
50-54	78	115
55-59	73	93
60-64	64	76
65-69	37	64
70-74	36	47
75-79	24	33
80-84	16	16
85+	9	11
nezistené	5	0
Spolu	1396	1416

Zdroj: ŠÚ SR

Priemerný vek obyvateľstva obce v roku 2011 bol 34,89 roku.

Tab.č.4 Veková štruktúra obyvateľstva:

	0-14 roč.		15-60 roč.		65+ roč.		celkom	
rok 2001	302	23,8 %	817	64,3 %	152	12,0 %	1262	100 %
rok 2011	264	18,9 %	941	67,4 %	191	13,7 %	1396	100 %
rok 2021	237	16,7 %	932	65,8 %	247	17,4 %	1416	100 %

$$\text{Index veku populácie: } I_{2001} = \frac{P_{0-14 \text{ roč}}}{P_{60+\text{roč}}} \cdot 100 = 198,9$$

$$\text{Index veku populácie: } I_{2011} = \frac{P_{0-14 \text{ roč}}}{P_{60+\text{roč}}} \cdot 100 = 138,2$$

$$\text{Index veku populácie: } I_{2014} = \frac{P_{0-14 \text{ roč}}}{P_{60+\text{roč}}} \cdot 100 = 95,6$$

Demografická skladba obyvateľov obce sa po roku 2000 postupne zmenila z progresívnej na stabilizovanú až regresívnu. Napriek tomu sa vo Vyšných Ružbachoch počet obyvateľov neznižuje, nízky prirodzený prírastok dopĺňa migrácia do sídla. Na stabilizáciu a rast počtu obyvateľstva priaznivo vplyva existujúca vybavenosť obce so špecifickými možnosťami rekreácie, existujúca hospodárska základňa v obci s ponukou pracovných miest a atraktívne prírodné a kvalitné životné prostredie. Trend rastu počtu obyvateľov obce je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou v osídlení podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN Prešovského samosprávneho kraja a Koncepcii územného rozvoja Slovenska. Obec leží blízko urbanistickej osi nadregionálneho významu, t.j. kežmarsko – toryskej rozvojovej osi

druhého stupňa, a susedí s ťažiskom osídlenia 5. stupňa – mestom Podolíne. V dostupnej vzdialenosti sú dve okresné mestá – Stará Ľubovňa a Kežmarok.

Hlavnými funkciami sídla sú funkcie obytná, kúpeľná a rekreačná, doplnkovou obslužná a výrobná. Hospodársku základňu obce tvoria zariadenia z I., II. aj III. sektoru ekonomiky, najpočetnejšie sú podnikateľské subjekty z oblasti zdravotníctva, stavebníctva, cestovného ruchu a verejnej správy. Najväčší počet pracovných miest v obci je v treťom sektore. V obci nie je dostatok voľnej pracovnej sily, v roku 2021 bolo nezamestnaných len 39 obyvateľov (3,9 % ekonomicky aktívnych obyv.).

Hospodárska základňa obce je vzhľadom na veľkosť obce nedostatočná, veľká časť ekonomicky aktívnych obyvateľov (80 %) dochádza za prácou mimo obec, prevažne do Starej Ľubovne alebo Kežmarku. Na druhej strane Vyšné Ružbachy sú aj cieľom dochádzky do zamestnania, časť pracovných miest v obci využívajú obyvatelia iných obcí a miest, pričom ide prevažne o odborné zdravotnícke pracovné miesta v kúpeľoch. Pre posilnenie ekonomickej základne obce je potrebné riešiť vytvorenie vhodnejších podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania a rozvoj ďalších ekonomických činností v území s prioritou zdravotníctva a cestovného ruchu. Poloha na okraji oblastí cestovného ruchu medzinárodného významu Pieniny a Vysoké Tatry dáva možnosť na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu nadregionálneho významu. Existencia liečivých minerálnych prameňov je predpokladom na rozvoj zdravotníctva aj rekreácie.

V katastri obce a najmä v bezprostrednom okolí súčasne zastavaných plôch je dostatok vhodných plôch na rozvoj bývania a vybavenosti územia aj výrobné, športové a rekreačné areály.

Na základe uvedeného je zrejmé, že obec má predpoklady pre ďalší rozvoj prejavujúci sa okrem iného aj rastom počtu jej obyvateľov.

Návrh územného plánu vychádza z nasledovného predpokladaného vývoja počtu obyvateľov, založenom na prirodzenom prírastku aj migrácii do obce :

Rok	1991	2001	2011	2019	2020	2030	2040
Počet obyvateľov	1104	1271	1392	1424	1450	1550	1700

Uvedený predpoklad môže byť zmenený väčšou investíciou do oblasti zamestnanosti alebo bytovej výstavby v obci alebo blízkom okolí. Je opodstatnené predpokladať, že po oživení ekonomiky a realizácii plánovaných investícií v oblasti zamestnanosti aj v blízkyh mestách budú rásť aj ich aglomeračné vplyvy, čo sa prejaví aj v riešenej obci zvýšením počtu obyvateľov aj pri očakávanom poklese natality. Podľa uvedeného predpokladu už do roku 2025 prekročí počet obyvateľov obce 1500.

4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia

Obec Vyšné Ružbachy sa nachádza v okrese Stará Ľubovňa v Prešovskom kraji, 14 km západne od okresného mesta a 7 km od centra mikroregiónu mesta Podolíne. Obec leží v koridore spišskotatarskej urbanizačnej osi Slovenskej republiky 2. stupňa Poprad - Kežmarok - Stará Ľubovňa - Sabinov - Prešov, na východnom okraji Spišskej Magury, v rurálnej podhorskej krajine. Leží na okraji údolia rieky Poprad, ktorým vedie významný dopravný koridor, spájajúci nielen podtatranskú oblasť a horný Spiš, ale aj východné Slovensko a juhovýchodné Poľsko. V tomto koridore vedie cesta I. triedy medzinárodného významu a železničná trať regionálneho významu, obe s cezhraničným napojením. Rieka Poprad je splavná len pre malé športové plavidlá.

Obec leží na okraji Spišskej Magury na rozhraní severného Spiša a Zamaguria. Je to hornatinová pekne modelovaná krajina s vysokým podielom lesov a lúk a rozvíjajúcim sa cestovným ruchom. Vyšné Ružbachy majú v tomto území osobitné postavenie ako najvýznamnejšie kúpeľné miesto v celom regióne a známe lyžiarske stredisko.

Vyšné Ružbachy sú obytno-rekreačné sídlo nadregionálneho významu s potenciálom na ďalší rozvoj ako významného strediska cestovného ruchu. Obytnú funkciu v obci predstavuje bývanie trvalo aj prechodne bývajúcich obyvateľov, z ktorých väčšia časť pracuje mimo bydlisko. Rekreačná funkcia je viazaná na kúpele, lyžiarske stredisko, zariadenia voľného a viazaného cestovného ruchu aj individuálnej rekreácie. Doplnková výrobná funkcia je viazaná na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.

Záujmovým územím obce je územie priľahlé k územiu obce, ktorého funkčné využitie a priestorové usporiadanie sa má riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím vlastnej

obce. Záujmovým územím obce Vyšné Ružbachy je územie susediacich okolitých obcí, t.j. obcí Nižné Ružbachy, Lacková, Kamienka, Strážany a Veľký Lipník a mesta Podolíneec.

Je to územie v západnej časti okresu Stará Ľubovňa, východnej časti pohoria Spišská Magura a priľahlých údoliach rieky Poprad na južnej a potokov Lipník a Kamienka na jeho severnej strane. Severný okraj záujmového územia siaha až po štátnu hranicu s Poľskou republikou.

Údolnú časť tvorí oráčino-lúčna poľnohospodárska krajina, v hrebeňovej časti Spišskej Magury prevažne lesno-lúčna krajina. Celá krajina je veľmi pekne modelovaná vrchovina až hornatina s najvyšším vrchom Veterný vrch (1111 m n.m.), vyhladkovým bodom Poľana a viacerými vrcholmi prevyšujúcimi výšku 1000 m n.m. v susedných katastroch. V dotknutom území sa nachádza niekoľko významnejších prírodných lokalít a východný okraj Pieninského národného parku. Kamienka je významným kultúrnym centrom Rusínov s tradíciou folklórnych festivalov, v Lackovej sa udržiava tradícia košíkárstva, v Podolínci je historické jadro mesta vyhlásené za pamiatkovú rezerváciu. Rekreačná funkcia v záujmovom území mimo samotné Vyšné Ružbachy je zatiaľ málo rozvinutá a má len lokálny význam, okrem Vyšného Lipníka, ktorý už participuje na cestovnom ruchu regiónu Pieniny. Vzhľadom na polohu blízko hraníc Poľska, historické pamiatky a vhodné prírodné prostredie, blízkosť pohorí Levočské vrchy, Ľubovnianska vrchovina a Vysoké Tatry a blízke mesto Stará Ľubovňa je jej rozvoj v budúcnosti možný a plánujú ho všetky obce a mestá v dotknutom území.

Stredom záujmového územia prebieha hrebeň východnej časti pohoria Spišská Magura, ktorý ovplyvňuje infraštruktúru aj vzájomné vzťahy obcí v danom území. Sídlá ležiace južne od Spišskej Magury v údolí rieky Poprad spája cesta I. triedy a na ňu napojené cesty III. triedy, obce severne a východne od pohoria cesta II. triedy, pričom obe sa stretávajú v obci Hniezdne. Južnou časťou záujmového územia vedie železničná trať Poprad - Plaveč. Túto komunikačnú sieť dopĺňajú poľné a lesné cesty a turistické a cykloturistické trasy, ktoré spájajú obce v južnej a severnej časti územia. Zázemím regiónu je okresné mesto Stará Ľubovňa, v ktorom je vybudovaná širšia základná aj vyššia občianska vybavenosť, centrom mikroregiónu južnej časti záujmového územia je Podolíneec, v ktorom je občianska vybavenosť rozvinutejšia ako v ostatných menších obciach s minimálnou vybavenosťou. Podolíneec je polyfunkčným obytno/obslužným aj výrobným sídlom, ostatné obce obytnými sídlami s doplnkovou výrobnou funkciou s prevládajúcou poľnohospodárskou a lesnou výrobou. Obce v južnej a severnej časti záujmového územia využívajú čiastočne spoločnú nadradenú technickú infraštruktúru – VN el. vedenia, vysokotlakový plynovod, telekomunikácie, ostatné časti infraštruktúry sú prevažne lokálne (vodovod, kanalizácia). Obce Vyšné a Nižné Ružbachy majú spoločnú kanalizačnú sústavu.

V rámci rozvoja záujmového územia je potrebné koordinovať funkčné využitie plôch, rozvoj občianskej vybavenosti a technického vybavenia jednotlivých obcí. Riešené územie sa bude rozvíjať vo dvoch relatívne samostatných častiach rozdelených hrebeňom Spišskej Magury, prepojených vo východnej časti na území obce Kamienka. Hlavnou funkciou v území bude bývanie, doplnkovou výroba, rozvojovou rekreácia a cestovný ruch. Hlavnými rozvojovými sídlami budú Podolíneec a Vyšné Ružbachy. V severnej časti záujmového územia, v obciach Veľký Lipník a Strážany, bude ďalší rozvoj založený na rozvoji rekreácie a cestovného ruchu v rámci oblasti cestovného ruchu Pieniny a doplnkovej poľnohospodárskej výroby a lesnom hospodárstve. Mesto Podolíneec ako centrum mikroregiónu v južnej časti dotknutého územia bude okrem rozvoja bývania plniť aj obslužnú funkciu pre okolité obce širšou ponukou v oblasti obchodu (špecializované predajne), služieb, školstva (stredná odborná škola) a zdravotníctva (odborné ambulancie). V Podolínci bude aj širšia ponuka pracovných príležitostí vďaka rozvoju aj výrobnej funkcie sídla rozširovaním plôch pre výrobné a skladové areály v nadväznosti najmä na hlavnú dopravnú os územia cestu I. triedy č. 77 a železničnú trať.

Rozvojovou funkciou v celom záujmovom území je rekreácia a cestovný ruch. V rámci toho je potrebné rozvíjať sieť peších a cyklistických turistických trás a rozvoj súvisiacej infraštruktúry rekreačných zariadení v pohorí Spišská Magura a všetkých jej podhorských obciach. V tomto území je udržiavaná aj sieť turistických a tématických značených trás a náučných chodníkov. Vyšné Ružbachy sú východiskom modrou turistickou značkou značenej trasy vedúcej po hrebeni Spišskej Magury až do Ždiarskeho sedla, z Podolíneca cez Vyšné Ružbachy vedie červená turistická značka do Veľkého Lipníka a Pienin. Pre posilnenie celoročného využívania rekreačného potenciálu územia je potrebné rozvíjať hrebeňovú trasu Spišskej Magury ako multifunkčnej trasy pre pešiu, cyklistickú, bežeckú (zimnú aj letnú) turistiku a hipoturistickú trasu integrujúcu rekreačné aktivity na oboch stranách pohoria. Na

hrebeňovej trase je potrebné skvalitniť orientačné turistické značenie, vybudovať odpočívadlá, na krížení s cestami útulne alebo aj horské chaty. V podhorských obciach na okraji pohoria vrátane všetkých obcí v riešenom záujmovom území je potrebné budovať turistické ubytovne, penzióny, autocampingy a chatové osady. Vyšné Ružbachy sú jedným z hlavných nástupných bodov na túto trasu v oblasti Veterného vrchu.

Skvalitnenie dopravnej infraštruktúry v záujmovom území sa bude riešiť v prvom rade preložkami a rekonštrukciou cesty I/77 na technické parametre prislúchajúce kategórii tejto cesty a výhľadovej intenzite dopravy vrátane výstavby cestného obchvatu Podolínce a Nižných Ružbách. Rekonštrukcia vrátane úpravy smerového vedenia čaká aj cestu II. triedy č. 543 v katastri Kamienky.

V predmetom území je vyznačených niekoľko cykloturistických trás, vedúcich napr. z Hniezdneho cez Kamienku na Pieniny, z Nižných cez Vyšné Ružbachy do Kamienky a z Podolínce do Veľkého Lipníka. Prvými úsekmi Vyšné Ružbachy - Lackovce a Kamienka - Hniezdne sa začala výstavba cyklistickej cestičky Vyšné Ružbachy - Hniezdne s pokračovaním do Starej Ľubovne. Je potrebné dobudovať úsek Lacková – Kamienka aj nadväzujúcej cyklistickej cestičky Vyšné Ružbachy – Podolínec cez sedlo Lustová.

Južným okrajom záujmového územia, údolím rieky Poprad, vedie železničná trať Poprad – Stará Ľubovňa – Plaveč. Železničná trať je jednokoľajová, len výhľadovo sa počíta s jej elektrifikáciou, nevyhovujúce sú železničné stanice a zastávky, neexistuje integrovaný systém dopravy. Rekonštrukciou železničných staníc a zastávok vrátane novej železničnej stanice v Nižných Ružbachoch je potrebné vytvoriť podmienky pre integrovaný dopravný systém preferujúci hromadnú dopravu doplnenú o nemotoristickú, najmä cyklistickú dopravu.

Rozvojové zámery v budovaní technickej infraštruktúry sú možné prevažne len lokálne a samostatne na južnej a severnej strane Spišskej Magury, najmä pri zabezpečovaní zásobovania pitnou vodou a čistenia odpadových vôd. Spoločnú skupinovú kanalizáciu majú Vyšné a Nižné Ružbachy, spojiť je vhodné aj ich verejné vodovody.

V celom záujmovom území je potrebné koordinovať protipovodňovú ochranu sídiel a hospodárenie s povrchovými vodami budovaním vodných nádrží a ochranných poldrov na menších tokoch, doplnených plošnými vodozádržnými opatreniami a výsadbou krajinej zelene ako súčasti adaptačných opatrení na klimatické zmeny. Všetky rozvojové zámery je nutné posudzovať z hľadiska rešpektovania záujmov ochrany prírody a tvorby krajiny.

Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých obciach v záujmovom území Vyšných Ružbách je rozdielny – v Nižných Ružbachoch mierne stúpa, v Lackovej je stabilizovaný, v ostatných obciach mierne klesá. Aj v súčte za celé skúmané územie počet obyvateľov v poslednom období klesá. Počet obyvateľov klesá v obytno–výrobných sídlach viazaných prevažne len na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, lebo v týchto odvetviach výrazne klesla potreba pracovných síl. Jedine Vyšné Ružbachy sú obcou s trvalým rastom počtu obyvateľov, čím má v celom regióne osobitné postavenie.

Perspektívny počet obyvateľov záujmového územia obce Vyšné Ružbachy:

Obec	počet obyv. v r.2001*	počet obyv. v r.2011*	počet obyv. v r.2021*	počet obyv. v r.2030	počet obyv. v r.2040
Vyšné Ružbachy	1262	1396	1416	1550	1700
Nižné Ružbachy	661	619	623	650	680
Podolínec	3216	3271	3060	3100	3150
Lacková	163	163	157	150	130
Kamienka	1426	1387	1329	1330	1300
Stráňany	213	195	179	170	150
Veľký Lipník	1014	973	916	900	915
Spolu	7955	8004	7680	7850	8025

Zdroj: *Slovenský štatistický úrad

Všetky uvedené sídla plánujú svoj rozvoj a rast počtu obyvateľov, pričom za hlavné rozvojové funkcie považujú bývanie a aj rekreáciu a cestovný ruch, v meste Podolínece aj priemyselnú výrobu, skladovanie a občiansku vybavenosť.

Reálne susediacimi sídlom sú Nižné Ružbachy, nachádzajúce sa v údolnej časti územia pri rieke Poprad, s ktorou Vyšné Ružbachy spája cesta III. triedy. S ostatnými nemá obec priame cestné spojenie po spevnených komunikáciách, ale len poľnými a lesnými cestami, preto väzba na tieto obce je obmedzená. Rozvoj dopravnej infraštruktúry je a v nasledujúcom období aj bude zameraný na výstavbu siete spevnených účelových ciest a cyklistických cestičiek a cyklotrás spájajúcich jednotlivé sídla, ktorá bude okrem rekreačnej cyklistiky slúžiť aj miestnej účelovej doprave.

Vzhľadom na pomernú blízkosť sídiel najmä v údolí Popradu je prirodzené vzájomné využívanie a dopĺňanie sa služieb existujúcich v jednotlivých obciach. Hlavné vybavenostné zázemie pre okolité obce tvorí mesto Stará Ľubovňa s najviac rozvinutou vybavenosťou. Mesto Podolínece tvorí vybavenostné subcentrum pre obce v údolí Popradu.

Spolupráca obcí v tomto regióne je inštitucionalizovaná vo viacerých regionálnych združeniach obcí. Obec Vyšné Ružbachy je členom Oblastnej organizácii cestovného ruchu (OOCR) Stará Ľubovňa, Ľubovnianskeho regionálneho združenia miesta a obcí v okrese Stará Ľubovňa, občianskeho združenia MAS – partnerstvo pre región, a Euroregiónu Tatry. Základným bodom spolupráce je využitie rekreačného potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu a vidieckej rekreácie – agroturistiky. Ďalšou oblasťou sú spoločný rozvoj technickej infraštruktúry územia a rozvoj verejnej správy.

V rámci riešenia územného plánu obce Vyšné Ružbachy sú riešené vzájomné súvislosti funkčného využitia plôch a riešenia technického vybavenia územia v katastrálnych územiach susediacich obcí Nižné Ružbachy, Lackovce, Kamienka a mesta Podolínece. Koordinácia územného rozvoja uvedených obcí vedie najmä k posilňovaniu pásovej sídelnej štruktúry v doline Popradu s prevažujúcou obytňou a doplnkovou obslužnou a výrobnou funkciou so subcentrom regiónu v meste Podolínece. Obce Kamienka, Lackovce a Nižné Ružbachy majú potenciál najmä na rozvoj obytnej a primárnej výrobnéj funkcie. Spolupráca obcí sa prejavuje v spoločnom rozvoji infraštruktúry územia. Spoločným projektom je aj výstavba cyklistických cestičiek a cyklotrás, spájajúcich jednotlivé obce navzájom. Pre celý mikroregión je prioritné rozvíjať spoluprácu s mestom Stará Ľubovňa, kde sú pre obyvateľov prístupné ďalšie zariadenia základnej a vyššej občianskej vybavenosti i pracovné príležitosti. Rozvoj celého záujmového územia má súvis aj s rozvojom jadrového mesta aglomerácie a celého jeho urbanizačného priestoru. Rozvoj mesta Stará Ľubovňa a formovanie kooperačných vzťahov s ním a okolitými obcami majú a budú mať pre ďalší rozvoj obce stimulujúci význam.

Spolupráca obcí v tomto regióne je inštitucionalizovaná v regionálnom združení obcí „Združenia pre rozvoj regiónu Pienin a Zamaguria“. Z hľadiska územného je základným bodom spolupráce spoločný rozvoj technickej infraštruktúry územia, druhou základnou oblasťou je využitie rekreačného potenciálu územia pre rozvoj rekreácie vrátane agroturistiky.

5) Funkčné využitie územia obce

Územie obce Vyšné Ružbachy má rozlohu 1795,66 ha, z toho je podľa evidencie katastrálneho úradu 1037,98 ha lesa (57,8 %) a 618,34 ha poľnohospodárskej pôdy (34,5 %), z nej len 207,53 ha (11,6 %) ornej. Zastavané plochy majú výmeru 61,61 ha (3,4 %), väčšia je výmera tzv. ostatných plôch - 67,24 ha (3,7 %). Obec leží prevažne v juhovýchodnej časti svojho katastra, ktorý sa rozprestiera v povodí potoka Rieka na juhovýchodnom okraji Spišskej Magury. Jeho prirodzené osi tvorí Rieka a jej hlavný pravostranný prítok Zálažný potok, pričom pri ich sútoku sa nachádza centrum samotnej obce. Vyšnoružbašský chotár má kompaktný, v severovýchodnom smere mierne pretiahnutý tvar, ktorého dĺžka je vzdušnou čiarou približne 5,5 km a šírka od 2,5 do 3,1 km. Územie obce siaha z údolia potoka Rieka na južnom až po hrebeň Spišskej Magury na jeho severnom okraji. Stred obce Vyšné Ružbachy leží v nadmorskej výške 616 m n.m. Bpv. Chotár obce siaha od nadmorskej výšky 592 m n.m. pri potoku Rieka na hranici s Nižnými Ružbachami po 1095 m n.m. blízko vrcholu Veterného vrchu na severozápadnom okraji katastra.

Základné funkčné členenie katastrálneho územia Vyšné Ružbachy vychádza z prírodných podmienok, potenciálu územia a historicky vyvinutého osídlenia. V prevažnej časti katastra, najmä v

jeho severnej časti, sú horské hospodárske, prevažne ihličnaté lesy. V južnej časti katastra prevláda sídelno-poľnohospodárska krajina tvorená trvalými trávnyimi porastmi (lúky a pasienky), ornou pôdou a zastavanými plochami. V zastavanom území, najmä jeho východnej časti, prevládajú obytné plochy doplnené menšími areálmi občianskej vybavenosti. V západnej časti zastavaného územia sa nachádza významný kúpeľný areál tvorený zónami kúpeľných budov, letným kúpaliskom a kúpeľným parkom.

Severnú časť zastavaného územia obce tvoria športové a rekreačné plochy lyžiarskeho strediska a chatovej osady na svahoch vrchu Kukura. Pre poľnohospodársku výrobu slúži hospodársky dvor vybudovaný východne od obce, kde sa rozvíjajú aj nepoľnohospodárske podnikateľské aktivity. Špeciálnym je aj areál sochárskych sympózií v bývalom travertínovom lome juhozápadne od zastavaného územia obce. Rekreačné využitie extravilánu obce bude zvýšené rozvojom cykloturistických trás po spevnených poľných cestách a cyklistických cestičkách s vybudovaním odpočívadiel a oddychových a informačných bodov.

Krajina v poľnohospodárskej časti katastra je doplnená krajinnou a sprievodnou zeleňou najmä v erózných ryhách a pozdĺž vodných tokov. Ekologickú nerovnováhu súčasnej poľnohospodárskej krajiny je nutné riešiť stabilizáciou existujúcich biokoridorov pozdĺž vodných tokov a doplnením navrhovaných biokoridorov výsadbou krajinnou a ochrannou protieróznej zelene (vetrolamami, zelenými medzami), a sústavou vodohospodárskych objektov na protipovodňovú ochranu a hospodárenie s vodou v krajine (poldre, malé vodné nádrže, zasakovacie pásy).

6) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Obec Vyšné Ružbachy je stredne veľkou obcou, skladajúcou sa z viacerých funkčne odlišných častí. Vyšné Ružbachy sa stali polyfunkčným sídlom, v území plní najmä funkciu obytnú a rekreačnú, je to obytné vidiecke sídlo a významné stredisko cestovného ruchu s kúpeľnou funkciou medzinárodného významu. Obec ako celok je vďaka svojej špecifickej funkcii atraktívna pre bývanie aj ekonomické aktivity, v súčasnosti najmä v oblasti cestovného ruchu. Doplnková výrobná a obslužná funkcia sa viažu na pôdohospodárstvo (poľné a lesné hospodárstvo) a služby pre obyvateľstvo a návštevníkov.

Katastrálne územie Vyšné Ružbachy má rozlohu 1795,66 ha. V katastrálnom území Vyšné Ružbachy sú podľa evidencie nehnuteľností zastúpené jednotlivé druhy pozemkov takto (ÚGKK SR, 2023):

Druh pozemkov	Výmera (ha)	%
Orná pôda	206	11,5
Lúky a pasienky	405	22,6
Záhrady	7	0,4
Ovocné sady	0	0,0
Lesy	1038	57,8
Vodné plochy	10	0,6
Zastavané plochy	63	3,5
Ostatné	67	3,7
Celkom:	1796	100,0
z toho v zastavanom území	99	5,5
mimo zastavané územie	1697	82,2

Kataster obce má pomerne kompaktný tvar, jeho dĺžka je vzdušnou čiarou približne 5,5 km a šírka asi 3,5 km. Tvorí ho v podstate stredná a severná časť doliny potoka Rieka a východná a južná časť doliny jeho pravostranného prítoku Zálažného potoka.

Kataster obce má výrazne prírodný charakter. Vyše 57 % plochy v ňom zaberajú lesy, ďalších vyše 22 % lúky a pasienky, čo je spolu cca 80 % katastra. Zastavané plochy majú výmeru 61,4 ha, čo je len 3,4 % plochy katastra. Orná pôda má oficiálne rozlohu 210,2 ha, ale aj z nej väčšina v súčasnej dobe slúži ako trvalé trávne porasty.

Základné funkčné členenie katastrálneho územia Vyšné Ružbachy vychádza z prírodných podmienok a potenciálu územia. Severná a západná časť katastra je hornatá lesná krajina, zahŕňajúca aj náletovou zeleňou zarastajúce pôvodné horské lúky. Funkčne je to plocha hospodárskych lesov prevažne v ochrannom pásme minerálnych prameňov, z čoho vyplývajú osobitné podmienky pre hospodársku činnosť v nich. Južná časť katastra je sídelno-poľnohospodárska krajina, kde sa nachádza vlastná obec a plochy ornej pôdy, lúk a pasienkov, ktorých prevažnú časť obhospodaruje miestny poľnohospodársky podnik.

Obec bola pôvodne poľnohospodárskym sídlom a patrila medzi stredne veľké obce. Postupne sa vyvinula z radového potočného na hromadné cestné sídlo. Základom pôdorysu pôvodnej obce bola cesta vedúca pozdĺž potoka Rieka. Koncom 19. storočia bol západne od jadra obce, ústí údolia Zálažného potoka, založený kúpeľný areál, ktorého rozvoj prebiehal s prestávkami až do 80. rokov 20. storočia. V druhej polovici 20. storočia sa rozvinula zástavba pozdĺž hlavnej aj vedľajších komunikácií v severnej, západnej aj južnej časti obce. Pôdorys obce doplnila výstavba hospodárskeho dvora JRD východne od obce a výstavba objektov občianskej vybavenosti v jej centre. Na severnom okraji obce vznikol lyžiarsky areál a chatová osada na vrchu Kukura, menšia chatová osada bola vybudovaná aj v doline Zálažného potoka západne od kúpeľného areálu. Z kameňolomu nachádzajúceho sa juhozápadne od obce vznikol ojedinelý areál sochárskych sympózií, blízko neho bol založený ďalší rekreačný areál. Na začiatku 21. storočia sa rozvoj obytnej časti obce preniesol najmä do lokality Horbok na juhozápadnom okraji obce medzi kúpeľným areálom a bývalým kameňolomom.

Samotná obec má priestorovo jasne vymedzené centrum, obytné zóny, výrobnú zónu, športový areál a špecifické zóny kúpeľného areálu, lyžiarskeho strediska a chatových osád. Centrom obce je priestor od základnej školy, objektu obecného úradu a nákupného strediska cez okolie kostola po obchod s potravinami a materskú školu. Toto územie tvorí vybavenostné centrum obce. Väčšinu zastavaného územia obce tvoria plochy bývania - rodinných domov a medzi ne začlenených penziónov a dve menšie zóny bytových domov severozápadne a južne od centra obce. Východne od obce je umiestnený hospodársky dvor poľnohospodárskeho podniku, kde sa rozvíja aj doplnková podnikateľská zóna nepoľnohospodárskych činností. Kúpeľný areál v západnej časti obce zahŕňa liečebné domy, ubytovacie a hospodárske budovy a verejné kúpalisko, to všetko včlenené do kúpeľného parku. Na tento areál nadväzuje aj sieť vychádzkových trás do údolia Zálažného potoka. Významné rekreačné územie je na severnom okraji obce. Na východnej a severnej strane vrchu Kukura je vybudované lyžiarske stredisko, na južnej a západnej strane prilahlá chatová osada, nadväzujúca na obytnú časť obce. Druhá chatová osada v údolí Zálažného potoka je priestorovo samostatnou časťou vzdialenou cca 500 m od kúpeľného areálu. Priestorovo samostatnou časťou nachádzajúcou sa juhozápadne od obce je pôvodný travertínový lom, v ktorom je expozícia sôch zo sochárskych sympózií, a v jeho blízkosti chátrajúce nedostavané veľkokapacitné rekreačné objekty.

Zástavba prevažnej časti zastavaných plôch má čiastočne polyfunkčný charakter, lebo v obytných plochách sa nachádzajú viaceré rekreačné objekty, penzióny a ubytovne a na druhej strane v rekreačných areáloch a chatových osadách sú aj trvalo obývané objekty. V obytných častiach sa rozvíja aj drobné podnikanie v oblasti obchodu a služieb.

Obec Vyšné Ružbachy sa bude v ďalšom období rozvíjať podľa hlavnej severo-južnej urbanistickej osi danej prírodnými podmienkami. Touto zástavbou sa bude posilňovať urbanizácia údolia potoka Rieka, pričom hlavný rozvojový smer bude južný. Nové obytné plochy budú nadväzovať na súčasné zastavané územie na jeho juhozápadnom okraji v lokalite Horbek, južne od obce v lokalite Roveň, v severnej časti v lokalitách Vagonár a Pod Červenou horou a na severovýchodnom okraji obce v lokalitách Zelard a Na brodku. Zástavbou územia v južnej časti katastra sa posilní aglomeračný

vzťah medzi Vyšnými a Nižnými Ružbachmi, vzrastie jeho význam ako obytného územia aj obslužného sídla pre susednú obec. Výstavbu na nových lokalitách doplní intenzifikácia súčasne zastavaného územia obce výstavbou v záhradách a prielukách v pôvodnej zástavbe. Navrhovaná výstavba má viesť k rozvoju kompaktného zastavaného územia obce polyfunkčného charakteru s prevládajúcou obytňou funkciou v kombinácii so zariadeniami pre rekreáciu a cestovný ruch, doplnenú potrebnou občianskou vybavenosťou.

Zariadenia občianskej vybavenosti sa majú rozvíjať prednostne v centre obce a na spojovacej ulici medzi centrom obce a kúpeľmi formou premeny monofunkčných obytných domov na polyfunkčné objekty občianska vybavenosť/bývanie alebo zariadenia pre cestovný ruch. Na doplnenie ďalších zariadení obchodu a služieb je potrebné obnoviť objekt nákupného strediska. Aj v ďalších existujúcich častiach obce sa predpokladá, že aj v zónach bývania môžu vznikať drobné živnostenské prevádzky obchodu alebo služieb, ktoré charakterom a rozsahom svojej činnosti nebudú negatívne ovplyvňovať okolité obytné prostredie. Na rozvoj areálov zariadení cestovného ruchu je určených viacero lokalít. Na južnom okraji obce je to lokalita Na mláky, kde je potrebné využiť aj rozostavané areály pôvodných podnikových zotavovní, v severnej časti obce je potrebné rozvíjať lyžiarsky areál najmä o ubytovacie a parkovacie kapacity. Ako špecifický kultúrno-spoločenský areál sa bude rozvíjať areál sochárskych sympózií v bývalom kameňolome.

Rozvoj kúpeľného areálu má byť kombináciou zachovania a využitia pôvodných historických objektov a kúpeľného parku, prípadné dobudovanie ďalších kapacít je možné v severnej časti v nadväznosti na pavilóny Travertín I. a II.

Pre výrobné a skladovacie prevádzky je možné využiť plochu bývalého hospodárskeho dvora JRD, tento však z hľadiska dopravných väzieb nie je vhodný na ďalší rozvoj s výnimkou poľnohospodárskej činnosti. Menší výrobný-skladovací areál je navrhnutý v lokalite Renčava južne od obce medzi cestou III. triedy a potokom Rieka.

Základné výškové usporiadanie zástavby bude v jednotlivých častiach obce rôzne:

- na plochách bývania v rodinných domoch a rekreácie v chatových osadách budovy najviac do dvoch podlaží so šikmou strechou/obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- na plochách občianskej vybavenosti a športu najviac do troch nadzemných podlaží so šikmou strechou /obytným podkrovím/ alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- na plochách bytových domov a cestovného ruchu maximálne do štyroch podlaží so šikmou strechou /obytným podkrovím/ alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 12 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy.

7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

7.1) Obyvateľstvo a bytový fond

Obec Vyšné Ružbachy je stredne veľká vidiecka kúpeľná obec s počtom 1416 obyvateľov k 31. decembru roku 2021 podľa evidencie Štatistického úradu SR. Počet obyvateľov obce dlhodobo mierne rastie, pričom v poslednom období najmä vďaka migrácii do sídla. Trend mierneho rastu počtu obyvateľov obce je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou v osídlení podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN Prešovského samosprávneho kraja a Koncepcie územného rozvoja Slovenska. Hlavnými funkciami sídla sú funkcie obytná a kúpeľná, doplnkovou obslužná výrobná, rozvojovou funkciou funkcia rekreačná a športová. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne je potrebné vytvoriť predpoklady aj pre pokrytie potrieb rozvoja bývania prejavujúceho sa aj rastom počtu obyvateľov založenom na prirodzenom prírastku aj na migrácii do sídla. Týmto základnými predpokladmi sú vymedzenie dostatku plôch pre bytovú výstavbu, rozvoj občianskej a technickej infraštruktúry obce a opatrenia na skvalitnenie životného prostredia.

Návrh územného plánu vychádza z nasledovného predpokladaného vývoja počtu obyvateľov:

Návrh ÚPN-O Vyšné Ružbachy

Rok	1991	2001	2011	2019	2020	2030	2040
Počet obyvateľov	1104	1271	1392	1424	1450	1550	1700

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov je potrebné vychádzať z nasledujúcej potreby počtu bytov v návrhovom období:

Rok	1991	2001	2011	2019	2020	2030	2040
Počet obývaných bytov	272	330	365	407	415	470	530
Obložnosť (obyv./byt)	4,1	3,9	3,8	3,5	3,5	3,3	3,2

Podľa výsledkov sčítania sa v obci v roku 2021 nachádzalo spolu 337 rodinných domov a 7 bytových domov, v ktorých bolo 160 bytov. Vyše 20 rodinných domov je neobývaných, ďalšie byty sú využívané na rekreačné účely a prenájom. Ročne je v obci vydaných približne 5 stavebných povolení na obytné budovy.

Predpokladaná potreba výstavby bytov:

rok	počet obyvateľov	počet bytov	obložnosť	prírastok bytov	náhrada bytov	výstavba bytov celkom
2011	1392	365	3,8	-	-	-
2020	1450	407	3,6	42	0	42
2030	1550	470	3,3	63	15	78
2040	1700	530	3,2	60	10	70
zmena +/-	308	165	-0,6	165	25	190

Uvedený predpoklad vývoja počtu obyvateľov a nadväzne potreba výstavby bytov môžu byť zmenené väčšou investíciou do oblasti zamestnanosti alebo bytovej výstavby v obci alebo blízkom okolí. Taktiež je možné že časť pôvodne trvalo obývaných bytov a domov sa zmení na rekreačné bývanie alebo iné využitie objektov (cestovný ruch, občianska vybavenosť). Už dnes rekreačným spôsobom užívané domy a byty skresľujú skutočný počet a tým aj reálnu obložnosť bytov v obci.

Obec bude rozvoj bytovej výstavby riešiť najmä prostredníctvom výstavby rodinných domov vo vybraných lokalitách. Vzhľadom k tomu, že IBV je predmetom súkromných investícií obyvateľov, obec sa v rámci podpory sústredí hlavne na aktivity spojené s prípravou územia a dodržiavaním regulatívov územného plánu a technických noriem súvisiacich s jednotlivými stavbami. Prípravu prevažnej časti rozvojových lokalít IBV zabezpečia súkromní investori.

Výstavba bytov sa sústreďuje na nové lokality na okrajoch zastavaného územia obce. Najviac bytov má pribudnúť v juhozápadnej časti územia, v lokalite Horbek medzi areálom kúpeľov a bývalým kameňolomom slúžiacim ako vonkajšia expozícia sochárskeho sympózia. Ďalšie väčšie lokality pre výstavbu rodinných domov sú medzi severozápadnou časťou obce a kúpeľným areálom v lokalitách Vagonár a Pod Červenou horou. Na severovýchodnom okraji obce sa bude obytná zástavba rozvíjať v lokalitách Zellard a Na Brodku. Menšou lokalitou výstavby rodinných domov bude okolie účelovej cesty vedúcej z Vyšných do Nižných Ružbách v lokalite Roveň.

Okrem bytovej výstavby na nových plochách bude v obci prebiehať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je 35 objektov, mnoho ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov. Rekonštruovať je potrebné aj mnohé objekty pôvodnej historickej časti obce pri zachovaní a rozvíjaní pôvodnej formy radovej zástavby. Tieto domy budú prestavované väčšinou na ich pôvodných pozemkoch, možné je ich združovanie, len výnimočne sa počíta s náhradou na novej ploche, a to v prípade celkovej premeny na objekt občianskej vybavenosti alebo cestovného ruchu.

V urbanistickom riešení je vo výkresovej časti vyznačený väčší počet pozemkov na výstavbu rodinných ako je vyčíslená potreba. Vychádza to z poznania, že vzhľadom na značnú komplikovanosť majetkoprávných vzťahov je nereálne predpokladať, že sa podarí súvisle zastavať jednotlivé vymedzené lokality na výstavbu bytov. Preto každý urbanistický návrh musí mať minimálne 30%-nú

rezervu a o to vyšší počet navrhovaných pozemkov na výstavbu, ako je teoretická potreba. Táto rezerva zároveň vytvára predpoklady pre umožnenie výstavby v prípade nepredvídaných okolností zvyšujúcich potrebu výstavby v obci (napr. výraznejšia investícia a nárast pracovných príležitostí v obci alebo okolí).

7.2) Občianska vybavenosť

Obec Vyšné Ružbachy je stredne veľké vidiecke sídlo s osobitnou kúpeľnou a rekreačnou funkciou. Vďaka jej veľkosti je v nej vybudovaná základná občianska vybavenosť, vďaka osobitným funkciám aj niektoré špecifické druhy služieb. Ďalšie zariadenia, najmä vyššej občianskej vybavenosti, sú v susediacom meste Podolínece a okresnom meste Stará Ľubovňa. Niektoré zariadenia a služby využívajú aj obyvatelia susedných Nižných Ružbách (základná škola, pošta, lekárske ambulancie...). Prevádzky občianskej vybavenosti sú rozmiestnené vo všetkých častiach obce, pri čom na jej území sú tri zóny s vyššou koncentráciou týchto zariadení:

- v centre obytnej časti obce je umiestnená prevažná časť prevádzok základnej občianskej vybavenosti pre trvale bývajúcich obyvateľov obce
- v kúpeľnom areáli sú sústredené liečebné domy a vybavenosť pre návštevníkov kúpeľov
- v lyžiarskom areáli sú osobitné sezónne zariadenia pre jeho návštevníkov.

Zariadenia voľného cestovného ruchu sú rozmiestnené v rámci celého zastavaného územia obce s výnimkou hospodárskeho dvora.

I. Výchova a školstvo

V obci Vyšné Ružbachy je materská škola, ktorá má dve triedy s kapacitou 60 žiakov. Umiestnená je v samostatnom objekte v centre obce. Priestorovo a stavebno-technicky je objekt vyhovujúci.

Základná škola v obci je plnoorganizovaná školou pre 1.-9. ročník s jednou triedou v každom ročníku a kapacitou 225 žiakov. Stavebnotechnický stav budovy ZŠ, nachádzajúcej sa na južnom okraji obce, je dobrý, objekt je zmodernizovaný a zateplený. Škola má dostatočnú kapacitnú rezervu značne prevyšujúcu súčasné využitie. V základnej škole je potrebné vytvoriť väčší priestor pre školskú knižnicu a doplniť priestory pre telesnú výchovu (atletická dráha).

II. Kultúra a osвета

Súčasťou areálu obecného úradu sú aj priestory pôvodného kina, ktoré sa využívajú na rôzne kultúrne podujatia. Na tento účel slúži aj nádvorie obecného úradu s vybudovanou krytou tribúnou.

V bývalom travertínovom lome juhozápadne od obce je špecifický areál na konanie sochárskych sympózií, v rámci ktorého vznikla galéria sôch v exteriéri. Niekoľko sôch je umiestnených aj v kúpeľnom areáli a pri odbočke z cesty III. triedy ku kameňolomu. Areál sympózia je voľne prístupný, nie je však v ňom žiadna stála prevádzka pre návštevníkov a záujemcov. Je v ňom vybudovaný menší amfiteáter pre kultúrno-spoločenské akcie. V areáli je potrebné vybudovať informačné centrum a umelecké dielne so zameraním na sochársku tvorbu.

III. Telovýchova a šport

Miestne futbalové ihrisko je vybudované pred vstupom do kúpeľného areálu, nemá však dostatočné zázemie pre hráčov ani divákov. Ihrisko využíva miestny futbalový klub FK Slovan Vyšné Ružbachy. V obci sa tiež nachádza multifunkčné ihrisko s umelým povrchom. Počas zimných mesiacov je v obci vytvorené klzisko/hokejové ihrisko, v lete fitpark.

V areáli základnej školy je telocvičňa, v blízkom objekte bývalej kotolne je navrhnuté vybudovanie fitness-centra. Ďalšie športové ihriská, prevažne tenisové kurty, sú súčasťou areálov zariadení cestovného ruchu (penziónov), kúpeľov a rekreačných zariadení. Súčasťou kúpeľného areálu je letné kúpalisko, súčasťou penziónu San André menší krytý bazén.

Na severnom okraji obce na svahoch vrchu Kukura je vybudovaný lyžiarsky areál Ski Park Vyšné Ružbachy (624 – 808 m n.m.). Jeho súčasťou sú 4 vleky, požičovňa a ski-servis, bufet a lyžiarska škola. K areálu patria dva penzióny s ubytovaním (30+32 lôžok), bazénom, fitnes a tenisovou halou. Zjazdovky majú umelé osvetlenie a zasnežovanie. V lyžiarskom areáli je potrebné budovať ďalšie parkovacie, ubytovacie a stravovacie kapacity, zväčšiť akumuláciu vody pre umelé zasnežovanie. Ako doplnkový šport je vhodné rozvíjať bežecké lyžovanie. Pre celoročné využívanie rekreačného strediska

je vhodné rozvíjať pešiu a cykloturistiku a organizovať rôzne športové, turistické alebo kultúrno-spoločenské podujatia.

IV. Zdravotná starostlivosť

V obci Vyšné Ružbachy nie je stála lekárska ordinácia. Zdravotnú starostlivosť priamo v obci poskytujú praktický lekár pre deti a dorast a zubný lekár 1x týždenne, praktický lekár pre dospelých 1x za dva týždne. Na tento účel slúžia priestory v budove Obecného úradu, v prípade nárastu počtu pacientov umožňujú navýšenie prevádzkového času.

Kúpele Vyšné Ružbachy sú zdravotníckym zariadením ponúkajúcim liečebné, rekondičné, relaxačné a wellness pobyty. Liečebné pobyty sú na indikácie onkologických ochorení, chorôb obehového ústrojenstva a tráviaceho ústrojenstva, chorôb z porúch látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou, netuberkulózne choroby dýchacích ciest, duševné choroby, ženské choroby a choroby z povolania. V rámci kúpeľov je vybudovaná balneoterapia, letné kúpalisko Izabela, Aqua Thermal Wellness s krytým bazénom, fitness, k dispozícii je aj hipoterapia a tenisový areál. V doline Zálačného potoka sú vyznačené prechádzkové trasy. Grand Hotel Strand poskytuje stravovacie a ubytovacie služby aj pre verejnosť, rovnako aj spoločenský Biely dom formou organizovaných akcií. V kúpeľoch pôsobia štyria lekári.

Rozvoj kúpeľných služieb a zariadení je možný v rámci existujúceho areálu rekonštruovaním nevyužívaných budov aj prístavbami fungujúcich objektov.

V. Sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza jedno zariadenie sociálnej starostlivosti – zariadenie sociálnych služieb pre seniorov „Senior residence“ v objekte bývalého rekreačného strediska Vagonár, s kapacitou 60 miest. V danom areáli je dostatočný priestor pre zväčšenie kapacity zariadenia a rozšírenie jeho služieb.

V obci je potrebné vytvoriť denný stacionár alebo klub dôchodcov.

VI. Maloobchod

Vo Vyšných Ružbachoch je dostupná len základná sieť maloobchodných predajní. V prevádzke sú dve predajne potravín, dve predajne suvenírov a jedna predajňa športových potrieb, kvetinárstvo. Tieto prevádzky sú prevažne vo vyhovujúcich objektoch. Hlavný prevádzkový objekt pre maloobchod, pôvodné nákupné stredisko, je z väčšej časti mimo prevádzky, je v ňom len jedna predajňa suvenírov, bar a pošta. Objekt je potrebné zrekonštruovať a využiť v plnej miere pre zariadenia obchodu alebo služieb nielen pre obyvateľov ale aj návštevníkov obce a kúpeľov.

VIII. Verejné stravovanie

V obci Vyšné Ružbachy sú tri reštaurácie, tri penzióny s reštauračnou časťou, jeden hostinec, bar, jeden sezónny bufet v lyžiarskom stredisku a jeden pri kúpalisku.

Prevádzka	Počet miest
Bar	mimo prevádzku
Hotel Magura	mimo prevádzku
Penzión Grošek	40
Hostinec Havránok	20
Penzión Kamenný dvor	120
Grand hotel Strand	60
Reštaurácia Diana	
Bufet pri kúpalisku	
Penzión San André I	48
Penzión San André II - bufet	40
Celkom	

Doplniť je potrebné typy zariadení vhodné aj pre rekreantov a kúpeľných hostí – kaviarne, cukrárne, pizzeriu a podobne.

IX. Nevýrobné služby

V obci je viacero malých podnikateľov, poskytujúcich nevýrobné služby – kaderníctvo, opravárenské služby, inštalatérske práce, počítačové a ekonomické služby, autoservis, pneuservis, sprostredkovateľské služby, autodopravu, realitné činnosti, lekárske a veterinárne činnosti. Najrozšírenejšie je však poskytovanie ubytovania – v obci je minimálne 10 penziónov, 1 hotel v prevádzke a 2 mimo prevádzku, turistická ubytovňa, rozšírené je aj ubytovanie na súkromí. Jednotlivé prevádzky sú umiestnené po celej obci, často aj v objektoch rodinných domov. Drobné prevádzky služieb je možné rozvíjať v rámci rodinných a polyfunkčných domov v plochách bývania, väčšie prevádzky v špecializovaných budovách na plochách občianskej vybavenosti.

V obci Vyšné Ružbachy je jeden cintorín s domom smútku a dostatočnou kapacitnou rezervou, jeden rímskokatolícky kostol a fara.

X. Výrobné služby

Vo Vyšných Ružbachoch je viacero malých podnikateľov, poskytujúcich výrobné služby, najmä stavebné, stolárske a zámočnícke práce, kamenárstvo, práce v lesnom hospodárstve, pestovanie poľnohospodárskych plodín, obrábanie kovov, výrobu odevov a pod. Drobné výrobné služby nerušiacie bývanie sa môžu rozvíjať aj v rámci plôch bývania, väčšie prevádzky len na ploche pôvodného hospodárskeho dvora JRD alebo na v navrhovanom podnikateľskom areáli v lokalite Renčava.

XII. Správa, riadenie a spoločenské organizácie

Obecný úrad má účelovú budovu v centre obce a hospodársky areál pri požiarnej zbrojnici, kde je priestor pre zberný dvor. Prevádzka pošty je v budove nákupného strediska. Obec patrí do obvodu Obvodného oddelenia PZ Podolíne. Vo Vyšných Ružbachoch pôsobí niekoľko občianskych združení a Futbalový klub FK Slovan.

Vzhľadom na predpokladaný mierny nárast počtu obyvateľov sa v návrhovom období javí potreba dostavby len niektorých zariadení základnej občianskej vybavenosti. Na základe porovnania so stavom v roku 2019 je v obci potrebné doplniť tieto zariadenia:

Školské stredisko záujmovej činnosti/ZUŠ	100 miest/6 tried
Klub dôchodcov s jedálňou	40 miest
Zariadenie opatrovateľskej služby	30 klientov
Ihriská pre deti a mládež	4x400 m ² upr.pozemku
Atletická dráha 100 m	800 m ² upr.pozemku
Výdajňa liekov	100 m ² úžit. pl.
Supermarket	1000 m ²
Turistické informačné centrum	40 m ²

V základnej škole je potrebné rozšíriť školskú knižnicu, pre vylepšenie podmienok na telesnú výchovu doplniť krátku atletickú dráhu a využívať blízke fitness-centrum v prebudovanej bývalej kotolni. Rozšíriť kapacitu pre mimoškolskú výchovu je možné rozširovaním školského klubu alebo samostatnej základnej umeleckej školy.

Futbalový areál je potrebné dobudovať o kvalitnejšie zázemie (šatne, sociálne zariadenia, administratívne priestory) a tribúnu pre divákov.

Výdajňu liekov je vhodné umiestniť v blízkosti lekárskeho ambulancií, ktoré sú v areáli obecného úradu.

Existujúci domov dôchodcov je potrebné doplniť o klub dôchodcov so stravovaním pre mobilných seniorov a opatrovateľskú službu pre menej mobilných seniorov, ktorí majú v obci vlastné bývanie.

Časť potreby zariadení občianskej vybavenosti, najmä z oblasti obchodu a služieb, bude aj v ďalšom období saturovaná prevádzkovými jednotkami v polyfunkčných objektoch najmä v centre obce a malokapacitnými prevádzkami v zónach bývania.

Pre podporu rozvoja cestovného ruchu je potrebné vytvoriť informačné centrum, ktoré by malo za úlohu aj organizáciu propagačných kultúrnych a športových podujatí.

V obci je potrebné rozvíjať vybavenostné centrum obce v priestore od nákupného strediska a obecného úradu po predajňu potravín Pod Lažňou a rozvojom špecializovanej obchodnej siete a zariadení služieb na ulici od vedúcej z centra obce do kúpeľného areálu ku reštaurácii Kamenný dvor, pri čom tu je potrebné rozvíjať aj zariadenia pre návštevníkov obce a kúpeľov – predaj miestnych a regionálnych výrobkov, stravovacie zariadenia s regionálnymi špecialitami, cukráreň, kaviareň a pod. V centre obce je potrebný priestor na usporiadanie lokálnych trhov, jarmokov a spoločenských akcií, na čo je vhodný aj dvor obecného úradu. Na vytvorenie nových zariadení občianskej vybavenosti je možné prestavať existujúce objekty alebo ich časti (najmä na prízemí) alebo nové priestory ku nim pristavať. Celé centrum obce a ulica vedúca z neho ku kúpeľom by sa mali rozvíjať ako polyfunkčná zóna bývania a občianskej vybavenosti, tvorená prevažne polyfunkčnými domami v kombinácii s jednoúčelovými budovami vybavenosti.

Ďalšie kapacity pre zariadenia občianskej vybavenosti je možné získať intenzifikáciou využitia viacerých terajších areálov. Rozvoj maloobchodných zariadení a menších prevádzok služieb sa v súčasnosti deje aj vytváraním živnostenských prevádzok v rámci rodinných domov alebo ich pozemkov v zónach bývania, tak je tomu aj vo Vyšných Ružbachoch, pričom väčšina týchto prevádzok sú ubytovacie zariadenia rekreácie alebo cestovného ruchu - penzióny alebo predajne základných potravín. Vďaka tomu môžu byť malé prevádzky rozmiestnené na území obce aj mimo jej centra. Týmto spôsobom môžu v nasledujúcom období vzniknúť na území obce aj ďalšie prevádzky.

7.3) Výroba a sklady

Výrobná funkcia je vo Vyšných Ružbachoch len doplnkovou funkciou. Hospodársku základňu obce tvoria zariadenia z I., II. aj III. sektoru ekonomiky, pričom najviac pracovných miest je v III. sektore – zariadeniach obchodu a služieb. Primárny sektor je zastúpený poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Väčšinu poľnohospodárskej pôdy obhospodaruje AGROVITA Vyšné Ružbachy, ktorá sa venuje prevažne živočíšnej výrobe. Väčšina poľnohospodárskej pôdy v katastri je premenená na trvalé trávne porasty. V obci je hospodársky dvor PD umiestnený severovýchodne od obce nad lokalitou Na brodku. Časť hospodárskeho dvora už neslúži poľnohospodárskej výrobe a je využívaná drobnými podnikateľmi na malé výrobné a skladové prevádzky nepoľnohospodárskeho zamerania. Miestne podmienky umožňujú rozvoj agroturistiky, napr. formou navrhovanej turistickej chaty v lokalite Turová, ktorá by mohla byť doplnená sezónnym salašom na vypásanie horských lúk a výrobou a predajom miestnych poľnohospodárskych produktov (bryndza, syr,...).

Lesy sa nachádzajú v severnej a južnej časti katastra. Čiastočne sú to štátne lesy, čiastočne súkromné a urbárske, hospodárenie v nich je ovplyvnené ich polohou v ochrannom pásme vodných zdrojov a prírodných liečivých zdrojov. V obci sa lesnému hospodárstvu venuje urbárske spoločenstvo a niekoľko živnostníkov, nemajú vybudované žiadne hospodárske dvory alebo areály.

Druhý (výrobný) sektor zastupuje niekoľko drobných podnikateľov v oblasti odevnej výroby, strojárstva a spracovania dreva.

Pôvodný hospodársky dvor PD, dnes sčasti využívaný ako miestny podnikateľský areál, nemá z hľadiska polohy v obci a dopravného prístupu vhodné predpoklady pre rozvoj nepoľnohospodárskych výrobných činností alebo skladovania. Na tento účel je navrhnuté využiť pozemky medzi cestou III. triedy a potokom Rieka južne od obce v lokalite Renčava.

7.4) Rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch

Prírodné podmienky v katastri obce sú priaznivé pre rozvoj kúpeľníctva, rekreácie a turistiky. Najväčšou prírodnou atraktivitou sú minerálne a termálne pramene, na základe ktorých v obci existujú kúpele od roku 1595. Kúpele majú zdravotnícku aj rekreačnú časť, t.j. poskytujú služby na základe zdravotnej indikácie aj rekreačné, rekondičné a wellness pobyty. Druhou prírodnou danosťou je atraktívne horké prostredie s ihličnatými lesmi a pomerne vhodnými podmienkami pre turistiku a zimné športy, čo využíva miestne lyžiarske stredisko SKI PARK Vyšné Ružbachy. V blízkosti obce vznikli aj dve chatové osady Kukura a Kyčera. Vďaka tomu je obec významným strediskom cestovného ruchu

medzinárodného významu, strediskom kúpeľníctva, letnej aj zimnej rekreácie. Kúpeľníctvo, rekreácia a cestovný ruch sú najvýznamnejším ekonomickým odvetvím v obci.

Obec Vyšné Ružbachy bola vyhlásená za kúpeľné miesto medzinárodného významu v rámci štatútu kúpeľného miesta schváleného uznesením vlády SR č. 694/96 zo dňa 15.10.1996 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999. Tento štatút stanovuje aj rozsah vnútorného kúpeľného územia /VKÚ/.

Kúpele Vyšné Ružbachy sú zdravotníckym zariadením ponúkajúcim liečebné, rekondičné, relaxačné a wellness pobyty. Liečebné pobyty sú na indikácie onkologických ochorení, chorôb obehového ústrojenstva a tráviaceho ústrojenstva, chorôb z porúch látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou, netuberkulózne choroby dýchacích ciest, duševné choroby, ženské choroby a choroby z povolania. V rámci kúpeľov je vybudovaná balneoterapia, letné kúpalisko Izabela, Aqua Thermal Wellness s krytým bazénom, fitness, k dispozícii je aj hipoterapia a tenisový areál. V doline Zálažného potoka sú vyznačené prechádzkové „kyslíkové“ trasy. Grand Hotel Strand v kúpeľnom areáli poskytuje stravovacie a ubytovacie služby aj pre verejnosť, rovnako aj spoločenský Biely dom formou organizovaných akcií. V kúpeľoch pôsobia štyria lekári.

Kúpeľné zariadenia

Objekt	Počet lôžok
LD Travertín I	160
LD Travertín II	160
Švajčiarske domčeky	60
Balneoterapia	-
Biely dom	-
Spolu	380

Rozvoj kúpeľov je možný v rámci existujúceho kúpeľného areálu rekonštruovaním a využívaním všetkých pôvodných historických budov a aj formou prestavieb alebo prístavieb (nadstavieb) modernejších objektov v areáli (LD Travertín, Balneoterapia), pričom podmienkou je zachovanie pôvodného kúpeľného parku. Vybudovať je potrebné nový pavilón pri prameni Jozef. Pre ubytovaných aj jednoduchých návštevníkov je potrebné vybudovať potrebné parkovacie kapacity pri vstupe do areálu pri kráteri, celý areál prevádzkovať ako pešiu zónu len s nevyhnutnou obslužnou dopravou. Podporovať vytváranie ubytovacích kapacít aj v okolí kúpeľného areálu pre zvyšovanie podielu rekreačných pobytov využívajúcich služby kúpeľného areálu.

Priamo v obci Vyšné Ružbachy je pomerne veľký počet zariadení cestovného ruchu – od hotela cez rekreačné penzióny a ubytovanie na súkromí. Pre cestovný ruch samotná obec ponúka aj pohostinské služby. Sú tu aj kultúrne a historické pamiatky vrátane osobitej galérie sôch pod holým nebom v areáli sochárskeho sympózia, kúpeľnom parku aj iných častiach obce.

Hotelové zariadenia

p.č.	Zariadenia/ prevádzkovateľ	Počet lôžok	Počet stoličiek
1	Grand Hotel Strand.	60	84
2	Hotel Magura	70	48
3	Hotel Kráter	mimo prevádzku	
4	Hotel Ružbachy	24	
	Spolu	154	

Rekreačné zariadenia

p.č.	Zariadenia/ prevádzkovateľ	Počet lôžok	Počet stoličiek
1	Penzión Grosek	16	
2	Penzión Kamenný dvor	20	
3	Penzión San Andre I	30	
4	Penzión San Andre II	32	

Návrh ÚPN-O Vyšné Ružbachy

5	Penzión Ružbašský dvor	30	
6	Privat CM Café	12	
	Spolu	140	

Ubytovacie zariadenia

p.č.	Zariadenia/ prevádzkovateľ	Počet lôžok
1	Villa Patriot	
2	Penzión Zet	
3	Penzión u Johna	
4	Privat Bene	
5	Apartmány	
6	Penzión Sonja	
7	Villa Thermia	
8	Apartmány PineWood	
9	Penzión Mystery	
10	Penzion Le Pione	
11	Chata Dorotka	
12	Apartment Richard	
13	Studio Daniela	
14	U Bažanta	
15	Home 4U	
16	Chata Nika	
17	Chata Ľubka	
18	Dovolenkový dom Zuzana	
19	Chata Jánošík	
20	Chata Horbek	
21	Chata Stela	
22	Chata Slalom	
23	Chata u Moniky	
24	Chata Plesnivec	
25	Doškolo'ovacie stredisko	
26	Penzión Viera	
27	Chata Júlia	
28	Privat Zuzana	
29	Chata Agrostav	
30	Chata LAGE	
31	Privát Panoráma	
32	Koliba Studnička	
33	Chata Sebastián	
34	OZ PO a CR	
35	Lesy SR	
	Spolu	280

Súkromné chaty:

Chatová osada	Počet chat	Počet lôžok
Kukura	78	
Kyčera	29	
Ostatné chaty	9	
Spolu	116	696

Lyžiarske stredisko Skipark Vyšné Ružbachy sa nachádza v severnej časti obce na svahoch vrchu Kukura. Základná stanica sa nachádza v nadmorskej výške 624 m n. m., vrcholová až 808 m n. m.,

celkové prevýšenie teda predstavuje 184 metrov. Lyžiarska sezóna sa začína v decembri a trvá do marca. Celková dĺžka zjazdoviek je 3,3 km a z nich je 2,8 km umelo zasnežovaných. V areáli sa nachádza 7 vlekov s celkovou prepravnou kapacitou 3735 osôb za hodinu. Kombinácia ľahkých a stredne náročných lyžiarskych terénov je vhodná pre začínajúcich lyžiarov, no zároveň poskytuje možnosť zdokonalenia techniky lyžovania. Rodičia s deťmi majú možnosť využiť detský vlek, ktorý sa nachádza v areáli strediska. V ponuke je aj večerné lyžovanie s dĺžkou osvetlených tratí 1600 metrov. Stredisko získalo v oficiálnej 5-stupňovej kategorizácii stredísk (najlepšie hodnotenie je 5 hviezdčiek) Združenia slovenských lanoviek a vlekov (Lavex) hodnotenie: ***.{zdroj AdAstra net}. Pre rozvoj lyžiarskeho strediska je potrebné zamerať sa na vytváranie podmienok pre viacdenné lyžiarske pobyty (víkendové, dovolenkové, prázdninové pobyty, lyžiarske kurzy) budovaním ubytovacích kapacít s doplnkovými službami, parkovacích kapacít aj ďalšej viacúčelovej nádrže pre umelé zasnežovanie.

Nové zariadenia rekreácie a cestovného ruchu majú využiť potenciál krajiny aj na nové aktivity podporujúce celoročné využívanie rekreačných kapacít ako napr. pešia turistika, cykloturistika, agroturistika, bežecké lyžovanie, vhodné aj na organizované športové podujatia. Pre túto funkciu je potrebný aj rozvoj doplnkových služieb a ďalších atraktivít v katastri obce aj ich širšom rekreačnom zázemí. Z tohto hľadiska je kľúčovým rozvoj ubytovacích a stravovacích zariadení, športových a rekreačných areálov a rozšírenie a skvalitnenie siete rekreačných turistických a cyklistických trás a doplnkových zariadení na nich (turistické prístrešky, náučné trasy, informačné tabule, vyhliadkové veže, horské chaty a pod.) tak, aby sa Vyšné Ružbachy stali východiskom a cieľom turistických ciest v katastri obce aj katastroch susedných obcí. Existujúce a navrhované cyklotrasy, v zimnom období trasy pre lyžiarsku turistiku, je potrebné doplniť o oddychové a informačné miesta s vybavením prístreškami, ohniskami, ekoWC a pod. Existujúcu sieť cyklistických a turistických trás je potrebné doplniť o trasu ku navrhovanej turistickej chate v lokalite Turová a vyhliadku na Veternom vrchu.

Vyšné Ružbachy sú súčasťou Oblastnej organizácie cestovného ruchu Severný Spiš - Pieniny, ktorá môže podporiť a koordinovať aktivity pre rozvoj cestovného ruchu v celom záujmovom území obce aj širšom okolí.

8) Vymedzenie zastavaného územia obce

Pôvodná hranica zastavaného územia obce bola stanovená k 1.1.1990. Návrh nového vymedzenia zastavaného územia obce je vyznačený v grafickej časti územného plánu, vo výkrese č.2 „Komplexný urbanistický návrh“. Oproti pôvodnému vymedzeniu sú do neho zahrnuté všetky súčasne zastavané plochy a plochy navrhovanej výstavby mimo pôvodné zastavané územie. Hranica je vedená po majetkoprávných hraniciach podľa podkladu pozemkovej katastrálnej mapy. Novo vymedzené zastavané územie obce stanovené v súlade s § 11 ods. 5 písm. e) stavebného zákona má rozlohu 189,3 ha.

Hranica zastavaného územia obce stanovená v územnom pláne začína pri prístupovej ceste III. triedy na okraji navrhovanej plochy podnikateľského areálu v lokalite Renčava, po jej okraji pri potoku Rieka vedie severným smerom, prechádza cez potok a vedie po východnom okraji plochy navrhovanej výstavby rodinných domov v lokalite Roveň. Od jej severného okraja vedie po východnom okraji pôvodne zastavaného územia obce až po lokalitu navrhovanej výstavby v lokalite Na brodku. Pokračuje po jej okraji ku hospodárskemu dvoru, po jeho okraji ku prístupovej ceste, po východnom okraji lokalít navrhovanej výstavby Zellard a Smrečina až po bufet v lyžiarskom stredisku. Od neho sa hranica vracia pozdĺž potoka ku obci po okraj navrhovanej výstavby na okraji zjazdovky, pozdĺž nej ku chatovej osade Kukura a okolo celej chatovej osady ku areálu Vagonár. Pokračuje po okraji navrhovanej zástavby v lokalite Pod Červenou horou ku kúpeľnému areálu a po jeho obvode ku prepojavaciemu chodníku z parkoviska pri Zálačnom potoku ku prameňu Jozef. Po severnom a východnom okraji zástavby v lokalite Horbek vedie ku obecnej chate a po východnom okraji lokality Sympóziu ku rozostavaným rekreačným areálom. Po južnom okraji lokality Na mláky vedie ku ceste III. triedy a po jej západnom okraji až po južný koniec navrhovanej zástavby v lokalite Renčava.

Samostatnými priestorovo oddelenými časťami zastavaného územia obce sú areály chatových osád pri Zálačnom potoku, Pod Kičirou a na Turovej.

9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy sa nachádzajú ochranné pásma technickej vybavenosti územia, vyplývajúce z príslušných noriem a všeobecne záväzných predpisov. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov I. a II. stupňa
- ochranné pásma vodných zdrojov I. stupňa v rozsahu oploteného pozemku
- chránené ložiskové územie a dobývací priestor "Vyšné Ružbachy"
- ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok v šírke 10 m od obvodu stavby alebo hranice pozemku
- pásmo hygienickej ochrany ustajňovacích objektov na hospodárskom dvore - 50 m od obvodu stavieb
- ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesných pozemkov.
- ochranné pásmo cesty III. triedy v šírke 20 m od osi cesty mimo zastavaného územia obce vymedzeného v platnom územnom pláne obce
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie mimo súvisle zastavané územia alebo územia určeného na zastavanie vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.
- ochranné pásmo 22 kV VN el. vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
- ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
- ochranné pásma plynovodov:
 - a) 4 m pre plynovody všetkých tlakových úrovní s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - b) 1 m pre plynovody, ktorými sa rozvádza plyn na zastavanom území obce
 - c) 8 m pre technologické objekty plynovodov (RS).
- bezpečnostné pásmo VTL plynovodu v šírke 20 m od plynovodu na obe strany
- ochranné pásma vodných tokov v šírke 5 m od brehovej čiary toku.

Riešené územie leží v 1. stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, je na území obce zapísaných 12 objektov :

1. Kostol-č.1017/1- r.k. farský kostol Obetovania pána, z druhej pol. 17 storočia, barokový s klasicistickým upraveným hl. priečelím.

2. Kasíno -č.4016/1- Biely dom, postavený v roku 1923-novoklasicistický štýl. Kasíno, solitér č.p.935

3. Dom liečebný – č.4017/1 - postavený v roku 1923, v roku 2005-kompletne prestavaný, dnes využívaný ako hotel Strand, chodbový solitér, č.parc.941

4. Dom kúpeľný - č.4018/1- postavený v 20.rokoch XX.st., s prevládajúcim secesným štýlom, zrubový, murovaný, č.p. 854

5. Dom kúpeľný - č.4019/1- postavený okolo roku 1920, v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 927

6. Dom kúpeľný – č.4020/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 850

7. Dom kúpeľný – č.4021/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 851

8. Dom kúpeľný – č.4022/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 852

9. Kúpalisko termálne - č.4024/1,- termálne kúpalisko postavené v 20. rokoch XX. st., č.p. 943/1/2

10. Areál plastík- č.11 075/1- areál medzinárodných sochárskych sympózií konaných v rozmedzí rokov 1964-1990, parc. č. 2434/2; 2435/1/2; 2435/9; 2435/11; 2455; 2592/2

11. Dom kúpeľný-č.12021/1, zrubový, murovaný, parc. č. 928

12. Altánok-č.12022/1, kameň, drevo -parc. č. 934.

Ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok je 10 m od obvodu stavby alebo hranice pozemku, ak je súčasťou pamiatky.

V k.ú. Vyšné Ružbachy sú evidované štyri archeologické lokality – Historické centrum obce, travertínový lom, Horbek a Modrínok. Na uvedených plochách je akákoľvek stavebná činnosť podmienená stanoviskom pamiatkového úradu.

Časť územia obce spadá do oblasti stredného radónového rizika v rozsahu, ktorý je vyznačený v grafickej časti územného plánu. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne osobitné zariadenia pre obranu štátu a jeho ozbrojené zložky. Nie sú tu vybudované ani osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti aj rekreačných zariadení. Pasportizáciu úkrytov zabezpečuje Obecný úrad.

V obci je zriadená hasičská zbrojnica a dobrovoľný hasičský zbor. Najbližší verejný hasičský útvar je v meste Stará Ľubovňa. Dojazdová vzdialenosť je 15 km, čas dojazdu 12 minút. Výstavbou preložky cesty I. triedy č.67 – obchvat obcí medzi Starou Ľubovňou a Nižnými Ružbachmi - sa podmienky pre dojazd požiarnej techniky výhľadovo zlepšia. V obci je vybudovaný verejný vodovod s potrebnou akumuláciou vody pre prípad požiaru. Zdrojom vody na hasenie môžu byť aj viacúčelové nádrže v lyžiarskom areáli, potrebné je vybudovať spevnenú prístupovú cestu a účelovú plochu.

Toky Rieky a Zálažného potoka sú v intraviláne obce upravené, nemajú však dostatočnú kapacitu na prietok Q_{100} (storočnú vodu) a preto pri extrémnych zrážkach dochádza k zaplaveniu časti zastavaného územia obce. Ide hlavne o jestvujúce rodinné domy v oblasti Zellard, kde dochádza k zatápaniu pivníc. Ostatné drobné toky nie sú upravené. Pre miestne vodné toky nie je v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov orgánom štátnej správy určený rozsah inundačného územia a nie je spracovaná ani mapa povodňového ohrozenia s vymedzeným záplavovým územím pre predpokladaný prietok Q_{100} (storočnej vody), preto je potrebné vychádzať z dostupných podkladov a informáciách o povodniach v minulých rokoch. Ochranu zastavaných plôch v okolí vodných tokov je potrebné zabezpečiť úpravami vodných tokov alebo protipovodňovými ochrannými hrádzami. Úpravu samotných koryt v nevyhnutných prípadoch je potrebné zabezpečiť vegetačnými úpravami profilu koryta a výstavbou stabilizačných prahov, takáto úprava je navrhovaná v úseku potoka Rieka od Obecného úradu po most za cintorínom. Výstavba protipovodňových hrádzí je vhodná v úseku medzi Vyšnými a Nižnými Ružbachmi.

Na potoku Rieka je nad lyžiarskym areálom vybudovaná malá vodná nádrž slúžiaca v zime na zasnežovanie, nad ňou je možné vybudovať ďalšiu viacúčelovú nádrž s vodozadržnou funkciou (polder, v zimnom období nádrž na zasnežovanie). Na úsekoch vodných tokov nad zastavaným územím obce sú potrebné opatrenia na spomalenie alebo zadržanie časti povrchového odtoku (prehrádzky, malé vodné stupne alebo poldre).

11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Obec Vyšné Ružbachy leží na juhovýchodnom okraji Spišskej Magury, prevažnú časť jej územia tvorí lesná krajina, ale v južnej časti katastra je sídelno-poľnohospodárska krajina ktorej značnú časť plôch už dnes zaberajú urbanizované plochy. V riešenom území sa nenachádza žiadne vyhlásené chránené územie v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z., celý kataster leží v 1. stupni ochrany podľa uvedeného zákona. Travertínové jazierko - Kráter bolo vyňaté zo zoznamu chránených území.

Najbližším vyhláseným prvkom ochrany prírody je ochranné pásmo Pieninského národného parku, ktorého hranica vedie po severnej hranici katastrálneho územia.

Chránené územia NATURA 2000 do k.ú. Vyšné Ružbachy nezasahujú.

Štátna ochrana prírody SR eviduje v riešenom území výskyt lesných aj lúčnych biotopov európskeho a národného významu, a to:

- a) lúčne biotopy národného významu
 - Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
 - Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430)
 - Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
 - Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd
- b) lúčne biotopy európskeho významu
 - Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)
 - Lk2 Horské kosné lúky
 - Lk4 Bezkolencové lúky
 - Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte
 - Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte(6230).

Všetky lesné porasty v riešenom území sú biotopmi európskeho alebo národného významu:

- c) lesné biotopy európskeho významu:
 - Ls5.1., 9130 Bukové a jedľovobukové kvetnaté lesy
 - Ls5.2, 9110 Kyslomilné bukové lesy
 - Ls4, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- d) lesné biotopy národného významu:
 - Ls8, x Jedľové a jedľovo-smrekové lesy

Plochy, na ktoré sa vzťahuje záujem ochrany prírody a krajiny, sú aj plochy krajínotvorných enkláv nelesnej drevinovej vegetácie, zamokrené plochy a plochy sprievodnej vegetácie vodných tokov.

V riešenom území sa nachádzajú prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) - regionálne a nadregionálne biocentrá a biokoridory:

Biocentrá regionálneho významu

RBc SL – 9 Pramenisko Záložného potoka, RBc SL13 - Suchá hora, RBc SL – 15 Vrch Anny,

Biokoridor nadregionálneho významu

NRBk SL-60 Rieka Poprad

Biokoridor regionálneho významu

RBk SL-73 Rieka, RBk SL-74 Končistý vrch – Ružbašský potok

Funkčnosť MÚSES v katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy je založená na zásadách:

- zachovanie hlavných ekologických väzieb a vzťahov v živých systémoch prírody
- záchrany genetickej biodiverzity s dôrazom na ochranu genofondu

- zabezpečenie trvale udržateľného vývoja druhov a ekosystémov.

Z hľadiska stupňa ekologickej stability je riešené územie hodnotené pozitívne, lebo s a v ňom nachádza dostatok prirodzených a trvalých biotopov. Koeficient ekologickej stability (KES) pre katastrálne územie Vyšné Ružbachy je 3,9. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v katastrálnom území obce. Hodnota 3,9 vyjadruje, že riešené územie má značne nadpriemerný stupeň ekologickej stability (najnižšia hodnota je 0,5, najvyššia 5,0, priemer je 2,25), a znamená vysokú mieru ekologickej stability a prírodného charakteru územia. Katastrálne územia obcí okresu Stará Ľubovňa dosahujú prevažne nižší až stredný stupeň ekologickej stability, priemerne s hodnotami SES 2,5 až 3,5. Aj v tomto porovnaní je stupeň ekologickej stability katastrálneho územia obce Vyšné Ružbachy vysoký.

Výpočet KES pre k.ú. Vyšné Ružbachy:

Plocha	Výmera (ha)	Koeficient	Váha prvku
Orná pôda	206	0,77	158,6
Lúky a pasienky	405	4,00	1620
Záhrady	7	3,00	21
Ovocné sady	0	3,00	0
Lesy	1038	5,00	5190
Vodné plochy	10	4,00	40
Zastavané plochy	63	1,00	63
Ostatné	67	0,50	33,5
Celkom:	1796		6967,5
KES:			3,9

Lesy tvoria 57,8 % plochy katastra, trvalé trávne porasty 22,6 % a vodné plochy 0,6 %. Zastavané a ostatné plochy tvoria len 7,2 % plochy katastra a počíta sa len s ich ďalším nárastom. Lesné porasty patria do kategórie hospodárskych lesov a lesov osobitného určenia. Pri detailnejšom rozbere ekologickej stability možno konštatovať, že plochy s najnižším stupňom stability sa nachádzajú vo východnej a južnej časti územia obce, kde je zastavané územie obce a poľnohospodárske pozemky v jej okolí. V katastri obce je prevaha lesných plôch, ekologickú stabilitu územia zlepšuje aj výskyt lúk a pasienkov. V skutočnosti je ich výmera ešte o niečo vyššia, ako je uvedené v evidencii katastra, a teda aj reálny koeficient ekologickej stability katastrálneho územia obce je o niečo vyšší. Ale aj oficiálny celkový koeficient ekologickej stability územia obce Vyšné Ružbachy = **3,9** svedčí o vysokom stupni zachovanosti prírodného prostredia riešeného územia.

Základnou úlohou riešenia územného systému ekologickej stability je zachovanie súčasnej prirodzenej zelene a návrh na doplnenie sprievodnej a krajinej zelene.

V rámci spracovania územného plánu obce je navrhnutý miestny územný systém ekologickej stability, predmetom ktorého je vyznačenie reálnych prvkov ekologickej stability na miestnej úrovni. Jeho základnými prvkami sú nadregionálny biokoridor Rieka Poprad - Suchá hora, vedúci západnou časťou katastra, biokoridory regionálneho významu Rieka a Končistý vrch – Ružbašský potok a biocentrá regionálneho významu Pramenisko Zálažného potoka, Suchá hora a Vrch Anny, ktoré ležia v riešenom území alebo do riešeného územia zasahujú. Tieto nadregionálne a regionálne prvky ÚSESu sú na lokálnej úrovni doplnené o:

Biokoridory lokálneho významu

LBk Rieka zahŕňa potok Rieka a jeho sprievodnú zeleň južne od obce, LBk Zálažný potok zahŕňa potok a jeho sprievodnú zeleň, LBk Modrinok – Lístie vedie po východnom okraji zastavaného územia obce južným smerom, LBk Mláky prepája LBk Modrinok a RBc Vrch Anny

Biocentrum lokálneho významu

LBc Kúpeľný park, LBc Škôlka a LBc Modrinok

Lokálnymi biokoridormi sú aj toky a sprievodná zeleň miestnych malých vodných tokov Rieka a Zálačný potok. Túto kostru ekologickej stability doplní výsadba sprievodných alejí pozdĺž verejných a účelových ciest a cyklistických cestičiek a trás mimo zastavané územie obce. Prvky ÚSES na všetkých hierarchických úrovniach ako aj ostatné záujmové územia ochrany prírody a krajiny sú vyznačené vo výkrese ochrany prírody a krajiny. Všetky vymedzené prvky ÚSES sú akceptované ako záujmové územia ochrany prírody a ako územia s ekostabilizačnou funkciou.

Najvýznamnejším prvkom zelene v zastavanom území obce je kúpeľný park, ktorý má historickú časť medzi Zálačným potokom, kúpaliskom a kráterom. Tento park má značnú historickú, sadovnícku aj estetickú hodnotu, aj keď v poslednej dobe nedostatočnú údržbu. Novšia časť v okolí liečebných domov Travertín nie je dobudovaná, sadové úpravy nenadväzujú na koncepciu pôvodného parku, táto časť má však pomerne dobrú starostlivosť. Základnou zložkou zelene v samotnej obci bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných a bytových domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov, vytváranie obytných a okrasných zelených plôch najmä pri starších domoch, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov. Areály bytových domov je potrebné doplniť parkovými úpravami s drobnou architektúrou a detskými ihriskami.

Verejná zeleň bude čo do množstva doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Na jednotlivých uliciach bude verejná zeleň zastúpená malými parkovo upravenými plochami lebo zelenými plochami a pásmi pozdĺž ciest všade tam, kde to priestorové pomery dovoľia. Líniovú zeleň formou sprievodnej aleje je potrebné vysadiť pozdĺž navrhnutých cyklotrás a účelových ciest.

Pri výsadbe verejnej zelene treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

12.1) Doprava a dopravné zariadenia

12.1.1) Cestná doprava

NADRADENÝ CESTNÝ SYSTÉM

Vyšné Ružbachy sú obcou ležiacou na okraji údolia rieky Poprad, ktorým vedie dopravný koridor medzinárodného významu, ktorého súčasťou je cesta I. triedy a železničná trať. Cesta I/77 sa v Starej Lubovni napája na cestu I/68, vedúcu na hraničný prechod pre vozidlá do 3,5 t SR/PR Mníšek nad Popradom.

Cesta I. triedy č.77 vedúca cez susednú obec Nižné Ružbachy je v dotknutom úseku Podolíne - Nižné Ružbachy - Hniezdne z hľadiska technických parametrov a intenzity dopravy nevyhovujúca. Nedostatočné sú šírkové parametre a smerové vedenie tejto komunikácie a už pri súčasnej intenzite dopravy (5500 voz/24 hod v r. 2015) je nehodovým úsekom. V koncepcii rozvoja cestnej infraštruktúry Prešovského kraja sa počíta s výstavbou preložky tejto cesty - obchvatu po východnom okraji obce Nižné Ružbachy.

Obec Vyšné Ružbachy je na nadradenú cestnú sieť (cestu I/77) napojená cestou III. triedy č. 3124 Nižné Ružbachy - Vyšné Ružbachy, ktorá je jedinou prístupovou cestou do obce. Cesta III/3124 končí na hlavnom rázcestí v obci pri futbalovom ihrisku.

Cesta III. triedy vedúca územím obce tvorí nadradený cestný systém riešeného územia.

Cesta III/3124 vedúca do obce je dopravné málo zaťažanou komunikáciou s intenzitou dopravy cca 1500 vozidiel denne. Podľa predpokladaného nárastu dopravy (TP MDVaRR SR č.07/2013) je na nadradenej cestnej sieti v riešenom území v roku 2040 potrebné počítať s nasledujúcou intenzitou dopravy:

cesta	Sčítací úsek	Intenzita dopravy 2010	intenzita dopravy 2015	Predpokladaná intenzita dopravy 2040
III/3124 (541009)	05690 - Nižné Ružbachy - Vyšné Ružbachy	786	1573	2078

Podľa prognózovaných intenzít v roku 2040 bude mať predmetná cesta III. triedy dostatočnú dopravnú kapacitu za podmienky jej dostatočnej údržby a je rovnaký predpoklad aj pre výhľadový rok 2050. Cesta III/3124 má mať mimo zastavané územie obce kategóriu C 9,5/80 a v zastavanom území obce MZ 8,5/50. Cesta III. triedy končí v obci v križovatke pri futbalovom ihrisku, ktorú je vhodné prebudovať na okružnú križovatku.

ZÁKLADNÝ KOMUNIKAČNÝ SYSTÉM

Základom komunikačnej siete v riešenom území obce sú hlavné miestne cesty vedúce z križovatky pri futbalovom ihrisku cez centrum obce do lyžiarskeho areálu, okolo futbalového ihriska ku fare a Vagonáru do chatovej osady Kukura a cesta vedúca na Horbek s pokračovaním do Zálažnej doliny. V súvislosti s rozvíjajúcou sa dopravou sa ďalšou významnou cestou stane cesta vedúca na Horbek od cintorína. Tieto cesty tvoria základný komunikačný systém (ZÁKOS) obce. Ostatné miestne a účelové komunikácie sa pripájajú na ZÁKOS a spolu zabezpečujú dopravnú obsluhu zástavby obce.

Cesty tvoriace ZÁKOS funkčnej triedy C2 majú mať kategóriu minimálne MO 8/50, ostatné miestne obslužné cesty majú mať na kategóriu C3-MO 7,5/50 alebo 6,5/40. V stiesnených pomeroch v pôvodnej zástavbe budú miestne komunikácie len jednosmerné kategórie C3 MOU 6,5/40 alebo MO 4,25/30 s aspoň jednostranným chodníkom, alebo kategórie D1-pešia zóna. V uliciach s podporou cyklistickej dopravy, po ktorých vedú značené cyklotrasy, je potrebné obmedziť najvyššiu povolenú rýchlosť na 30 km/hod. Ulica vedúca z centra obce ku kráteru má mať charakter upokojenej komunikácie s preferenciou nemotoristickej dopravy, prípadne obytnej ulice funkčnej triedy D1 – obytná zóna. Komunikácie kategórie D1 môžu mať šírku od 3 do 5 m a dláždený povrch a nemusia mať samostatný chodník, majú byť riešené ako jednotný dopravný priestor.

Na existujúcej cestnej sieti v obci je viacero nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom. Tam, kde nie je možná úprava rozhľadových pomerov, je potrebné osadenie dopravných značiek alebo zariadení (zrkadlá) zabezpečujúcich podmienky pre bezpečnosť cestnej premávky.

PARKOVACIE PLOCHY, GARÁŽE A DOPRAVNÉ PRIESTRANSTVÁ

V obci Vyšné Ružbachy sú viaceré verejné parkoviská, a to prevažne parkovacie plochy pri objektoch občianskej vybavenosti, rekreačných a športových zariadeniach. Parkovacie plochy sú vybudované aj v lokalitách bytových domoch a vo vstupných areáloch do kúpeľov, ktoré sú zónou s obmedzenou dopravou. Parkovanie pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti a v obytných zónach je možné len na okrajoch komunikácií a pozemkoch jednotlivých stavieb.

Súčasťou rozvoja dopravného systému v obci Vyšné Ružbachy musí byť dobudovanie potrebných parkovísk pri existujúcich resp. výstavba nových parkovísk pri navrhovaných budovách na bývanie, občiansku vybavenosť a rekreáciu v súlade s v danom období platnou slovenskou technickou normou (STN 73 6110). Budovať potrebné parkovacie plochy sú povinní jednotliví vlastníci budov na vlastných pozemkoch. Potreba dobudovania parkovísk je najväčšia pri vstupe do kúpeľov pri švajčiarskych domčekoch a v lyžiarskom areáli. Samostatné parkovanie plochy musia byť vybudované aj v podnikateľských zónach.

HROMADNÁ VEREJNÁ DOPRAVA

Verejná cestná osobná doprava v obci je zabezpečená autobusovou dopravou a taxislužbou.

Autobusová doprava je zabezpečovaná regionálnymi aj diaľkovými autobusovými linkami. Pravidelnú regionálnu autobusovú dopravu pre obec zabezpečuje regionálny podnik autobusovej dopravy zo Starej Ľubovne linkou, ktorá obcou prechádzajú po prieťahu cesty III. triedy a nadväzujúcej miestnej ceste ku konečnej autobusovej zastávke pri vstupe do kúpeľného areálu za futbalovým

ihriskom. Zo susedných sídiel má priame autobusové spojenie len so susednou obcou Nižné Ružbachy a Podolíncom. Do obce zachádzajú aj niektoré diaľkové autobusové linky.

Na trasách pravidelnej verejnej osobnej dopravy sú v obci dvojice obojstranných zastávok. Nie všetky zastávky majú vybudované zastávkové niky a prístrešky. Na zlepšenie podmienok pre autobusovú dopravu je v územnom pláne navrhnuté dobudovanie zastávok a zastávkových ník vybavených prístreškami na všetkých nástupných zastávkach.

PEŠIE KOMUNIKÁCIE A PLOCHY

V obci sú vybudované jednostranné chodníky pozdĺž časti priesahu cesty III. triedy a miestnych ciest. Chodníky majú povrch z liateho asfaltu alebo betónovej zámkovej dlažby. Časť miestnych komunikácií funguje ako združený komunikačný priestor bez samostatných chodníkov, táto dopravná situácia však nie je regulovaná dopravným značením. V obci je aj niekoľko nespevnených peších chodníkov s mlatovým povrchom.

V obci bude pokračovať úprava verejných priestranstiev, v rámci ktorej sa majú vytvoriť v okolí zariadení občianskej vybavenosti pešie rozptylové a úžitkové plochy doplnené sadovými úpravami. Pre tieto úpravy je potrebné spracovať podrobnejšie projekty.

Pozdĺž zbernej a obslužných miestnych komunikácií sú navrhnuté minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 1,5 - 2 m. Okrem nich sú v obci navrhnuté aj samostatné pešie chodníky alebo združené nemotoristické komunikácie. Ako pešie alebo združené ukludnené komunikácie s obmedzenou dopravou je riešený celý kúpeľný areál. Tento princíp je potrebné rozvíjať, obmedzovať obslužnú dopravu v areáli a dobudovať záchytné parkoviská pri vstupoch.

V katastri obce je vyznačených niekoľko turistických trás:

- červená trasa č. 0905 „Pieninská cesta“ vedie zo Starej Ľubovne a Nižných Ružbách cez kúpeľný areál na Grúň a Veterný vrch s pokračovaním do Veľkého Lipníka a Červeného Kláštora (v súčasnosti úsek V. Ružbachy – Veterný vrch je neprechodný kvôli veternej kalamite)

- modrá trasa č. 2007 vedie z kúpeľov do chatovej osady Kýčera, na Soviu poľanu a cez Zbojnický stôl a Grúň na hlavný hrebeň Spišskej Magury, po ktorom vedie až do obce Ždiar

- zelená trasa č. 5716 prichádza z Podolíncu cez Panské lúky do kúpeľného areálu, odkiaľ pokračuje do centra obce a cez lyžiarsky areál po doline potoka Rieka na Horbálovú, Stráňanské sedlo a Vysoké skalky na poľskej hranici

- žltá trasa č. 8716 z kúpeľného areálu cez Košiare na Soviu poľanu

- žltá trasa zo sedla Pod Grúňom na rázcestie Na Poľane.

Túto základnú sieť turistických trás dopĺňajú tematická trasa „Cesta minerálnych prameňov“ Červený Kláštor – Bajerovce.

Sieť existujúcich turistických trás navrhujeme doplniť o doplnkovú trasu prechádzajúcu cez lokalitu Turová s navrhovanou turistickou chatou.

Pre návštevníkov kúpeľov je v príľahlom území vyznačených niekoľko prechádzkových okruhov.

Väčšina uvedených trás sa stretáva pri kúpalisku v kúpeľnom parku, kde je najvýznamnejší turistický bod v katastri obce, chýba na ňom však orientačná mapa, v celej obci chýba turistické informačné stredisko. Samotné trasy sú dobre značené a vybavené orientačným a informačným systémom Klubu slovenských turistov.

ÚČELOVÉ CESTY

Účelové poľnohospodárske a lesné cesty nadväzujú na cestu III. triedy a miestne cesty mimo zastavané územie obce. Okrem základného dopravného účelu majú mať využitie aj pre rekreáciu a rekreačný šport – cyklistiku, turistiku a v zime bežecké lyžovanie. Preto je potrebné zrekonštruovať (obnoviť) alebo dobudovať ich tak, aby mali v čo najväčšom rozsahu spevnený povrch a funkčné odvodnenie.

HLUKOVÉ PÁSMA

Na skúmanom území bol urobený výpočet hladiny hluku z cestnej dopravy na ceste I II. triedy, pre ktorú sú známe údaje zo sčítania dopravy z roku 2015. Vzhľadom na nízku intenzitu dopravy nie je nadmerným hlukom z dopravy zasiahnutá žiadna časť obce. Ani na ostatných cestách v obci vzhľadom

na nízku intenzitu dopravy nie je predpoklad prekročenia prípustnej hladiny hluku z dopravy podľa údajov o intenzite dopravy zo sčítania v roku 2010 a výhľadového nárastu do r. 2040.

Obmedzenie vplyvu hluku z dopravy na miestnych cestách je možné riešiť obmedzovaním maximálnej povolenej rýchlosti v zastavanom území obce.

DOPRAVNÉ ZARIADENIA

V obci nie je vybudovaná čerpacia stanica pohonných hmôt, najbližšia je v Podolínci na ceste I. triedy v smere na Poprad. V obci sú v prevádzke malé autoservisy a pneuservisy, väčšie prevádzky tohto druhu je potrebné zriaďovať vo výrobných a skladovacích areáloch mimo obytné zóny. Služby motoristom je vhodné doplniť o autoumyváreň.

V lokalite Kukura je areál zimných športov SKI PARK Vyšné Ružbachy, v rámci ktorého sú vybudované štyri horské dopravné zariadenia na prepravu lyžiarov – lyžiarske vleky s celkovou kapacitou 2400 osôb/hod. Výhľadovo je vhodné najdlhší vlek nahradiť sedačkovou lanovkou, čo by umožnilo jej využitie aj v letnom období.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Územie Spišskej Magury je územím rozvíjajúceho sa cestovného ruchu s dlhodobou turistickou tradíciou a skupinami aktívnych propagátorov a organizátorov viacerých druhov športového a rekreačného využívania prírodných daností územia. K dlhodobejšie sa rozvíjajúcemu druhu turistiky v tomto regióne patrí aj cykloturistika, o čom svedčia už existujúce cyklotrasy v skúmanom území. Tieto cyklotrasy prepájajú regióny Spiš a Pieniny a tým Zamagurie a Podtatranskú oblasť.

Pre cyklistickú dopravu sú v obci a jej katastri vyznačené viaceré cykloturistické trasy a plánované aj samostatné cyklistické cestičky (Vyšné Ružbachy - Kamienka). Pre cyklodopravu sú využívané aj ďalšie miestne cesty, poľné a lesné účelové cesty, najmä tie, ktoré sú spevnené. Hlavnou prístupovou cyklistickou trasou do obce je účelová cesta vedúca z Nižných do Vyšných Ružbách východne od potoka Rieka.

V skúmanom území je vyznačená cyklotrasa č. 2801 AQUAVELO (modrá) Červený Kláštor - Vyšné Ružbachy - Ľubovnianske kúpele, č. 5901 (zelená) Stará Ľubovňa - Vyšné Ružbachy - Litmanová - Stará Ľubovňa a č. 8920 (žltá) Vyšné Ružbachy - Panské lúky, ktorá sa v lokalite Panské lúky napája na cyklotrasu Podolíne - Veľký Lipník (Pieniny).

Existujúce cyklotrasy sú vybavené základným cyklistickým značením a informačným systémom. Iné osobitné zariadenia pre cyklistov v skúmanom území vybudované nie sú, cykloturisti môžu využívať existujúce zariadenia občianskej vybavenosti a cestovného ruchu.

Pre rekreačnú cyklistiku a horské bicykle je možné vyznačiť aj ďalšie cyklotrasy na viacerých poľných a lesných cestách, tvoriacich v katastri obce a širšom území aj uzavreté okruhy.

Dôležitým prvkom pre rozvoj cyklistickej dopravy je aj vytvorenie možností parkovania pre cyklistov formou stojanov prípadne stojanov s prístreškom pri verejných budovách a zariadeniach občianskej vybavenosti, v prvom rade v centre obce, pri základnej škole a v kúpeľnom areáli. Pri zariadeniach občianskej vybavenosti je potrebné budovať parkoviská pre cyklistov s kapacitou minimálne 20 % potreby parkovacích miest stanovenej pre automobilovú dopravu podľa STN 73 6110.

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Najbližšia železničná trať a zastávka je v susednej obci Nižné Ružbachy na železničnej trati č. 185 Poprad - Plaveč. Pre rozvoj integrovaného dopravného systému je potrebná jej rekonštrukcia a zavedenie pravidelného autobusového spojenia Vyšné Ružbachy - žst Nižné Ružbachy ku jednotlivým železničným spojom.

LETECKÁ DOPRAVA

V riešenom území sa nenachádza žiadne zariadenie leteckej dopravy. Najbližšie letisko sa nachádza v blízkom meste Poprad, kde sa nachádza civilné dopravné letisko Poprad-Tatry.

Dopravný úrad je dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy aj pri stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky aj mimo ochranné pásma letísk, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré prečnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

12.2) Vodné hospodárstvo

12.2.1. Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Obec Vyšné Ružbachy má vybudovaný systém zásobovania pitnou vodou z obecného verejného vodovodu. Tento bol daný do užívania v r.1931 na zásobovanie kúpeľných zariadení. V tom čase bol zachytený prameň Veľká Kýčera s výdatnosťou 6,0 l/s. Voda z prameňa sa privádzala potrubím DN 80 do vodojemu na kóte 665,00 m n.m. s kapacitou 80m³. Zásobné potrubie DN 150, 100 a 80 mm bolo vybudované z liatinových rúr. Vodovod bol postupne dobudovaný do dnešnej podoby pre celú obec. V súčasnosti je vodovodná sieť zásobovaná z dvoch zdrojov:

a) z prameňa	KÝČERA	s výdatnosťou	8,4 l/s
b) z prameňa	BEATRIX		11,2 l/s

Chatová osada Kukura má samostatný vodárenský zdroj, ktorý nemá dostatočnú kapacitu, v čase zvýšeného odberu je potrebné danú časť vodovodu dotovať dovozom vody do vodojemu. Hospodársky dvor odoberá úžitkovú vodu z vodného toku.

Akumulácia vody pre obec a kúpele je v súčasnosti zabezpečovaná dvomi vodojemami s kapacitou 2x1040 m³, pričom najstarší vodojem 80 m³ sa nevyužíva. Chatová osada Kukura má samostatný vodojem s kapacitou 36 m³, samostatný vodojem v lokalite Smrečiny má aj hospodársky dvor.

Zásobovacie potrubie od vodojemov do rozvodnej siete je vybudované z PE tlakových rúr DN 300. Rozvodná vodovodná sieť je vybudovaná z potrubia profilov DN 300,200,150,100 a 80 mm.

Údaje o vodovodnej sieti (stav z r.2014):

- dĺžka vodovodného potrubia	:	14,20 km
- z toho dĺžka nekovových materiálov	:	10,82 km
- dĺžka prípojok	:	3,63 km
- počet vodovodných prípojok	:	363,00 ks
- počet obyvateľov sídla	:	1394
- počet zásobovaných obyvateľov	:	1394 t.j.100%
- množstvo odobranej vody zo zdrojov	:	17,2 l/s
- množstvo vyrobenej vody na realizáciu:	:	59 000 m ³
- špecifická spotreba vody	:	116 l /obyv/deň
- počet čerpacích staníc	:	1
- kapacita čerpacích staníc	:	7 l/s

Profily a materiály	:	DN 80 liatina, oceľ, PVC
	:	DN 100 liatina, sklo, PVC
	:	DN 150 PVC
	:	DN 200 oceľ, PVC, PE
	:	DN 300 PE

Verejný vodovod zabezpečuje zásobovanie obce pitnou vodou a potrebu požiarnej vody pre hasenie požiarov. Na tento účel sú na rozvážacom potrubí vybudované nadzemné a podzemné požiarne hydranty.

Návrh technického riešenia vodovodu

Návrh technického riešenia zásobovania pitnou vodou navrhovanej zástavby vychádza z týchto základných predpokladov:

1. potreba pitnej vody
2. možnosť napojenia na vhodný vodný zdroj
3. koncepcnosť riešenia pre navrhovanú zástavbu
4. efektívnosť navrhovaného riešenia.

Výpočet potreby vody

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684 zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje so potrebou $135 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce počítame s potrebou $25 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$. Pre obce s funkciou strediska cestovného ruchu sa potreba vody zvyšuje o 20 %, t.j. na celkovú hodnotu $192 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$. Okrem potreby vody pre obyvateľstvo je potrebné započítať potrebu vody pre rekreačné zariadenia a liečebné ústavy, pričom aj pre ne sa počíta s miernym nárastom návštevníkov a pacientov:

Predpokladaná potreba vody v r.2040:

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Špecifická potreba vody	Priemerná potreba vody			Maximálna denná potreba vody			Maximálna hodinová potreba vody		
	M	go	Qp			Qm			Qh		
	osoby	l/os/d	m3/d	m3/hod	l/s	m3/d	m3/hod	l/s	m3/d	m3/hod	l/s
V.Ružbachy obec	1700	192	326,40	13,60	3,78	522,24	21,76	6,04	940,03	39,17	10,88
V.Ružbachy penzióny	700	150	105,00	4,38	1,22	168,00	7,00	1,94	302,40	12,60	3,50
V.Ružbachy chaty	1100	90	99,00	4,13	1,15	158,40	6,60	1,83	285,12	11,88	3,30
V.Ružbachy kúpele	400	800	320,00	13,33	3,70	512,00	21,33	5,93	921,60	38,40	10,67
Spolu	3900		850,40	35,43	9,84	1360,64	56,69	15,75	2449,15	102,05	28,35

Celková výpočtová potreba vody pre riešené územie v roku 2040 je priemerne $850,4 \text{ m}^3$ denne, t.j. cca $9,84 \text{ l/s}$, maximálna potreba $1360,6 \text{ m}^3$ denne, t.j. $15,75 \text{ l/s}$. V roku 2013 bola skutočná potreba vody v obci $133,6 \text{ l/os/deň}$, preto aj skutočná potreba vody voči výpočtovej bude v návrhovom roku 2040 pravdepodobne nižšia o cca 30 %.

Vodárenský zdroj

Pre zásobovanie riešeného územia pitnou vodou je na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby potrebné zabezpečiť vodárenský zdroj s výdatnosťou **$15,75 \text{ l.s}^{-1}$** pitnej vody.

Vyšné Ružbachy budú naďalej zásobované z miestnych vodárenských zdrojov – prameňov Kýčera a Beatrix, ktoré majú výdatnosť **19,6 l/s**, t.j. dostatočnú výdatnosť pre návrhové obdobie. Tieto vodné zdroje je možné využiť aj pre zásobovanie susedných obcí Nižné Ružbachy (potreba 1,64 l/s) a Lackovce (0,35 l/s).

Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách (chatové osady) bude vodou zásobovaná zo samostatných vodných zdrojov (studní). Používanie úžitkovej vody z individuálnych zdrojov (studní) môže znížiť potrebu celkovú potrebu vody v celom riešenom území.

Akumulácia vody

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa stanoví ako súčet objemov potrebných pre :

- vyrovnanie rozdielu medzi prítokom vody do vodojemov a objemom vody z vodojemov odtekajúcich do spotrebiska v dobe max. hodinovej potreby

- zabezpečenie zásoby vody pre hasenie požiaru v zmysle STN 73 6622

- zabezpečenie zásoby vody v prípade porúch na vodovodných zariadeniach zabezpečujúcich prívod vody do vodojemu.

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa navrhuje v zmysle STN 75 5302 čl. 4.4 na min. 60 % z maximálnej dennej potreby vody.

Vyšné Ružbachy	$V_{min} = Q_m \times 0,6 =$	$1360,64 \times 0,6 =$	$816,38 \text{ m}^3$
Existujúce vodojemy majú objem spolu 2116 m^3 , využívaných je 2036 m^3 , čo je pre riešené územie a návrhové obdobie dostatočné.			

Návrh riešenia:

Akumulácia vody vo vodojemoch pre I. aj II. aj III. až piate tlakové pásmo v obci Vyšné Ružbachy je zabezpečená v existujúcich vodojemoch. Podľa zhodnotenia majú existujúce vodojemy celkovo dostatočnú kapacitu pre celú zásobovanú oblasť, nedostatočná je akumulácia pre chatovú oblasť Kukura, kde je potrebné zdvojnásobiť kapacitu vodojemu. Skutočnú potrebu posilňovania zdrojov a zvyšovania akumulácie bude posudzovať prevádzkovateľ vodovodnej sústavy podľa reálneho vývoja potreby vody v zásobovanom území. V súčasnosti je skutočný odber nižší ako výpočtové hodnoty uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 684/2006 Z.z.

Tlakové pomery

Hydrodynamický tlak v sieti sa má v súlade s STN 75 54 01 pohybovať v rozmedzí 0,15 – 0,60 MPa (min 0,25 MPa a max 0,60 MPa, výnimočne min 0,15 MPa a max 0,70 MPa). Vzhľadom na výškové osadenie zástavby v zásobovanom území od 590 do 773 m n.m. je vodovodná sieť rozdelená do piatich tlakových pásiem, z toho dve sú v obytnej a obslužnej časti obce a tri v chatovej osade Kukura.

Hlavný vodojem Vyšné Ružbachy 2000 m^3 vzhľadom na kótu osadenia dna vo výške 680 m n.m. zabezpečuje zásobovanie v I. a II. tlakovom pásme do výšky 655, max. 665 m n.m. Tzv. Starý vodojem Vyšné Ružbachy 80 m^3 pri kúpeľoch s dnom vo výške 662 m n.m. je doplnkovým vodojemom pre II. tlakové pásmo, ale sa nepoužíva. Chatová osada Kukura je zásobovaná vodou z vodojemu Kukura 36 m^3 s dnom vo výške 775 m n.m. v troch tlakových pásmach od nadmorskej výšky 650 m n.m. do 760 m n.m. Tlakové pomery v jednotlivých tlakových pásmach sú upravované redukčnými ventilmi.

Časť navrhovanej zástavby v lokalitách Smrečina a Na brodku, nachádzajúcu sa nad hranicou II. tlakového pásma, bude potrebné zásobovať pitnou vodou prostredníctvom automatických tlakových staníc.

Hygienické zabezpečenie vody

Voda je upravovaná chlórovaním v hlavnom vodojeme.

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 75 54 01.

Zásobné potrubie a potrubie rozvodnej siete je navrhované na väčší z prietokov:

- maximálny hodinový prietok Q_h
- maximálny denný prietok Q_m + prietok pri požiari $Q_{pož}$

Tlakové pomery sú navrhnuté v súlade s STN 75 5401 /min 0,25 MPa a max 0,60 MPa/.

Trasy jednotlivých potrubí navrhujeme vo verejnom priestranstve, a to po okraji komunikácií a v zelených pásoch. Na výstavbu nových častí vodovodu sa použijú rúry z HDPE DN 100 mm až DN 150 mm.

Na potrubíach budú osadené požiarne hydranty a na odbočkách uzávery. Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé rozvody siete bude výlučne cez domové prípojky z rúr HDPE DN 32 mm.

Meranie a regulácia

Meranie celkového prietoku vody je zabezpečené vo vodojemoch.

Jednotliví spotrebiteľia budú merať množstvo odoberanej vody samostatnými vodomermi.

Zabezpečenie diaľkového ovládania vodovodu navrhujeme napojiť na vodárenský dispečing.

12.2.2. KANALIZÁCIA

Súčasný stav

Obec Vyšné Ružbachy má vybudovanú jednotnú kanalizačnú sieť. Táto odvádzá splaškové i dažďové vody do spoločnej ČOV pod obcou Nižné Ružbachy, recipientom je rieka Poprad. Prívalové vody sú vypúšťané cez odľahčovacie komory rovno do potoka Rieka. Prvotná kanalizačná sieť, vybudovaná ešte pôvodným majiteľom kúpeľov, odvádzala len splaškové vody priamo do potoka. Bola vybudovaná z kameninových kanalizačných rúr profilov DN 200 a 300 mm.

Údaje o kanalizačnej sieti(r.2014)

-dĺžka kanalizačného potrubia	:	11,50 km
-počet kanalizačných prípojok	:	351 ks
-dĺžka kanalizačných prípojok	:	2,26 km
-kapacita ČOV typu MB	:	3 014 m ³ /deň
-množstvo čistenej vody	:	350 000 m ³ /rok
-počet obyvateľov sídla	:	1 394
-počet odkanalizovaných obyvateľov:	:	1 372 t.j. 98 %
-špecifická spotreba vody	:	134 l/obyv./deň
Profily a materiály	:	DN 300 betón PVC
		DN 400 betón
		DN 600 betón, kamenina
		DN 800 betón

Navrhované kapacity kanalizácie

Výpočet množstva odpadových vôd

Množstvo odpadových splaškových vôd pre návrhový rok je na základe STN 75 6101 stanovené z výpočtu potreby vody pre odkanalizovanú lokalitu.

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje s potrebou 135 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce počítame s potrebou 25 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre obce s funkciou strediska cestovného ruchu sa potreba vody zvyšuje o 20 %.

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Špeci- fická potreba vody	Priemerná potreba vody			Maximálna denná potreba vody			Maximálna hodinová potreba vody		
	M	go	Qp			Qm			Qh		
	osoby	l/os/d	m3/d	m3/hod	l/s	m3/d	m3/hod	l/s	m3/d	m3/hod	l/s
Vyšné Ružbachy celkom	3900		850,40	35,43	9,84	1360,64	56,69	15,75	2449,15	102,05	28,35

Uvedená predpokladaná potreba vody sa môže dosiahnuť len pri 100 %-nom obsadení všetkých ubytovacích kapacít v kúpeľoch aj rekreačných zariadeniach v obci, čo je málo pravdepodobné.

Výpočet prietoku splaškových vôd

Maximálny hodinový prietok

$$\max Q_{sh} = Q_m \times S1 = 15,75 \text{ l.s}^{-1} \times 2,15 = 33,86 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok

$$\min Q_{sh} = Q_{priem} \times S2 = 9,84 \text{ l.s}^{-1} \times 0,6 = 5,90 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok môže byť v skutočnosti menší najmä v období mimo letnú a zimnú sezónu pri nízkej obsadenosti rekreačných zariadení.

Návrh koncepcie technického riešenia

Splaškové vody z obce budú naďalej odvádzané verejnou kanalizáciou do čistiarne odpadových vôd v Nižných Ružbachoch. Splašková kanalizácia bude dobudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach zastavaného územia samotnej obce.

Zástavba v odlahľých samostatných lokalitách (chatové osady) budú vybavené samostatnými domovými čistiarňami odpadových vôd alebo nepriepustnými žumpami so zabezpečeným vývozom splaškových vôd na likvidáciu do ČOV.

Dažďové vody v novo budovaných lokalitách budú odvádzané samostatnou dažďovou kanalizáciou alebo otvorenými priekopami do blízkych vodných tokov. Pri riešení odvádzania dažďových vôd z predmetného územia je v súlade s vodným zákonom potrebné zabezpečiť zachytávanie plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd a pri vypúšťaní vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd s obsahom znečisťujúcich látok aj vybudovanie zariadení na zachytávanie znečisťujúcich látok (§ 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov). Blížšie požiadavky na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku ustanovuje § 9 Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. Z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov a protipovodňovej ochrany je potrebné navrhnuť opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v prípade nových lokalít určených na zástavbu (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov) v úrovni minimálne 60 % z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.

Potrubia stokovej siete

Potrubia splaškovej kanalizačnej siete navrhujeme v zmysle STN 736701 na dvojnásobok maximálneho prietoku splaškových vôd $\max Q_{sh}$.

Stoková sieť sa dobuduje z rúr PVC DN 250 - 500 mm. Napojená bude na existujúce kanalizačné zberače odvádzajúce odpadové vody z obce Vyšné Ružbachy. Trasa navrhovaných potrubí stokovej

siete je vedená prevažne verejnými priestranstvami a je navrhnutá tak, aby bolo možné na ňu napojiť všetkých producentov splaškových vôd cez čo najkratšie domové prípojky. Domové prípojky sa vybudujú z rúr PVC DN 150 mm alebo 200 mm.

Čistiareň odpadových vôd

Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti, výrobných areálov aj rekreačných zariadení a kúpeľov v obci Vyšné Ružbachy je zabezpečené v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Nižné Ružbachy. ČOV Nižné Ružbachy má kapacitu 3014 m³/deň, maximálne denné množstvo splaškových vôd z Vyšných Ružbách v návrhovom roku využije 45 % jej kapacity, čo vytvára predpoklad dlhodobu vyhovujúcej prevádzkovej kapacity ČOV na vyše 30 rokov.

Denná produkcia znečistenia podľa BSK, CHSK a NL

$BSK_5 = M \times 0,060 \text{ kg/os/d}$, $CHSK = M \times 0,120 \text{ kg/os/d}$, $NL = M \times 0,055 \text{ kg/os/d}$

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Znečistenie		
		BSK5	CHSK	NL
	osoby	kg/d	kg/d	kg/d
Vyšné Ružbachy	3900	234,00	468,00	214,50

Uvedená produkcia znečistenia sa môže dosiahnuť len pri 100 %-nom obsadení všetkých ubytovacích kapacít v kúpeľoch aj rekreačných zariadeniach v obci, čo je málo pravdepodobné.

12.2.3 ODTOKOVÉ POMERY

Kataster obce Vyšné Ružbachy leží v povodí č. 3-01-02 rieky Poprad, ktoré patrí do povodia Dunajca/Visly a úmoria Baltického a Severného mora.

Vodné toky v povodí rieky Poprad sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, odštepny závod Košice, Povodia Dunajca a Popradu.

Na území obce Vyšné Ružbachy sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku nasledujúce vodné toky:

- drobný vodný tok Rieka v hydrologickom poradí č. 3-01-03-053, 3-01-03-055
- drobný vodný tok Zálačný potok s jeho prítokmi v hydrologickom poradí č. 3-01-03-054
- drobný vodný tok Modrínček č. HP 3-01-03-056
- drobný vodný tok Čierny potok č. HP 3-01-03-064
- drobný vodný tok Lackovský potok č. HP 3-01-03-059.

Hlavným vodným tokom v riešenom území je Rieka, ktorá je ľavostranným prítokom Popradu a má dĺžku 7,5 km, ktorá odvádza povrchové vody z prevažnej väčšiny katastra obce. Pramení v Spišskej Magure na východných svahoch Veterného vrchu (1 101,2 m n. m.) v nadmorskej výške cca 930 m n. m. Tečie viac-menej severojužným smerom cez obec Vyšné Ružbachy, tu sprava priberá Zálačný potok. Potom preteká krátkym údolím do obce Nižné Ružbachy, kde sa vlieva do Popradu v nadmorskej výške približne 550 m n. m.

Východný okraj katastra leží v povodí Čierneho potoka, ktorý je pravostranným prítokom Kamienky, ktorá sa do rieky Poprad vlieva v obci Hniezdne. V juhovýchodnej časti katastra pramenia aj Lackovský potok a potok Modrinok, ktoré sú ľavostrannými prítokmi rieky Poprad.

Pre vodné toky v katastri Vyšných Ružbách nie je v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov orgánom štátnej správy určený rozsah inundačného územia, preto do

doby jeho určenia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie o povodniach v minulých rokoch.

Toky Rieky a Zálažného potoka sú v intraviláne obce upravené, nemajú však dostatočnú kapacitu na prietok Q_{100} (storočnú vodu) a preto pri extrémnych zrážkach dochádza k zaplaveniu časti zastavaného územia obce. Ide hlavne o jestvujúce rodinné domy v oblasti Zellard, kde dochádza k zatápaniu pivníc. Ostatné toky nie sú upravené.

Na Rieke je nad lyžiarskym areálom vybudovaná malá vodná nádrž slúžiaca v zime na zasnežovanie, súčasťou úprav ostatných vodných tokov nie sú opatrenia na spomalenie alebo zadržanie časti povrchového odtoku.

Známe zámery

Slovenský vodohospodársky podnik nepripravuje v súčasnosti na realizáciu žiadne zámery v katastri obce.

Navrhované riešenie

Korytá vodných tokov v zastavanom území je potrebné stabilizovať polovegetačnými úpravami tak, aby mali prietoknú kapacitu na Q_{100} -ročnú veľkú vodu. V území južne od súčasne zastavaného územia obce riešiť protipovodňovú ochranu hrádzami so zachovaním prirodzenej sprievodnej vegetácie v medzihrádzovom priestore. Hlavnými navrhovanými protipovodňovými opatreniami v povodí nad obcou je výstavba druhej viacúčelovej vodnej nádrže na Rieke pri lyžiarskom stredisku prehrádzok na Rieke a Zálažnom potoku. Viacúčelová nádrž má v letnom období slúžiť ako polder na zachytávanie povodňových prietokov, v zime ako nádrž na zasnežovanie.

Súčasťou celkovej koncepcie nakladania s vodou majú byť aj opatrenia na zadržiavanie a využívanie dažďovej vody v zastavanom území obce najmä ako úžitkovej vody na zavlažovanie záhrad a verejnej zelene. Z hľadiska hospodárenia s vodou je potrebné realizovať aj opatrenia na úpravu vodného režimu poľnohospodárskych plôch extravilánu. Tu je potrebné zachytiť časť odtoku zasakovacími pásmi, prehrádzkami v erózných ryhách, medzami doplnenými krajinnou zeleňou a biopásmi vedenými po vrstevniciach..

Minerálna a termálna voda

V obci Vyšné Ružbachy sa nachádzajú nasledovné pramene termálnych vôd:

-Prameň „SČENSTNÝ“ s výdatnosťou	1,0 l/s
-Prameň „KRÁTER“ s výdatnosťou	7,0 l/s teplota 21°C
-Prameň „IZABELLA“ s výdatnosťou	30,0 l/s

Na liečebné účely sa využíva len prameň Izabella.

Na ochranu prameňov liečivých vôd sú vyhlásené ochranné pásma I. a II. stupňa.

V kúpeľnom areáli sa nachádza aj prameň minerálnej vody „Jozef“ (vrt VR2), ktorá je na voľný odber. V súčasnosti nevyužívané a voľne odtekajúce minerálne vody je možné aj ekonomicky využiť formou balenej vody.

12.3. Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Obec Vyšné Ružbachy je zásobovaná el. energiou 22kV vzdušným vedením č. 496 a VN linkou č. 220, napojeného z ES 110/22 kV St. Ľubovňa.

NN vedenie v obci je riešené vzdušnými vedeniami NFA 2x 4x35, 4x35 AlFe6 35, 4x50 AlFe6, 4x25 AlFe6 a NN káblovým podzemným vedením NAYY-J 4 x 150, AYKY 3x240+120, AYKY 3 x 120 + 70 a AYKY 3x95+70.

NN vedenia sú napájané z distribučných trafostaníc:

a) Trafostanice vo vlastníctve VSD :

označ.	situovanie	typ	men. výkon kVA	vlastník
TS 1001 - 0001	Škola	murovaná	400	VSD, a.s.
TS 1001 - 0003	Zelart	2 - stĺpová	400	VSD, a.s.
TS 1001 - 0006	Vagonár	2,5 - stĺpová	250	VSD, a.s.
TS 1001 - 0007	Zelenina	2,5 - stĺpová	250	VSD, a.s.
TS 1001 - 0008	Sídl., cintorín	PTS	250	VSD, a.s.
TS 1001 - 0012	Kičirov	PTS	160	VSD, a.s.
TS 1001 - 0016	Kukura	murovaná	400	VSD, a.s.
TS 1001 - 0017	Horbek	2,5 - stĺpová	400	VSD, a.s.
TS 1001 - 0018	Horbek	kiosk. - murovaná	250	VSD, a.s.

b) Ostatné trafostanice:

označ.	situovanie	typ	men. výkon kVA	vlastník
TS 1001 - 0002	PD	PTS	250	
TS 1001 - 0009	Plyn	2,5 - stĺpová	50	
TS 1001 - 0010	Kameňolom	PTS	100	
TS 1001 - 0011	Stavba	murovaná	bez trafo	
TS 1001 - 0013	VVaK	2 - stĺpová	50	
TS 1001 - 0014	Vleky	murovaná	1000 + 630	
TS 1001 - 0015	Balneo	murovaná	2 x 1000	

Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v obci je 6840 kVA.

Distribučná sieť NN z trafostaníc je sčasti pôvodná a sčasti zrekonštruovaná. Zrekonštruovaná časť je vyhotovená izolovanými vodičmi AES 4x120, NFA 2X 4x70 a NFA2X 4x35, pôvodná vodičmi AlFe 42 až 70. Podperné body sú prevažne betónové a časť z nich je umiestnená v predzáhradkách rodinných domoch. Prípojky k domom sú najčastejšie vzdušné závesným káblom AYKYz 4x16 alebo zemným káblom AYKY 4x16. Distribučná sieť NN v obci je vo vyhovujúcom stave – jej väčšia časť bola zrekonštruovaná.

VSD, a.s. Košice v súčasnosti neplánujú rekonštrukciu el. vedení v katastri obce Vyšné Ružbachy.

Vonkajšie osvetlenie je zrealizované výbojkovými svietidlami osadenými na podperných bodoch distribučnej siete NN pod úrovňou tejto siete. Vonkajšie osvetlenie je napájané závesným káblom AYKY a vodičmi AlFe. Ovládanie osvetlenia je súmrakovými spínačmi.

V roku 2014 bolo v obci evidovaných 544 maloodberateľov v kategórii obyvateľstvo s celkovou ročnou spotrebou elektriny 1 105 945 kWh, 70 maloodberateľov v kategórii podnikatelia s celkovou ročnou spotrebou elektriny 867 588 kWh, a šiestich veľkoodberateľov v kategórii podnikateľ s celkovou ročnou spotrebou elektriny 1 401 883 kWh.

Stav siete je v súčasnosti vyhovujúci a pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo pre dodržaní predpísaných parametrov elektroenergetickej siete. V súčasnosti nie je naplánovaná zo strany VSD a.s. žiadna výstavba alebo rekonštrukcia el. vedenia v k.ú. obce Vyšné Ružbachy.

Navrhovaný stav

Zabezpečenie novo navrhovaných odberov v zastavanom území obce predpokladáme z existujúcich trafostaníc, ktoré budú podľa potreby rekonštruované na požadovaný výkon, v novo navrhovaných lokalitách prípadne aj novými distribučnými trafostanicami. Trafostanice budú prepojené zemnými káblami smyčkováním s cieľom budovania mrežovej sústavy VN rozvodov. Pri rekonštrukciách VN a NN rozvodov je potrebné realizovať ich formou káblov uložených v zemi.

Pre novú zástavbu budú potrebné aj úpravy v nn rozvážačoch jestvujúcich trafostaníc. Nová zástavba bude napájaná z nn rozvážačov trafostaníc úložnými káblami AYKY vo výkopoch. Napájanie bude prevedené cez prípojkové skrine PRIS smyčkováním. Zokruhovanie na jestvujúce vzdušné alebo podzemné vedenie sa prevedie cez istiace poistkové skrine VRIS.

V územnom pláne obce sa v návrhovom období uvažuje s výstavbou cca 115 bytov, prevažne v rodinných domoch, rekonštrukciou a dostavbou zariadení občianskej vybavenosti, dobudovaním rekreačných zariadení aj výrobného a skladového areálu.

Návrh ÚPN-O Vyšné Ružbachy

Predpokladané podielové zaťaženie v riešenom území - bytový fond:

V súčasnej dobe obec je plynofikovaná, miestne domácnosti používajú na vykurovanie prevažne zemný plyn, čiastočne aj palivové drevo. V územnom pláne ale počítame v návrhovom roku s čiastočným využívaním elektrickej energie aj na vykurovanie, t.j. s plne elektrifikovanými domácnosťami.

Prehľad pre stanovenie spotrebiteľských skupín podľa Pravidiel pre elektrizačnú sústavu :

Celkový počet bytov: 530

- kategória „A“ - 65 % t.j 345 RD - el. energiu využíva na svetlo a drobné domáce spotrebiče

- kategória „B“ - 30 % t.j 159 RD - el. energiu využíva na svetlo a drobné domáce spotrebiče + ohrev teplej úžitkovej vody

- kategória „C“ - 5 % t.j 26 RD - plne elektrifikovaná domácnosť / aj vykurovanie /.

Spotrebisko	Počet bytov celkom	Kategória A			Kategória B			Kategória C			Spolu
		Počet bytov	SbA kVA/b.j.	S max byt kVA	Počet bytov	SbA kVA/b.j.	S max byt kVA	Počet bytov	SbA kVA/b.j.	S max byt kVA	
Vyšné Ružbachy	530	345	0,405	139,725	159	1,640	260,760	26	1,846	47,996	448,481

Predpokladané podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť:

Druh zariadenia	Pi (kVA)	m	Pp (kVA)
Materská škola	60,0	0,68	40,80
Základná škola	150,0	0,68	102,00
Ambulancie	12,0	0,68	8,16
Lekáreň	8,0	0,68	5,44
Obecný úrad	25,00	0,68	17,00
Knižnica	6,00	0,68	4,08
Hasičská zbrojnica	6,00	0,68	4,08
Dom smútku	10,00	0,68	6,80
Kostol	35,00	0,68	23,80
Futbalový areál	15,00	0,68	10,20
Viacúčelové ihriská	16,00	0,68	10,88
Obchody	120,00	0,75	90,00
Pohostinstvá, reštaurácie	250,00	0,68	170,00
Zariadenie pre seniorov	120,00	0,68	81,60
Kúpele	1850,00	0,68	1258,00
Penzióny, chaty	550,00	0,68	374,00
Služby	32,50	0,68	22,10
Pošta	10,40	0,68	7,07
Lyžiarske stredisko	1500,00	1,00	1500,00
Verejné osvetlenie	250,00	1,00	250,00
Spolu	5025,90	1,00	3986,01

Pri porovnaní hodnoty vypočítaného podielového zaťaženia s hodnotou inštalovaného výkonu trafostaníc pre obyvateľstvo a vybavenosť v obci je viditeľná výpočtová výkonová rezerva. Je tomu tak aj po započítaní potreby pre menšie podnikateľské prevádzky, ktoré odoberajú el. energiu z verejnej siete. Výkonová rezerva sa vytvára aj znižovaním energetickej náročnosti objektov a používaním

úspornejších spotrebičov. Zvyšná kapacita bude tvoriť rezervu pre rozvoj nových aktivít a vzájomný zások trafostaníc v prípade poruchy. Všetky lokality novo navrhovanej výstavby sú z hľadiska dosiahnutia potrebných napäťových pomerov do vzdialenosti max. dĺžky NN rozvodov 500 m od existujúcej trafostanice. Nová trafostanica (TS4) pre navrhovaný podnikateľský areál v lokalite Renčava je navrhovaná z dôvodov vlastníckych vzťahov.

OCHRANNÉ PÁSMO

Podľa STN 33 3300 Bod 2- Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného el. vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV. Pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane je táto vzdialenosť 20 m.

Bod 7- Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného el. vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1m pri napätí od 1 kV do 110 kV.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného el. vedenia do 1 kV nie je určené.

VEREJNÉ OSVETLENIE:

Verejné osvetlenie zabezpečujú svietidlá osadené na samostatných stožiaroch alebo podperných stĺpoch NN rozvodov. Rozvod verejného osvetlenia je prevedený vzdušným vodičom ALFe 16 - 25 mm alebo zemnými káblami AYKY do 25 mm² vedenými v zemi popri cestných komunikáciách. Svietidlá sú výbojkové a LED.

V celej obci budú pôvodné svetelné zdroje nahradené LED-svietidlami s nízkou spotrebou. Pre novú zástavbu bude potrebné rozšírenie existujúceho VO. Je navrhované verejné osvetlenie osadené na oceľových stožiaroch napojených podzemným káblom CYKY 4Bx16.

Verejné osvetlenie bude riadené z rozvádzačov verejného osvetlenia RVO, ktoré budú napájané zo samostatného vývodu priamo z nn-rozvádzača trafostanice. V každej novej lokalite bude potrebné riešiť samostatný rozvádzač verejného osvetlenia. Predpokladané osadenie rozvádzača je vedľa trafostanice. Meranie spotreby VO bude priamo v rozvádzači RVO. Rozvod pre VO sa predpokladá uložiť v spoločnej ryhe s NN rozvodom. Stožiare pre svietidlá sa predpokladajú s antikoróznou povrchovou úpravou, ako bezpäticové. Svietidlá v krytí IP 54-optická časť a el. časť min. IP 44. Upresnenie a presné rozmiestnenie stožiarov sa stanoví vo vykonávacom stupni projektovej dokumentácie. Nové osvetľovacie body budú mať úsporné LED svietidlá.

ENERGETICKÉ ZDROJE:

V obci je možné vybudovať malé zdroje elektrickej energie pomocou fotovoltických panelov umiestnených na strechách vhodných objektov alebo kogeneračných tepelných zdrojov väčších objektov.

12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia

Telekomunikačné siete

Obec Vyšné Ružbachy je na telekomunikačnú sieť napojená optickým káblom z ústredne Stará Ľubovňa, na ktorý sú napojené rozvody v obci a účastnícke rozvádzače. Cez skrine KJ SS 20 a KJ SS 40 sú prípojky vedené k jednotlivým účastníkom. Telefónne rozvody sú vedené prevažne optickým káblom v zemi, vzduchom len v niektorých bočných komunikáciách. Prípojky sú od účastníckych rozvádzačov.

Väčšina objektov má pevné telekomunikačné prípojky zriadené pre pripojenie na internetovú sieť, mnohé telefónne stanice boli zrušené a nahradené mobilnou sieťou.

V súčasnosti je na realizáciu pripravený projekt náhrady pôvodnej metalickej siete za rozvody FTTH z optických vlákien, ukladané do zeme.

Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov. V katastri obce sú dva telekomunikačné stožiare na kótach Kukura a Modrinok.

Obecný rozhlas

Rozvod rozhlasu je zrealizovaný závesným káblom CYMYz, ktorý je ukotvený na podperných bodoch distribučnej siete NN, alebo AlFe vodičmi. Po určitých vzdialenostiach sú na týchto podperných bodoch osadené reproduktory. Rozvody obecného rozhlasu ako aj reproduktory sú pod distribučnou sieťou NN a pod rozvodmi vonkajšieho osvetlenia.

Ovládanie obecného rozhlasu je z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

Príjem TV signálu

Je zabezpečený pomocou televíznych antén, satelitných parabol a prostredníctvom internetovej siete. V obci je vybudovaný káblový televízny rozvod s centrálou v budove obecného úradu.

Ochranné pásmo:

STN 73 6005 stanovuje pre kábel spojového charakteru ochranné pásmo v šírke max.1 m od ostatných sietí uložených v zemi.

12.5) Zásobovanie plynom

Súčasný stav:

Obec je zásobovaná zemným plynom z nadradenej sústavy VTL plynovodu Poprad - Stará Ľubovňa DN 200 PN 4,0 MPa. VTL prípojka DN 100, PN 25, materiál ocel', vedie k regulačnej stanici RS Vyšné Ružbachy s výkonom 1500 m³/rok s výstupným tlakom 100 kPa medzi Nižnými a Vyšnými Ružbachmi. Pri regulačnej stanici je riešená aj odorizačná stanica plynu. Plynovodná sieť v podstate pokrýva celé kompaktné obývané aj rekreačné územie obce.

V obci je vybudovaná STL distribučná sieť z ocel'ových alebo polyetylénových rúr s prevádzkovým tlakom do 100 kPa, v centre aj NTL s prevádzkovým tlakom 2,1 kPa. Plynové distribučné rozvody sú umiestnené v krajniciach ciest alebo chodníkoch.

NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

Zástavba v obci Vyšné Ružbachy bude naďalej zásobovaná teplom prevažne z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú väčšinou plynofikované. Zemný plyn slúži aj na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). V novej výstavbe budú ako zdroje tepla využívané aj nové technológie a obnoviteľné zdroje energie, ako tepelné čerpadlá, biomasa alebo fotovoltika. Spotreba zemného plynu v pôvodných objektoch sa zníži zatepl'ovaním.

Bytový fond bude zásobovaný zemným plynom naftovým pre účely vykurovania, prípravy TÚV a prípravu jedál. Pri výpočte potreby obyvateľstva treba uvažovať s dosiahnutím 85-90 % plynofikácie.

PREDPOKLADANÝ ODBER PLYNU

Predpokladaný odber plynu pre domácnosti v roku 2040:

Spotrebisko	Počet bytov	Bilancia potreby plynu pre domácnosti			
		varenie	prípr. TÚV	vykurovanie	spolu
		m ³ /h	m ³ /h	m ³ /h	m ³ /h
Vyšné Ružbachy	530	68,9	106	689	863,9

Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA:

3 predajne $3 \times 2,5 \text{ m}^3/\text{h} = 7,5 \text{ m}^3/\text{hod.}$

2 pohostinstvá $2 \times 1,5 \text{ m}^3/\text{h} = 3,0 \text{ m}^3/\text{hod.}$

1 základná škola	$\times 8,5 \text{ m}^3 / \text{h} = 8,5 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
1 materská škola	$\times 2,5 \text{ m}^3 / \text{h} = 2,5 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Kúpele	$4 \times 15,0 \text{ m}^3 / \text{h} = 60,0 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Hotely	$4 \times 7,5 \text{ m}^3 / \text{h} = 30,0 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Rekreačné zar.	$6 \times 3,0 \text{ m}^3 / \text{h} = 18,0 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Ubytovacie zar.	$35 \times 1,5 \text{ m}^3 / \text{h} = 52,5 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Chaty	$116 \times 1,0 \text{ m}^3 / \text{h} = 116,0 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Obecný úrad	$1 \times 1,5 \text{ m}^3 / \text{h} = 1,5 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Dom seniorov	$1 \times 3,0 \text{ m}^3 / \text{h} = 3,0 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
Kino	$1 \times 1,5 \text{ m}^3 / \text{h} = 1,5 \text{ m}^3 / \text{hod.}$

Spolu: 304,0 m³ /hod

Celková predpokladaná potreba plynu je cca 1170 m³ / hod. Z porovnania predpokladanej spotreby plynu a kapacity regulačnej stanice Vyšné Ružbachy vyplýva, že jej kapacita v návrhovom roku bude postačovať pre zásobovanie riešeného územia. Z tejto regulačnej stanice je zásobovaná aj obec Nižné Ružbachy, ktorej potreba je nízka (cca 200 m³ / hod), regulačná stanica vyhovuje potrebe plynu pre obe obce. V súvislosti s postupným znižovaním energetickej náročnosti budov nepredpokladáme výraznejší nárast odberu zemného plynu v riešenom území.

Ochranné pásmo (OP):

Zákon 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2005, § 56, stanovuje ochranné pásma a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov:

Ochranné pásma:

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- e) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8m pre technologické objekty.

Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikorozynej ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásmo.

- a) 10m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území

- b) bezpečnostné pásmo VTL plynovodu v šírke 20 m od plynovodu na obe strany.

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

12.6) Zásobovanie teplom

V obci Vyšné Ružbachy nie je v prevádzke žiadny systém centrálného zásobovania teplom, zásobovanie teplom je riešené individuálne pre každý objekt. Podľa posledného sčítania z r. 2021 je spôsob využívania palív na vykurovanie bytov následný v poradí: plyn, električka, pevné palivo a iný spôsob vykurovania. Časť bytov, ktoré sú vykurované zemným plynom, sú dokurované pevným palivom, používaným je prevažne drevo.

Objekty občianskej vybavenosti sú vykurované zemným plynom.

12.7) Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény alebo prízemie

rodinných domov, v ktorých budú vybudované jednoduché úkryty budované svojpomocou alebo plynotesné úkryty pre obyvateľov domu, a stavebne vhodné časti verejných budov, objektov občianskej vybavenosti, rekreačných a liečebných zariadení. Rozmiestnenie úkrytov bude zohľadňovať potrebné dobiehové vzdialenosti do 500 m a stavebnotechnický stav budov – vytipované budovy musia byť vybudované z pevných materiálov a staticky odolné. Predpokladaná kapacita úkrytov musí byť stanovená tak, aby pokryla minimálne 105% kapacity prislúchajúcej počtu obyvateľov, užívateľov a zamestnancov v objektoch na území obce. Vo výrobných prevádzkach musia byť vytvorené priestory na ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov, v škole pre žiakov a zamestnancov, v obchodoch pre projektovanú kapacitu návštevnosti a personál a v budove Obecného úradu pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti. Pasportizáciu úkrytov a spracovanie plánu ukrytia zabezpečuje Obecný úrad.

13) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Opatrenia na skvalitňovanie životného prostredia, obsiahnuté v urbanistickej koncepcii, sa dajú rozdeliť do dvoch skupín. Z technických opatrení je to najmä výstavba kompletnej technickej infraštruktúry vrátane verejného vodovodu a kanalizácie v plochách novej výstavby na zabezpečenie obyvateľov a návštevníkov kvalitnou pitnou vodou a čistenia splaškových vôd. V druhej skupine sú zahrnuté opatrenia na ďalšiu tvorbu verejných priestranstiev, verejnej zelene a parkových úprav obecných pozemkov, najmä školských a športových areálov. Výsadba verejnej zelene v obci je navrhovaná aj formou alejí pozdĺž miestnych a účelových ciest a sprievodnej zelene všade tam, kde to priestorové pomery dovoľujú.

Ovzdušie

Obec Vyšné Ružbachy leží v oblasti, ktorú nezasahuje žiadny významnejší diaľkový ani lokálny zdroj znečistenia ovzdušia, v obci nie sú ani lokálne väčšie alebo stredné zdroje znečistenia. Najväčším znečisťovateľom ovzdušia je doprava vedúca do obce po ceste III. triedy produkciou výfukových plynov. Miera znečisťovania ovzdušia exhalátmi z dopravy z dôvodu malej intenzity dopravy je nízka a postupne klesá úmerne zavádzaniu prísnejších technických noriem na spaľovacie motory a elektrifikácie dopravy.

Miestnymi zdrojmi znečistenia sú domáce kúreniská. Tieto zdroje sú vzhľadom na ich veľkosť a charakter len malými zdrojmi znečistenia ovzdušia. Obec je plynofikovaná, prevažným palivom na vykurovanie, ohrev TÚV a varenie je zemný plyn naftový. Znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečistenia bude klesať vďaka zatepľovaniu objektov, výmene technológie kotolní a využívaniu obnoviteľných zdrojov energie.

Voda

Kvalita vody v miestnych tokoch je veľmi dobrá, je ohrozovaná len povrchovými vodami z okolitých plôch. Riziko znečisťovania odpadovými vodami z domácností je minimalizované vybudovanou a navrhovanou verejnou kanalizáciou.

Obyvateľstvo a návštevníci obce sú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu. Voda v studniach v obci nie je znečistená a je vhodná ako úžitková voda. Dažďovú vodu je potrebné využívať ako úžitkovú vodu.

Pôda

V riešenom území nie sú žiadne znehodnotené pôdy ani žiadne zdroje znečistenia pôd. Protierózne opatrenia boli vykonané najmä zriadením trvalých trávnych porastov na eróziu ohrozených plochách. Proti povrchovej vodnej erózii je vhodné vytvárať na svahoch zatrávnené medze a zasakovacie pásy, proti veternej erózii vysádzať vetrolamy pozdĺž verejných a účelových komunikácií v poľnohospodárskej krajine.

Obytné prostredie

V riešenom území nie je obytná zástavba zasiahnutá negatívnymi vplyvmi nad príslušnou legislatívou stanovené limity hluku, vibrácií alebo znečistenia ovzdušia.

V riešenom území sú vymedzené tieto pásma hygienickej ochrany:

- PHO cintorína - 10 m
- PHO ustajňovacích objektov na hospodárskom dvore - 50 m od obvodu stavieb.

Tuhé odpady

Obec má zabezpečený separovaný zber odpadu. V obci sú vybudované stanovišťa zberných nádob na separovaný odpad a je zriadený zberný dvor, v územnom pláne je navrhnuté umiestnenie nového zberného dvora na južnom okraji obce. Jednotlivé objekty sú vybavené 110 l smetnými nádobami.

Zeleň

Základnou zložkou zelene v obytnej časti obce je okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov a vytváranie obytných a okrasných zelených plôch na nich, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a na záhumienky v okolí obce.

Najvýznamnejšou časťou zelene v obci je kúpeľný park. Má urbanistickú, botanickú aj historickú hodnotu a je potrebné zabezpečiť jeho odbornú údržbu. Parkovo je potrebné upraviť aj severovýchodnú časť kúpeľného areálu za budovami Travertín I. a Travertín II. Zachovať je potrebné aj stromoradie pri futbalovom ihrisku.

Verejná zeleň bude čo do množstva len doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Všetky plochy verejnej zelene je potrebné upraviť a udržiavať ako malé parkovo upravené plochy. Parkovo upravené majú byť aj plochy verejnej zelene pri bytových domoch. Skvalitniť je potrebné aj parkové úpravy na cintoríne a v areáli DSS Senior residence.

Na jednotlivých uliciach bude všade tam, kde to priestorové pomery dovoľia, verejná zeleň zastúpená aspoň jednostrannými zelenými pásmi pozdĺž ciest, v ktorých je možné vysadiť vysokú zeleň formou stromoradií alebo nízku zeleň - kroviny. Vytvorí sa tým systém líniovej verejnej zelene, prepájajúci jednotlivé súvislejšie plochy verejnej zelene v obci s krajinou zeleňou, ktorá bude plniť funkciu kostry ekologickej stability v riešenom území. Významnou súčasťou zelenej kostry obce je sprievodná líniová zeleň vodných tokov, ktorú je potrebné obnoviť aj pozdĺž upravených úsekov.

Prírodnú zeleň v riešenom území predstavujú najmä plochy lesa. Okrem lesných porastov krajinu zeleň predstavuje sprievodná líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdoochrannú a ekologickú funkciu, a je jej veľký nedostatok v poľnohospodársky využívannej západnej časti katastra. Obmedzenie výskytu burinných a invázných druhov sa dosahuje dosadbou pôvodných krovín a drevín a vykášaním ich okrajov. Najvýznamnejšou je sprievodná zeleň potoka Rieka v úseku medzi Vyšnými a Nižnými Ružbachmi, ktorá je biokoridorom lokálneho významu. Pobrežné lužné porasty majú bioekologickú, priestorotvornú a klimatickú funkciu, preto je nutné zachovať ich a doplniť aj v úsekoch vybudovaných úprav jednotlivých tokov.

Pri výsadbe verejnej zelene treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Obec Vyšné Ružbachy je historické sídlo (prvá písomná zmienka z roku 1329), čo sa prejavuje aj existenciou historických pamiatok v obci, ktoré sú základnými hmotnými kultúrnymi pamiatkami obce. V riešenom území sa nachádzajú evidované národné kultúrne pamiatky a evidované archeologické lokality.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných pamiatok, sú v obci Vyšné Ružbachy evidované objekty:

- 1. Kostol-č.1017/1- r.k. farský kostol Obetovania pána, z druhej pol. 17 storočia, barokový s klasicistickým upraveným hl. priečelím.
- 2. Kasíno -č.4016/1- Biely dom, postavený v roku 1923-novoklasicistický štýl. Kasíno, solitér č.p.935

- 3. Dom liečebný – č.4017/1 - postavený v roku 1923, v roku 2005-kompletne prestavaný, dnes využívaný ako hotel Strand, chodbový solitér, č.parc.941
- 4. Dom kúpeľný - č.4018/1- postavený v 20.rokoch XX.st., s prevládajúcim secesným štýlom, zrubový, murovaný, č.p. 854
- 5. Dom kúpeľný - č.4019/1- postavený okolo roku 1920, v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 927
- 6. Dom kúpeľný – č.4020/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 850
- 7. Dom kúpeľný – č.4021/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 851
- 8. Dom kúpeľný – č.4022/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 852
- 9. Kúpalisko termálne - č.4024/1,- termálne kúpalisko postavené v 20. rokoch XX. st., č.p. 943/1/2
- 10. Areál plastik- č.11 075/1- areál medzinárodných sochárskych sympózií konaných v rozmedzí rokov 1964-1990, parc. č. 2434/2; 2435/1/2; 2435/9; 2435/11; 2455; 2592/2
- 11. Dom kúpeľný-č.12021/1, zrubový, murovaný, parc. č. 928
- 12. Altánok-č.12022/1, kameň, drevo -parc. č. 934.

Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie NKP je priestor v okruhu desiatich metrov od NKP. Desiat metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak je NKP stavbou, alebo od hranice pozemku, ak je NKP aj pozemok.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územie s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. historické centrum obce - územie s evidovanými archeologickými nálezmi (1.písomná zmienka o obci z roku 1329)

- kúpele – odtlačky rastlín v travertíne
- dom smútku č.p. 96/4 na južnom okraji obce – odtlačky rastlín v travertíne, nálezy novovekej keramiky

2. travertínový lom – nálezy štiepanej kamennej industrie zo st. doby kamennej

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

3. lokalita Horbek – sladkovodné ulitníky v travertíne

4. poloha Modrínok – nálezy pravekej kamennej industrie a novovekej keramiky.

Z hľadiska rozvoja obce je potrebné národné kultúrne pamiatky a archeologické náleziská zachovať a chrániť v súlade so všeobecným záujmom a princípmi pamiatkovej ochrany, zakotvenými v zákone č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo uvedených území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

Okrem objektov zapísaných v ÚZPF si môže obec v zmysle § 14 zákona č.49/2002 o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov zaviesť evidenciu pamätihodností obce. Do zoznamu pamätihodností obce odporúčame schváliť:

- božie muky v lokalite Horbek
- kaplnka za obcou pri ceste na PD Agrovita
- liatinový kríž - americký - pri areáli PD Agrovita
- kríž Slivenský, pri horárni, nad kúpeľmi
- Selepov kríž pri starej ceste za obcou do Nižných Ružbách
- kaplnka pri vstupe do Vyšných Ružbách
- kalvária

- kulty-pivnice na zemiaky pri jazierku Kráter s krížom a lavičkami
- Dom smútku - autor Ing.arch.Goč, cintorín
- kaplnka na cintoríne
- Orlovňa - kultúrno-spoločenský objekt
- pramenité jazierko Kráter s travertínovou kopou.

Metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností obce poskytuje Krajský pamiatkový úrad Prešov.

15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území Vyšné Ružbachy sa nachádza chránené ložiskové územie a dobývací priestor "Vyšné Ružbachy", určené na zabezpečenie ochrany a dobývania výhradného ložiska travertínu. Bývalý kameňolom nie je v prevádzke, dlhodobo slúži na organizovanie sochárskych sympózií a exteriérovú expozíciu sôch. Prípadnú ťažbu travertínu z tohto ložiska je možné povoliť len v malom rozsahu a výhradne na umelecké účely.

16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Časť zastavaného územia obce Vyšné Ružbachy je ohrozovaná prívalovými vodami z miestnych vodných tokov, najmä v okolí vodných tokov Rieka a Zlážňý potok. Hlavným ochranným protipovodňovým opatrením je regulácia niektorých úsekov vodných tokov v zastavanom území obce. Ako protipovodňové zariadenie je možné využiť aj záchytnú nádrž na potoku Rieka v lyžiarskom areáli, ktorého hlavnou funkciou je akumulácia vody pre umelé zasnežovanie. V úseku Rieky pri cintoríne je potrebné stabilizovať brehy na obmedzenie ich erózie. Ochranu pred prívalovými vodami je navrhnuté posilniť vybudovaním druhej viacúčelovej malej vodnej nádrže na potoku Rieka, ale aj protipovodňových hrádzí pozdĺž tohto potoka v blízkosti navrhovaných zastavaných plôch na južnom okraji obce.

V riešenom území sa nachádzajú potenciálne zosuvné územia. Potenciálne zosuvné územie sa nachádza aj na severovýchodnom okraji obce v lokalite navrhovanej výstavby Na brodku. Výstavba na tejto ploche je podmienená vypracovaním geologických posudkov pre jednotlivé stavby a realizáciou v nich stanovených preventívnych opatrení.

17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Navrhovaný rozvoj zastavaného územia obce Vyšné Ružbachy vyvolá potrebu vyňatia dotknutých pozemkov z evidencie poľnohospodárskej pôdy. Vyhodnotenie perspektívneho použitia PP na nepoľnohospodárske využitie bude spracované formou samostatnej prílohy.

Záber lesného pôdneho fondu nie je navrhnutý.

18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Obec Vyšné Ružbachy sa nachádza v environmentálne vhodnom prostredí, blízko významnej urbanizačnej osi Slovenska, v území vybavenom potrebnou dopravnou a technickou infraštruktúrou. V dostupnej vzdialenosti je cesta I. triedy a železničná trať. Vyšné Ružbachy ležia v atraktívnom území pre cestovný ruch, rekreáciu a športové využitie a majú výnimočnú funkciu kúpeľov medzinárodného významu. Územie obce poskytuje aj obmedzené zdroje surovín a produktov lesného hospodárstva a poľnohospodárstva.

Obec má všetky predpoklady a patričný potenciál pre navrhovaný rozvoj. Z hľadiska sociálnych dôsledkov je navrhovaný rozvoj územia nevyhnutný pre zabezpečenie zlepšenia možností pre rozvoj sociálnej infraštruktúry, pracovných príležitostí a životných podmienok obyvateľov obce.

Plánovaná výstavba pri dodržaní regulatívov stanovených v tomto územnom pláne bude pre riešené územie obce Vyšné Ružbachy i jeho okolie prínosom z hľadiska optimálneho využívania územia, zlepšenia sociálnych pomerov a rozvoja obce a využitia technického vybavenia územia. Zakladá možnosť riadiť rozvoj obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

III. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

ZÁVAZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE VYŠNÉ RUŽBACHY

1. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

1.1. Závazná časť územného plánu obce vymedzuje :

- územný rozsah záväznosti územného plánu
- zásady a regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenia pozemkov na vykonanie asanácie
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem, chránených území a stavebných uzáver
- potrebu obstarania územných plánov zón
- zásady a regulatívy tvorby a ochrany životného prostredia.

1.2. Územný plán je spracovaný v zmysle zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a podľa vyhlášky MŽP SR č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

2. PLATNOSŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1. Územný plán obce Vyšné Ružbachy platí na administratívnom území obce Vyšné Ružbachy okres Stará Ľubovňa, ktoré je tvorené katastrálnym územím Vyšné Ružbachy, číslo k.ú. 871451, s rozlohou 1.795,66 ha.

2.2. Územný plán nadobúda platnosť dňom jeho schválenia obecným zastupiteľstvom. Závazná časť nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia účinnosti všeobecného záväzného nariadenia obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce, t.j. pätnástym dňom od jeho vyvesenia na úradnej tabuli obce po jeho schválení, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti.

3. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE VYŠNÉ RUŽBACHY

3.1. Zástavbu obce Vyšné Ružbachy v ďalšom období rozvíjať podľa týchto zásad:

- obec rozvíjať podľa hlavnej severo-južnej urbanistickej osi danej prírodnými podmienkami
- zástavbou posilňovať urbanizáciu údolia potoka Rieka
- hlavný rozvojový smer obce je južný

- nové obytné plochy priamo nadväzovať na súčasné zastavané územie na jeho juhozápadnom okraji v lokalite Horbek, južne od obce v lokalite Roveň, v severnej časti v lokalitách Vagonár a Pod Červenou horou a na severovýchodnom okraji obce v lokalitách Zelard a Na brodku
- zástavbou územia v južnej časti katastra posilňovať aglomeračný vzťah medzi Vyšnými a Nižnými Ružbachmi
- výstavbu na nových lokalitách doplniť intenzifikáciou súčasne zastavaného územia obce výstavbou v záhradách a prielukách v pôvodnej zástavbe
- navrhovanou výstavbou rozvíjať kompaktné zastavané územie obce polyfunkčného charakteru s prevládajúcou obytnou funkciou v kombinácii so zariadeniami pre rekreáciu a cestovný ruch, doplnenú potrebnou občianskou vybavenosťou
- zariadenia občianskej vybavenosti rozvíjať prednostne v centre obce a na spojovacej ulici medzi centrom obce a kúpeľmi formou premeny monofunkčných obytných domov na polyfunkčné objekty občianska vybavenosť/bývanie alebo zariadenia pre cestovný ruch
- na doplnenie ďalších zariadení obchodu a služieb obnoviť objekt nákupného strediska
- v zónach bývania môžu vznikať drobné živnostenské prevádzky obchodu alebo služieb, ktoré charakterom a rozsahom svojej činnosti nebudú negatívne ovplyvňovať okolité obytné prostredie
- na rozvoj zariadení cestovného ruchu využiť aj rozostavané areály pôvodných podnikových zotavovní v lokalite Na mláky
- v severnej časti obce rozvíjať lyžiarsky areál najmä o ubytovacie a parkovacie kapacity
- ako špecifický kultúrno-spoločenský areál rozvíjať areál sochárskych sympózií v bývalom kameňolome
- rozvoj kúpeľného areálu riešiť kombináciou zachovania a využitia pôvodných historických objektov a kúpeľného parku, prípadné dobudovanie ďalších kapacít je možné v severnej časti v nadväznosti na pavilóny Travertín I. a II.
- pre výrobné a skladovacie prevádzky využiť plochu bývalého hospodárskeho dvora JRD, tento však z hľadiska dopravných väzieb nie je vhodný na ďalší rozvoj s výnimkou poľnohospodárskej činnosti
- menší výrobnno-skladovací areál je možné vybudovať v lokalite Renčava južne od obce medzi cestou III. triedy a potokom Rieka.

3.2. Základné výškové usporiadanie zástavby obce bude:

- na plochách bývania v rodinných domoch a rekreácie v chatových osadách budovy najviac do dvoch podlaží so šikmou strechou/obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- na plochách bytových domov budovy najviac do troch nadzemných podlaží so šikmou strechou/obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- na plochách občianskej vybavenosti, rekreácie a športu budovy najviac do troch nadzemných podlaží so šikmou strechou/obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- na plochách cestovného ruchu a kúpeľov budovy maximálne do piatich podlaží so šikmou strechou/obytným podkrovím/ alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 16 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy.

3.3. Územie obce sa delí na základné štrukturálne jednotky – funkčné plochy. Funkčné plochy sú priestorovo vymedzené jednotky s rovnakou funkciou a stavebnou štruktúrou. Sú pospájané komunikačným systémom a technickou infraštruktúrou.

Základné funkčné plochy v obci sú nasledovné:

- **obytné plochy** - zastavané plochy bývania v rodinných alebo bytových domoch a ku nim prislúchajúcich zariadení základnej občianskej vybavenosti, technického vybavenia územia a malých podnikateľských prevádzok neznižujúcich kvalitu bývania, neznečisťujúcich životné prostredie a nevyžadujúcich zvýšenú dopravnú obsluhu najmä nákladnými vozidlami

- **plochy občianskej vybavenosti** – zastavané plochy s prevládajúcou občianskou vybavenosťou – budovami pre obchod, služby, verejnú správu, administratívu, školstvo, zdravotníctvo, kultúru, stravovanie a ubytovanie

- **plochy pre cestovný ruch a rekreáciu** – zastavané plochy s budovami na ubytovanie a služby pre návštevníkov zariadení voľného cestovného ruchu, vyhradených rekreačných zariadení (napr. podnikové zariadenia) a individuálnej rekreácie (súkromné chaty)

- **zmiešané (polyfunkčné) územia** – plochy s výrazným zastúpením minimálne dvoch funkcií - bývanie a rekreácia, bývanie a cestovný ruch alebo bývanie a občianska vybavenosť

- **výrobné a skladovacie plochy** – územia pre rozvoj hospodárskych podnikateľských činností v priemyselnej a poľnohospodárskej výrobe, skladovaní, spracovaní miestnych surovín a stavebné dvory

- **plochy športu** – areály športových zariadení pre rekreačný alebo výkonnostný šport

- **plochy zelene** – nezastavané plochy územia hospodárskej, rekreačnej súkromnej a verejnej zelene v zastavanom území a prírodnej krajine, sprievodnej, líniovej a ochrannej zelene

Ostatné plochy tvoria územie pôdohospodárskych činností, sú to plochy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Tieto funkčné plochy sú vyznačené vo výkrese č.2 grafickej časti územného plánu príslušnou farebnou plochou v súlade s legendou výkresu.

4. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH A VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

4.1. Pre výstavbu na jednotlivých funkčných plochách na území obce Vyšné Ružbachy platia v tomto bode uvedené záväzné regulatívy. Základným regulatívom je funkčné využitie plochy, ktoré je znázornené vo výkresoch č.2 a 2a výkresovej časti územného plánu príslušnou farbou a štruktúrou plochy alebo jej ohraničenia (vysvetlenie je v legende výkresov).

4.2. Na jednotlivých funkčných plochách musí byť umiestnená na pozemku stavba s uvedenou hlavnou funkciou využitia a až následne s doplnkovou funkciou využitia. Stavba s hlavnou funkciou musí byť na pozemku dominantná a stavby s doplnkovou funkciou nesmú prekročiť objemovú hmotu hlavnej stavby.

4.3. V rámci regulatívov sa za zastavanú plochu považuje zastavaná plocha budovami a za plochu zelene plocha vegetácie na rastlom teréne a nad podzemnými stavbami umiestnenými pod úrovňou pôvodného rastlého terénu.

4.4. Pre jednotlivé druhy funkčných plôch platia regulatívy:

RL1 PLOCHY RODINNÝCH DOMOV

a) hlavná funkcia: bývanie v rodinných domoch. Podiel plôch bývania v domoch musí byť viac ako 66%.

b) doplnkové funkcie: maloobchod a služby do 100 m² úžitkovej plochy, malokapacitné zdravotnícke a predškolské zariadenia, prechodné ubytovanie (penzióny), nekomerčný drobný chov malých hospodárskych a spoločenských zvierat bez škodlivých vplyvov na okolité prostredie, maloplošné detské a športové ihriská.

c) nepripustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, samostatné prevádzky skladov, športové areály, administratívne budovy, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, komerčný chov hospodárskych a spoločenských zvierat, chov väčších exotických zvierat.

d) ďalšie podmienky: Objekty môžu byť jednoúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené malokapacitné maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neproduktujúce nadmerný hluk, zápach, prach, vibrácie a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu mať najviac dve nadzemné podlažia s plochou strechou alebo dve nadzemné podlažia so šikmou strechou /obytným podkrovím, alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 7 m od

úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacími alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 40 %, podiel plôch zelene minimálne 40 %. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

RL2 PLOCHY RODINNÝCH DOMOV V ZOSUVNOM ÚZEMÍ

a) hlavná funkcia: bývanie v rodinných domoch. Podiel plôch bývania v domoch musí byť viac ako 75%.

b) doplnkové funkcie: maloobchod a služby do 60 m² úžitkovej plochy, malokapacitné zdravotnícke a predškolské zariadenia, prechodné ubytovanie (penzióny), nekomerčný drobnochov malých hospodárskych a spoločenských zvierat bez škodlivých vplyvov na okolité prostredie, maloplošné detské a športové ihriská.

c) nepripustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, samostatné prevádzky skladov, športové areály, administratívne budovy, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, komerčný chov hospodárskych a spoločenských zvierat, chov väčších exotických zvierat.

d) ďalšie podmienky: Objekty môžu byť jednoúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené malokapacitné maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neproduktujúce nadmerný hluk, zápach, prach, vibrácie a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu mať najviac jedno nadzemné podlažie s plochou alebo so šikmou strechou /obytným podkrovím, alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 4 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacími alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 40 %, podiel plôch zelene minimálne 40 %. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

Výstavba je podmienená spracovaním geologického posudku a realizáciou v ňom stanovených podmienok a opatrení na zabezpečenie stability budov a pozemkov.

RL3 PLOCHY BYTOVÝCH DOMOV

a) hlavné funkcie: bývanie v bytových domoch. Podiel plôch bývania v budovách musí byť viac ako 66%.

b) doplnkové funkcie: základná občianska vybavenosť - maloobchod a služby do 150 m² úžitkovej plochy, detské a športové ihriská.

c) nepripustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, stavebné dvory, dopravné areály, samostatné prevádzky skladov, administratíva, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, chov hospodárskych a väčších exotických zvierat.

d) ďalšie podmienky: Objekty môžu byť polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neproduktujúce nadmerný hluk, zápach, prach, vibrácie a nebezpečný odpad.

Stavby môžu byť bytové alebo polyfunkčné domy s využitým podkrovím maximálne do troch nadzemných podlaží s plochou strechou alebo troch nadzemných podlaží a šikmou strechou /obytným podkrovím, alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacími alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 30 %, podiel plôch zelene minimálne 50 %. V polyfunkčných budovách doplnkové funkcie umiestnené na I. nadzemnom podlaží (prízemí). Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN. Garáže pre byty umiestnené v objekte

RL4 POLYFUNKČNÉ PLOCHY BÝVANIE V RODINNÝCH DOMOCH, CESTOVNÝ RUCH

a) hlavné funkcie: bývanie v rodinných domoch, prechodné ubytovanie /penzióny/, zariadenia a areály s rekreačnými, športovými, ubytovacími a stravovacími službami slúžiacie na podnikanie. Podiel plôch bývania v budovách minimálne 30%, podiel plôch zariadení pre cestovný ruch minimálne 30%,

b) doplnkové funkcie: maloobchod a služby do 150 m² úžitkovej plochy, nekomerčný drobnochov malých hospodárskych a spoločenských zvierat bez škodlivých vplyvov na okolité prostredie, maloplošné detské a športové ihriská, verejná zeleň,

c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, samostatné prevádzky skladov, administratívne budovy, služby pre motoristov, dopravné areály, stavebné dvory a zariadenia na zneškodňovanie odpadov, komerčný chov hospodárskych a spoločenských zvierat, chov väčších exotických zvierat.

d) ďalšie podmienky: Budovy polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené malokapacitné maloobchodné jednotky a zariadenia služieb. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu mať najviac dve nadzemné podlažia s plochou strechou alebo dve nadzemné podlažia so šikmou strechou /obytným podkrovím, alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 40 %, podiel plôch zelene minimálne 30 %. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

RL5 POLYFUNKČNÉ PLOCHY BÝVANIE V RODINNÝCH DOMOCH, OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

a) hlavné funkcie: bývanie v rodinných alebo bytových domoch, malokapacitné prevádzky obchodu a služieb, administratíva, zariadenia sociálnej starostlivosti, ubytovacie zariadenia., Podiel plôch bývania v budovách minimálne 30%, podiel plôch zariadení občianskej vybavenosti minimálne 30%,

b) doplnkové funkcie: maloplošné športové a detské ihriská, kultúrne zariadenia, parky a parkovo upravené plochy zelene

c) neprípustné funkcie: veľkoobchodné predajne a sklady, služby pre motoristov, dopravné areály, stavebné dvory a zariadenia na zneškodňovanie odpadov, komerčný chov hospodárskych a spoločenských zvierat, chov väčších exotických zvierat

d) ostatné podmienky: Stavby môžu mať najviac dve nadzemné podlažia s plochou strechou alebo dve nadzemné podlažia so šikmou strechou /obytným podkrovím, alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 40 %, podiel plôch zelene minimálne 30 %. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

RL6 PLOCHY OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

a) hlavné funkcie: zariadenia pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva poskytovaním maloobchodných, stravovacích, ubytovacích, obchodných, školských, zdravotníckych, sociálnych, kultúrnych alebo administratívnych služieb, ktoré musia mať väčšinový podiel vo využití podlažných plôch stavieb na jednotlivých pozemkoch.

b) doplnkové funkcie: bývanie umiestnené najmä v horných podlažiach alebo zadných traktoch budov, parky a parkovo upravené plochy zelene

c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné zariadenia okrem výrobných služieb, veľkoobchodné sklady, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, stavebné dvory.

d) ostatné podmienky: Objekty môžu byť polyfunkčné, môžu obsahovať byty a malé výrobné prevádzky súvisiace so zariadením občianskej vybavenosti, neprodukuje nadmerný hluk, zápach a nebezpečný odpad. Odporúča sa integrácia zariadení.

Stavby môžu byť maximálne trojpodlažné alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacimi objektmi alebo skupinovú, zastavanosť pozemku budovami do 50%, sadové úpravy areálovej zelene, podiel zelene minimálne 30%. Parkovanie zamestnancov a návštevníkov

riešené na pozemku objektu alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti. Garáže pre byty vstavané alebo podstavané pod objektmi.

RL7 PLOCHY REKREÁCIE

a) hlavné funkcie: rekreačná, základná rekreačná vybavenosť – rekreačné zariadenia a areály s rekreačnými, športovými, ubytovacími a stravovacími službami, prechodné ubytovanie, chaty, chalupy, objekty na individuálnu rekreáciu,

b) doplnkové funkcie: služby a bývanie (služobné byty) v rozsahu maximálne 1/3 podlažnej plochy objektu, športové areály, parky

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Zastavanosť pozemkov nadzemnými objektmi maximálne 30%, podiel zelene minimálne 50 % plochy pozemkov. Objekty max. trojpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy upravené krajinárskou zeleňou. V rámci areálov musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

RL8 PLOCHY CESTOVNÉHO RUCHU

a) hlavné funkcie: rekreačná a obslužná - areály a zariadenia s ubytovacími a stravovacími službami, prechodné ubytovanie (hotely, penzióny, apartmánové domy, campingy), služby pre návštevníkov

b) doplnkové funkcie: športové areály, detské ihriská, parky, bývanie v služobných bytoch) v rozsahu maximálne 1/3 podlažnej plochy objektu, kultúrne a spoločenské zariadenia

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Zastavanosť pozemkov nadzemnými objektmi maximálne 30%, podiel zelene minimálne 40 % plochy pozemkov. Objekty max. päťpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 16 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy upravené krajinárskou zeleňou. V rámci areálov alebo v dochádzkovej vzdialenosti musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

RL9 PLOCHY ŠPORTU

a) hlavné funkcie: športovo-rekreačná – maloplošné a veľkoplošné ihriská a športoviská, športové areály slúžiace neorganizovanej a organizovanej telovýchove, ihriská, haly a štadióny so základným vybavením

b) doplnkové funkcie: nevýrobné služby a bývanie (služobné byty, prechodné ubytovanie), lanové dopravné zariadenia

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba a skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály športovísk bez objektov. Budovy najviac trojpodlažné so šikmou strechou /obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy parkovo upravené. V rámci areálu alebo v dochádzkovej vzdialenosti musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

RL10 PLOCHY SEZÓNNYCH ŠPORTOV

a) hlavné funkcie: športovo-rekreačná – športové areály pre zimné športy, poľnohospodárska v letnom období

b) doplnkové funkcie: stravovacie a ubytovacie služby pre návštevníkov, športové areály a služby pre letné športy (cyklistika, turistika), služobné byty, prechodné ubytovanie, lanové dopravné zariadenia

c) nepripustné funkcie: priemyselná výroba a skladovanie, stavebné dvory, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály športovísk bez objektov. Budovy najviac trojpodlažné so šikmou strechou /obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy parkovo upravené. V rámci areálu alebo v dochádzkovej vzdialenosti musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

Sezónne poľnohospodárske využitie formou trvalých trávnych porastov bez trvalých stavieb, oplôtky len sezónne. Výstavba oplotenia jednotlivých pozemkov je nepripustná.

RL11 PLOCHY PRE KÚPEĽNÚ LIEČBU

a) hlavné funkcie: liečebná – špecializované zdravotnícke zariadenia kúpeľnej liečby

b) doplnkové funkcie: služby pre pacientov, návštevníkov a prevádzku kúpeľov, športové areály, parky, prechodné ubytovanie, bývanie (služobné byty) v samostatných budovách

c) nepripustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Zastavanosť pozemkov nadzemnými objektmi maximálne 30%, podiel zelene minimálne 40 % plochy pozemkov. Objekty max. päťpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 16 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy parkovo upravené. Kludové zóny, areály s obmedzenou dopravnou obsluhou, parkovacie plochy pre pacientov a návštevníkov riešené záchytnými parkoviskami v dochádzkovej vzdialenosti, ozelenené vysokou zeleňou.

RL12 PLOCHY SOCHÁRSKEHO SYMPÓZIA

a) hlavné funkcie: kultúrno-spoločenská, zariadenia pre výtvarnú tvorbu a výstavy

b) doplnkové funkcie: výtvarné dielne a vzdelávacie zariadenia, kultúrno-spoločenské podujatia, služby návštevníkom, bývanie (služobné byty) a prechodné ubytovanie v rozsahu maximálne 1/3 podlažnej plochy objektu, parky, drobná ťažba travertínu výlučne pre umelecké potreby

c) nepripustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Zastavanosť areálov nadzemnými objektmi maximálne do 30%, podiel zelene minimálne 40 % plochy pozemkov. Objekty max. dvojpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy parkovo upravené. V rámci areálov musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

RL13 PLOCHY TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

a) hlavné funkcie: špecifické areály technických zariadení umiestnené podľa technických požiadaviek na ich funkciu.

b) doplnkové funkcie: administratívne prevádzky, energetické zariadenia, služobné byty alebo ubytovacie zariadenia na plochách mimo ochranné pásma,

c) nepripustné funkcie: v prípade, že ide o zariadenia s pásmom hygienickej ochrany, nesmú byť na ploche týchto zariadení a v ich ochranných pásmach obytné, zdravotnícke, školské a stravovacie zariadenia.

d) ostatné podmienky: Budovy najviac dvojpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy. Parkovanie riešené v areáli.

RL14 PLOCHY PRIEMYSELNEJ VÝROBY A SKLADOV

- a) hlavné funkcie:** zariadenia a areály priemyselnej výroby a výrobných služieb, dopravné areály, stavebné dvory, veľkoobchod, sklady
- b) doplnkové funkcie:** služby a maloobchodný predaj, energetické zariadenia, bývanie len vo forme služobných bytov alebo ubytovní v priestoroch spĺňajúcich hygienické požiadavky, najmä vo vstupných areáloch
- c) neprípustné funkcie:** poľnohospodárska živočíšna výroba, rekreácia a cestovný ruch, školské, športové a zdravotnícke prevádzky s výnimkou podnikových zariadení
- d) ostatné podmienky:** Zástavba prevažne halová, výška budov maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu s výnimkou technologických zariadení. Vnútroareálové komunikácie musia byť spevnené, nezastavané plochy využité na vnútroareálovú zeleň. Zastavanosť pozemku budovami do 50%, podiel plôch zelene minimálne 20 %. Súčasťou zariadení musia byť parkovacie plochy pre zamestnancov.

RL15 PLOCHY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

- a) hlavné funkcie:** zariadenia a areály poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej výroby, spracovanie poľnohospodárskych produktov, sklady
- b) doplnkové funkcie:** služby a maloobchodný predaj, energetické zariadenia, bývanie len vo forme služobných bytov alebo ubytovní v priestoroch spĺňajúcich hygienické požiadavky, najmä vo vstupných areáloch, zariadenia a areály lesnej výroby
- c) neprípustné funkcie:** školské, športové, sociálne a zdravotnícke prevádzky s výnimkou podnikových zariadení, rekreácia a cestovný ruch,
- d) ostatné podmienky:** Zástavba prevažne halová výška budov maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu s výnimkou technologických zariadení. Zastavanosť pozemku budovami do 50%, podiel plôch zelene minimálne 20 %. Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy. Súčasťou zariadení musia byť parkovacie plochy pre zamestnancov.

RL16 ZÁHRADY

- a) hlavné funkcie:** rekreačná, poľnohospodárska malovýroba pre samozásobovanie
- b) doplnkové funkcie:** skladovanie poľnohospodárskych plodín, drobných úžitkových zvierat
- c) neprípustné funkcie:** bývanie, občianska vybavenosť, výroba, energetické zariadenia, dopravné areály, odpadové hospodárstvo
- d) ostatné podmienky:** zástavba drobnými stavbami s doplnkovou funkciou ku budovám na susediacich pozemkoch - drobné úžitkové, skladovacie a rekreačné stavby a zariadenia, zastavanosť pozemkov budovami najviac 10 %, minimálny podiel zelene 60 %.

RL17 ZÁHRADKÁRSKE OSADY

- a) hlavné funkcie:** poľnohospodárska malovýroba pre samozásobovanie, rekreačná
- b) doplnkové funkcie:** skladovanie poľnohospodárskych plodín
- c) neprípustné funkcie:** trvalé bývanie, občianska vybavenosť, výroba, energetické zariadenia, dopravné areály, odpadové hospodárstvo
- d) ostatné podmienky:** stavby maximálne s jedným nadzemným podlažím a podkrovím, t.j. s výškou najviac 4 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po úroveň odkvapu šikmej alebo atiku plochej strechy, so zastavanou plochou maximálne 25 m², maximálna zastavanosť pozemkov budovami 10 %, minimálny podiel zelene 75 %.

RL18 VEREJNÁ ZELEŇ

- a) hlavné funkcie:** parky, parkovo upravené plochy
- b) doplnkové funkcie:** rekreácia, detské ihriská, maloplošné športoviská, stravovanie (občerstvenie)
- c) neprípustné funkcie:** bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, dopravné areály, odpadové hospodárstvo.
- d) ostatné podmienky:** plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných stavieb, súvisiacich s rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov budovami najviac 10 %.

RL19 KRAJINNÁ A SPRIEVODNÁ ZELEŇ

- a) hlavné funkcie:** nelesná prírodná, ochranná alebo hospodárska zeleň – porasty stromov a krov
b) doplnkové funkcie: rekreácia a šport, vodozádržná, ekologická
c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
d) ostatné podmienky: Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem stavieb súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov budovami najviac 2 %.

RL20 CINTORÍN

- a) hlavné funkcie:** pohrebisko
b) doplnkové funkcie: pohrebné služby, park
c) neprípustné funkcie: všetky druhy objektov okrem budov pre prevádzku cintorína a súvisiacich služieb,
d) ostatné podmienky: Jednopodlažné stavby so šikmou strechou, architektonicky náročne riešené, so sadovými úpravami celého areálu, dláždené vonkajšie spevnené plochy. Zastavanosť pozemku budovami objektmi max.5%, podiel plôch zelene minimálne 25%. Parkovanie návštevníkov riešené v areáli alebo na verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti.

RL21 LES

- a) hlavné funkcie:** hospodárska
b) doplnkové funkcie: rekreácia a šport
c) neprípustné funkcie: bývanie, priemyselná výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem stavieb, súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 2 %.

RL22 PARK

- a) hlavné funkcie:** verejné parky, parkovo upravené lesné plochy
b) doplnkové funkcie: rekreácia, maloplošné detské ihriská a športoviská
c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými budovami okrem drobných stavieb, súvisiacich s rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov budovami najviac 2 %. Podiel plôch s porastmi drevín minimálne 75 %, vybavenosť plôch nemotoristickými komunikáciami a drobnou architektúrou, drobné vodné toky a plochy.

RL23 VODNÉ TOKY, NÁDRŽE

- a) hlavné funkcie:** vodné toky a nádrže, nezastavané plochy s vodohospodárskou funkciou
b) doplnkové funkcie: športovo - rekreačná, hospodárska (rybárstvo, chov vodnej hydiny), vodozádržná, protipovodňová
c) neprípustné funkcie: priemyselná výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
d) ostatné podmienky: úprava tokov vegetačnou formou, vodopriepustnými materiálmi, zachovanie alebo obnova sprievodnej zelene, v zastavanom území môže byť parkovo upravená, mimo zastavané územie prirodzená krajinná zeleň, neoplotené plochy ochranného pásma vodných tokov v šírke 5 m od brehovej čiary

R24 ORNÁ PÔDA

- a) hlavné funkcie:** poľnohospodárska rastlinná výroba
b) doplnkové funkcie: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov
c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltaické zariadenia a elektrárne, skládovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky a pod.).

R25 LÚKY, PASIENKY

a) hlavné funkcie: poľnohospodárska pestovateľská a chovateľská činnosť veľkovýrobného alebo malovýrobného charakteru

b) doplnkové funkcie: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov a ustajnenie hospodárskych zvierat

c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltické zariadenia a elektrárne, skládkovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky, oplôtky, ohrady, košiare a pod.).

5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

5.1. Zásady priestorového usporiadania občianskej vybavenosti:

- v obci rozvíjať vybavenostné centrum v priestore od nákupného strediska a obecného úradu po predajňu potravín Pod Lažňou a rozvojom špecializovanej obchodnej siete a zariadení služieb na ulici vedúcej z centra obce do kúpeľného areálu ku reštaurácii Kamenný dvor, pri čom tu je potrebné rozvíjať aj zariadenia pre návštevníkov obce a kúpeľov – predaj miestnych a regionálnych výrobkov, stravovacie zariadenia s regionálnymi špecialitami, cukráreň, kaviareň a pod.
- celé centrum obce a ulicu vedúcu z neho ku kúpeľom rozvíjať ako polyfunkčnú zónu bývania a občianskej vybavenosti, tvorenú prevažne polyfunkčnými domami v kombinácii s jed nouúčelovými budovami vybavenosti.
- v centre obce je priestor na usporiadanie lokálnych trhov, jarmokov a spoločenských akcií, na čo je vhodný aj dvor obecného úradu
- na vytvorenie nových zariadení občianskej vybavenosti vo vybavenostnom centre obce je možné prestavať existujúce objekty alebo ich časti (najmä na prízemí) alebo nové priestory ku nim pristavať

5.2. Pre zariadenia občianskej vybavenosti využívať a intenzifikovať využitie terajších zariadení a areálov:

- pre školstvo a výchovu rozvíjať súčasné areály základnej a materskej školy v centre obce
- pre kultúrno-spoločenské účely využívať areály obecného úradu a sochárskeho sympózia v bývalom kameňolome
- v areáli obecného úradu vytvárať podmienky pre umiestnenie služieb vo verejnom záujme (zdravotnícke ambulancie, výdajňa liekov, informačné centrum, komunitné centrum, služby pre seniorov a pod.)
- pre šport chrániť a rozvíjať areál futbalového ihriska a lyžiarsky areál Pod Kukurou
- pre obchod a služby využiť budovu nákupného strediska
- pre zariadenia na kúpeľnú liečbu využiť všetky existujúce objekty v kúpeľnom areáli, asanácia historických budov je neprípustná, prístavby a nadstavby sú prípustné len pri budovách postavených po roku 1950.

5.3. Rozvoj maloobchodných zariadení a menších prevádzok služieb je možný aj vytváraním živnostenských prevádzok v rámci rodinných a bytových domov alebo ich pozemkov v zónach bývania.

5.4. V základnej škole rozšíriť školskú knižnicu, pre vylepšenie podmienok na telesnú výchovu doplniť krátku atletickú dráhu a využívať blízke fitness-centrum v prebudovanej bývalej kotolni. Rozšíriť kapacitu pre mimoškolskú výchovu je možné rozširovaním školského klubu alebo samostatnej základnej umeleckej školy.

5.5 Futbalový areál dobudovať o kvalitnejšie zázemie (šatne, sociálne zariadenia, administratívne priestory) a tribúnu pre divákov.

6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

6.1. Automobilové komunikácie

6.1.1 Nadradenú cestnú sieť na území obce tvorí prieťah cesty III. triedy. Táto cesta kategórie MZ 8/50 v zastavanom území a C 9,5/80 mimo zastavané územie vymedzené územným plánom zabezpečuje pripojenie miestnej obslužnej dopravy na nadradenú cestnú sieť a základnú dopravnú obsluhu územia.

6.1.2. Základnú komunikačnú sieť (ZÁKOS) tvorí cesta III. triedy a miestne cesty funkčnej triedy C2 napájajúce sa na cestu III. triedy, vedúce z križovatky pri futbalovom ihrisku cez historické centrum obce do lyžiarskeho areálu, okolo futbalového ihriska ku fare a Vagonáru do chatovej osady Kukura a cesta vedúca na Horbek s pokračovaním do Zálačnej doliny, a cesta vedúca ku bývalému kameňolomu s napojením na lokalitu Horbek z južnej strany. Tieto cesty majú byť upravené na kategóriu MO 8/50.

6.1.3. Komunikačnú sieť ZÁKOSu dopĺňajú miestne obslužné cesty kategórie C3-MO 7,5/40 a 6,5/30. Málo dopravne zaťažené komunikácie v stiesnených podmienkach môžu byť funkčnej triedy D1 - obytná zóna s návrhovou rýchlosťou max.20 km/hod a šírkou 3-5 m.

6.1.4. Zberné cesty funkčnej triedy MZ musia mať obojstranné chodníky, odporúčané sú aj zelené pásy. Miestne obslužné cesty musia mať aspoň jednostranný chodník, komunikácie funkčnej triedy D1 sa budujú bez samostatných chodníkov. Miestne cesty musia mať verejné osvetlenie.

6.1.5. Uličný priestor miestnych komunikácií kategórie MZ 8/50 musí mať šírku minimálne 10 m, kategórie MO 7,5 minimálne 9,0 m a kategórie MO 6,5 minimálne 8,0 m. Uličný priestor komunikácií kategórie D1 - obytná zóna musí mať šírku minimálne 3 m pri jednosmernej a 5 m pri obojsmernej premávke.

6.2. Hromadnú cestnú osobnú dopravu zabezpečujú prímestské autobusové linky regionálnej dopravy z o Starej Ľubovne a diaľkové linky jednotlivých autobusových dopravcov. Trasy liniek budú vedené po ceste III. triedy a miestnych cestách. Pre zastávky je potrebné dobudovať zastávkové niky s prístreškami a spevnené nástupištia.

6.3. Cyklistická doprava

6.3.1. Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky automobilové komunikácie v súlade s pravidlami cestnej premávky.

6.3.2. Hlavné cyklistické trasy majú viesť po miestnych cestách a účelovej ceste vedúcej po východnej strane potoka Rieka z centra obce do Nižných Ružbách a po spevnených účelových cestách alebo cyklistických cestičkách do Kamienky/Lackovej a Podolinca.

6.3.3. Rekreačné cyklistické trasy majú viesť po cyklistických cestičkách alebo ukludnených automobilových komunikáciách kategórie D1 – OZ šírky minimálne 3 m, alebo po spevnených aj nespevnených účelových, poľných a lesných cestách.

6.3.4. Cyklistické trasy treba vybaviť orientačným a informačným systémom a odpočívadlami.

6.3.5. Pre bezpečnosť cyklistickej dopravy je vhodné na automobilových komunikáciách, po ktorých sú vedené cyklotrasy, obmedziť maximálnu rýchlosť na 30 km/hod, prípadne vytvárať cyklistické ulice.

6.4. Pešie komunikácie a plochy

6.4.1. Pešie chodníky pozdĺž miestnych ciest musia byť minimálne jednostranné, pozdĺž cesty III. triedy obojstranné. V uliciach kategórie C3-MOU a D1 – obytná zóna alebo školská zóna samostatné chodníky budované byť nemusia.

6.4.2. Rekreačné pešie trasy viesť plochami verejnej zelene, rekreačnými zónami a nezastavaným prírodným územím v katastri obce. Majú byť vedené v samostatných trasách, môžu však využívať

účelové komunikácie. Majú byť vybavené drobnou architektúrou /lavičky, prístrešky/ a orientačným a informačným systémom.

6.4.3. Udržiavať systém prechádzkových okruhov a kyslíkových trás vychádzajúcich z kúpeľného areálu vrátane ich orientačného systému a vybavenosti (lavičky, altánky, upravené pramene)

6.4.4. Udržiavať a skvalitňovať sústavu značených turistických trás a ich vybavenia orientačným systémom a drobnou architektúrou.

6.4.5. Sieť existujúcich turistických trás doplniť o doplnkovú trasu prechádzajúcu cez lokalitu Turová s navrhovanou agroturistickou chatou.

6.5. Statická doprava

6.5.1. Statická doprava zahŕňa odstavné plochy, parkoviská a garáže pre motorové vozidlá. Zariadenia statickej dopravy sa umiestňujú v obytnej, výrobnéj aj rekreačnej zóne. Odstavné plochy a garáže musia mať kapacitu zodpovedajúcu stupňu motorizácie min. 1:2,5.

6.5.2. Parkovacie státi pre obytnú zástavbu je potrebné riešiť na pozemkoch jednotlivých domov. 6.5.3. Parkovacie miesta pre osobné automobily musia byť súčasťou areálov občianskej vybavenosti a výrobných areálov.

6.5.3. Parkoviská pre nákladné automobily a autobusy sa môžu umiestňovať len vo výrobnéj a skladovacej zóne.

6.5.4. Parkoviská s kapacitou nad 20 parkovacích miest je potrebné vybaviť nabíjacími stanicami pre elektromobily.

6.5.5 Pri všetkých objektoch občianskej vybavenosti, športu, rekreácie a cestovného ruchu je potrebné vybudovať parkoviská pre cyklistov s kapacitou minimálne 20% potreby parkovania pre motorové vozidlá stanovenej podľa STN 73 6110.

6.7. Letecká doprava

6.7.1. V katastrálnom území obce sa nenachádza žiadne zariadenie alebo ochranné pásmo zariadení leteckej dopravy.

6.7.2. Dopravný úrad je dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy aj pri stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky aj mimo ochranné pásma letísk, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré prečnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

6.8. Zásobovanie vodou

6.8.1. Obec bude zásobovaná vodou z obecného vodovodu. Zdrojom vody sú miestne pramene Kyčera a Beatrix v západnej časti katastra.

6.8.2. Vodovodná sieť v obci bude rozširovaná potrubím minimálneho priemeru DN 100. Trasy navrhovaných vodovodných potrubí budú vedené v miestnych komunikáciách, zelených pásoch alebo chodníkoch.

6.8.3. Akumulácia vody je zabezpečená vo vodojemoch Vyšné Ružbachy a Kukura, dodávka vody v rámci existujúcich tlakových pásiem.

6.8.4. Na zníženie podielu pitnej vody na celkovej potrebe vody je potrebné využívať úžitkovú vodu z individuálnych zdrojov (studní) alebo zachytenú dažďovú vodu z retenčných nádrží.

6.8.5. Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách (chaty, chatové osady) bude vodou zásobovaná zo samostatných vodných zdrojov (studní).

6.8.6. Zabezpečiť ochranu existujúcich minerálnych prameňov vrátane vyhlásených ochranných pásiem prameňov liečivých vôd.

6.8.7. *Pramene liečivých vôd využívať prednostne na rozvoj kúpeľných a rekreačných služieb.*

6.9. Odkanalizovanie

6.9.1. *Splaškové vody z obce odvádzať verejnou kanalizáciou do ČOV skupinovej kanalizácie v Nižných Ružbachoch.*

6.9.2. *Verejnú kanalizáciu budovať stokami priemeru min. DN 300, vedené v zelených pásoch alebo v miestnych cestách.*

6.10. Povrchové vody

6.10.1. *Pre ochranu zastavaného územia obce pred privalovými vodami doplniť opatrenia na úpravu vodného režimu v katastri obce. Na zachytenie časti odtoku, prevyšujúcu kapacitu vodných tokov v zastavanom území obce, vybudovať ďalšiu viacúčelovú nádrž na potoku Rieka v lyžiarskom areáli. V povodí nad zastavaným územím obce budovať prehrádzky a spomaľujúce vodné prahy (hradenie bystrín).*

6.10.2. *Na ochranu súčasne zastavaného územia obce realizovať vegetačné úpravy tokov so stabilizovanými brehmi a obnovou sprievodnej zelene.*

6.10.3. *V lokalitách navrhovanej výstavby južne od súčasne zastavaného územia obce budovať pozdĺž potoka Rieka budované ochranné hrádze.*

6.10.4. *Na zníženie povodňových javov, zlepšenie využitia prírodných vôd, mikroklimatických pomerov v obci a úsporu pitnej vody je pri každej novej výstavbe alebo významnej rekonštrukcii investor stavby povinný zrealizovať vodozádržné opatrenia, ak sa jedná o nepriepustnú plochu väčšiu ako 50 m² s dobou životnosti dlhšou ako 5 rokov. Pri ostatných stavbách sa tieto opatrenia odporúčajú.*

6.10.5. *Vodozádržnými opatreniami sú opatrenia na minimalizáciu alebo úplné vylúčenie odvádzania dažďových vôd do verejnej kanalizácie a ich priameho odvádzania do vodných tokov. Sú to opatrenia na vytvorenie záchytných priekop, zasakovanie dažďových vôd do terénu, spomalenie ich odtoku z územia alebo ich zachytenie do pozemných alebo podzemných nádrží na ďalšie využitie formou úžitkových vôd.*

6.10.6. *V rámci odvádzania dažďových vôd je každý stavebník, vlastník alebo správca nehnuteľnosti povinný realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle § 9 Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z.*

6.11. Zásobovanie elektrickou energiou

6.11.1. *Na zásobovanie obce el. energiou bude využívané 22kV vzdušné el. vedenie č. 496 a VN linka č. 220, napojené z ES 110/22 kV St. Ľubovňa. Z týchto vedení sú vyvedené odbočky pre napojenie transformačných staníc 22/0,4 kV na území obce.*

6.11.2. *Zabezpečenie novo navrhovaných odberov v zastavanom území obce bude prevažne z existujúcich trafostaníc, ktoré budú podľa potreby rekonštruované na požadovaný výkon, a v novo navrhovaných lokalitách novými distribučnými trafostanicami. Trafostanice budú prepojené zemnými káblami smyčkováním s cieľom budovania mrežovej sústavy VN rozvodov. Pri rekonštrukciách VN a NN rozvodov je potrebné realizovať ich formou káblov uložených v zemi.*

6.11.3. *Dodávka elektrickej energie môže byť posilnená miestnymi zdrojmi elektrickej energie z malých fotovoltických elektrární umiestnených na strechách objektov.*

6.12. Telekomunikačné rozvody

6.12.1. *Na pripojenie obce Vyšné Ružbachy na pevnú telekomunikačnú sieť slúži optický kábel napojený z ústredne Poprad.*

6.12.2. *Telekomunikačné vedenia v obci budovať formou siete ftth z optických káblov uložených v zemi.*

6.12.3. *Pre zabezpečenie služieb ISDN je potrebné počítať s počtom dvoch pripojení na byt alebo prevádzku.*

6.13. Zásobovanie plynom

6.13.1. Zásobovanie obce zemným plynom je zabezpečené z nadradenej sústavy VTL plynovodu Poprad - Stará Ľubovňa DN 200 PN 4,0 MPa VTL prípojkou DN100, PN 25. Ako zdroj zemného plynu pre obec slúži regulačná stanica plynu Vyšné Ružbachy RS1500 m³/hod.

6.13.2. Rozvodnú plynovodnú sieť dobudovať vo všetkých zónach navrhovanej výstavby. V zastavanom území bude prevádzkovaná stredotlaková plynová sieť s prevádzkovým tlakom do 0,3 MPa.

6.14. Zásobovanie teplom

6.14.1. V obci Vyšné Ružbachy bude zásobovanie teplom decentralizované, riešené individuálne pre každý objekt.

6.14.2. Pri vykurovaní budov uprednostňovať obnoviteľné zdroje energie - tepelné čerpadlá, fotovoltické panely, geotermálnu energiu a pod.

7. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY A TVORBY KRAJINY, VYTŮRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENÉ

7.1 Na území obce je nutné prednostne zabezpečiť ochranu národných kultúrnych pamiatok a ostatných pamiatkových objektov.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných pamiatok, sú v obci Vyšné Ružbachy evidované objekty:

- 1. Kostol-č.1017/1- r.k. farský kostol Obetovania pána, z druhej pol. 17 storočia, barokový s klasicistickým upraveným hl. priečelím.
- 2. Kasíno -č.4016/1-Biely dom, postavený v roku 1923-novoklasicistický štýl. Kasíno, solitér č.p.935
- 3. Dom liečebný – č.4017/1 - postavený v roku 1923, v roku 2005-kompletne prestavaný, dnes využívaný ako hotel Strand, chodbový solitér, č.parc.941
- 4. Dom kúpeľný - č.4018/1- postavený v 20.rokoch XX.st., s prevládajúcim secesným štýlom, zrubový, murovaný, č.p. 854
- 5. Dom kúpeľný - č.4019/1- postavený okolo roku 1920, v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 927
- 6. Dom kúpeľný – č.4020/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 850
- 7. Dom kúpeľný – č.4021/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 851
- 8. Dom kúpeľný – č.4022/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 852
- 9. Kúpalisko termálne - č.4024/1,- termálne kúpalisko postavené v 20. rokoch XX. st., č.p. 943/1/2
- 10. Areál plastík- č.11 075/1- areál medzinárodných sochárskych sympózií konaných v rozmedzí rokov 1964-1990, parc. č. 2434/2; 2435/1/2; 2435/9; 2435/11; 2455; 2592/2
- 11. Dom kúpeľný-č.12021/1, zrubový, murovaný, parc. č. 928
- 12. Altánok-č.12022/1, kameň, drevo -parc. č. 934.

7.2. Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územie s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. historické centrum obce - územie s evidovanými archeologickými nálezmi (1.písomná zmienka o obci z roku 1329)

- kúpele – odtlačky rastlín v travertíne
- dom smútku č.p. 96/4 na južnom okraji obce – odtlačky rastlín v travertíne, nálezy novovekej keramiky

2. travertínový lom – nálezy štiepanej kamennej industrie zo st. doby kamennej

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

3. lokalita Horbek – sladkovodné ulitníky v travertíne
4. poloha Modrínok – nálezy pravekej kamennej industrie a novovekej keramiky

Všetky výkopové a stavebné práce v týchto lokalitách je potrebné ohlásiť príslušnému orgánu pamiatkovej starostlivosti.

7.3. Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo uvedených území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

7.4. Základnými prvkami územného systému ekologickej stability sú biocentrá a biokoridory:

Biokoridor nadregionálneho významu
NRBk SL-60 Rieka Poprad

Biokoridor regionálneho významu
RBk SL-73 Rieka, RBk SL-74 Končistý vrch – Ružbašský potok

Biocentrá regionálneho významu
RBc SL – 9 Pramenisko Závažného potoka, RBc SL13 - Suchá hora, RBc SL – 15 Vrch Anny,

Biokoridor lokálneho významu
LBk Modrínok – Ždiare vedie po východnom okraji zastavaného územia obce, LBk Mláky prepája LBk Modrínok a RBc Vrch Anny

Biocentrum lokálneho významu
LBc Kúpeľný park, LBc Škôlka a LBc Modrínok

Lokálnymi biokoridormi sú aj toky a sprievodná zeleň miestnych malých vodných tokov Rieka a Závažný potok.

7.5. Zásady umiestňovania reklamných stavieb a zariadení

Na území obce Vyšné Ružbachy sa reklamné stavby a zariadenia umiestňujú v súlade s nasledujúcimi zásadami:

7.5.1. V zastavanom území a na zastávkach verejnej dopravy sa smú umiestňovať reklamné zariadenia integrované do objektov drobnej architektúry a umiestnené na obvodových stenách objektov. Zariadenie umiestnené na budove musí byť prispôsobené jej architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia a jeho významné detaily, nesmie byť svietiace prerušovaným svetlom a obsahovať zvukové zariadenie, nesmie presahovať hrebeň strechy budovy a byť umiestnené naprieč uličným profilom

7.5.2. V zastavanom území obce sa smú umiestňovať reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m². Môžu byť svietiace alebo osvetlené neprerušovaným svetlom, takéto zariadenia môžu byť umiestnené minimálne 7 m od okien príľahlých budov a nesmú presahovať odkvap alebo atiku budovy. Môžu byť umiestnené len na spevnených peších plochách a priestranstvách v miestach, kde netvoria prekážku pohybu chodcov a cyklistov a rozhľadu vodičov, vo vzdialenosti minimálne 10 m od inej reklamnej stavby. Zariadenie umiestnené na budove musí byť prispôsobené jej architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia a jeho významné detaily, nesmie byť svietiace prerušovaným svetlom, obsahovať zvukové zariadenie a nesmie byť umiestnené naprieč uličným profilom

7.5.3. Mimo zastavané územie obce sa nesmú umiestňovať samostatne stojace reklamné stavby na ktorých najväčšia informačná plocha je väčšia ako 3 m² s výnimkou propagácie kultúrnych pamiatok a miestnych rekreačných a turistických zariadení. Takéto stavby môžu byť na nezastavaných plochách vo vzdialenosti minimálne 5 m od existujúcich drevín a 20 m od okien príľahlých budov okrem zariadení umiestnených kolmo na fasádu budovy. Môžu byť umiestnené len na miestach, kde netvorí prekážku pohybu chodcov a cyklistov a rozhľadu vodičov, umiestnené minimálne 30 m od inej reklamnej stavby. Môžu byť svietiace alebo osvetlené neprerušovaným svetlom a nesmú obsahovať zvukové zariadenie

7.5.4. V súlade s § 30 odsek 3 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov umiestniť reklamu, reklamné, informačné, propagačné alebo technické zariadenie, ktoré nie je stavbou, na nehnuteľnej kultúrnej pamiatke možno len na základe rozhodnutia príslušného krajského pamiatkového úradu. Ak umiestnenie reklamy, reklamného, informačného, propagačného alebo technického zariadenia povoľuje stavebný úrad, krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom a je v konaní stavebného úradu dotknutým orgánom.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

8.1. Ovzdušie

Na území obce Vyšné Ružbachy nesmú byť umiestnené prevádzky, ktoré by prekračovali prípustné limity znečisťovania ovzdušia a hlučnosťou ohrozovali okolie nad prípustnú mieru.

Na vykurovanie, varenie a ohrev teplej vody sa majú prednostne využívať alternatívne a obnoviteľné zdroje tepla (tepelné čerpadlá, fotovoltika, geotermálna energia).

8.2. Voda

Obyvatelia a návštevníci budú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu, napojeného na miestne vodárenské zdroje.

Na zabezpečenie čistoty povrchových a podzemných vôd bude v obci rozširovaná kanalizačná sústava zabezpečujúca odvádzanie splaškových vôd na vyčistenie v čistiarni odpadových vôd. Splaškové vody z budov, ktoré z technických alebo ekonomických dôvodov nebude možné pripojiť na verejnú kanalizáciu, musia byť čistené v domových čistiarnach alebo zhromažďované vo vodotesných nádržiach so zabezpečením ich vývozu na likvidáciu v čistiarni odpadových vôd.

Na zabezpečenie ochrany obce pred povodňami je potrebné realizovať opatrenia na úpravu vodného režimu v krajine. Tu je potrebné zachytiť časť odtoku zasakovacími pásmi, medzami doplnenými krajinnou zeleňou a prehrádzkami v erózných ryhách. Na malých vodných tokoch je potrebné budovať prehrádzky, poldre a malé vodné nádrže. Súčasťou celkovej koncepcie nakladania s vodou majú byť aj opatrenia na zadržiavanie a využívanie dažďovej vody v zastavanom území obce najmä ako úžitkovej vody na zavlažovanie záhrad a verejnej zelene.

8.3. Pôda

Na ochranu pôdy proti povrchovej vodnej erózii je potrebné v krajine vytvárať na svahoch zatrávené medze, biopásy a zasakovacie pásy, proti veternej erózii vysádzať vetrolamy pozdĺž verejných a účelových komunikácií v poľnohospodárskej krajine.

8.4. Zeleň

Prírodnú zeleň v riešenom území predstavujú plochy lesa a sprievodná líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. V hospodárskych lesoch uprednostniť prebierkový spôsob ťažby a prirodzenú obnovu lesa. Sprievodnú zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdoochrannú a ekologickú funkciu. Najvýznamnejšou je sprievodná zeleň potoka Rieka ktorá je biokoridorom lokálneho významu. Pobrežné lužné porasty majú bioekologickú, priestorotvornú a klimatickú funkciu, preto je nutné zachovať ich a doplniť aj v úsekoch vybudovaných úprav jednotlivých tokov.

Najvýznamnejším prvkom zelene v zastavanom území je kúpeľný park, ktorý je potrebné chrániť a zabezpečiť jeho pravidelnú odbornú starostlivosť.

Základnou zložkou zelene v zastavanom území bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných a bytových domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov a vytváranie obytných a okrasných zelených plôch na nich, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a do záhradkárskeho osád v okolí obce.

Všetky plochy verejnej zelene je potrebné upraviť a udržiavať ako malé parkovo upravené plochy. Pri výsadbe verejnej treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny

9. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Do zastavaného územia obce stanoveného v územnom pláne sú zahrnuté všetky súčasne zastavané a na zastavanie určené plochy v katastri obce. Takto vymedzené zastavané územie obce je vyznačené v grafickej časti územného plánu, vo výkrese č.2 „Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami“. Hranica je vedená po majetkoprávných hraniciach podľa podkladu pozemkovej katastrálnej mapy. Vymedzené zastavané územie obce stanovené v súlade s § 11 ods. 5 písm. e) stavebného zákona má rozlohu 189,3 ha.

10. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

10.1. V katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy sa nachádzajú ochranné pásma a chránené územia vyplývajúce z príslušných noriem a všeobecne záväzných predpisov alebo príslušných rozhodnutí. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov I. a II. stupňa
- ochranné pásma vodných zdrojov I. stupňa v rozsahu oploteného pozemku
- chránené ložiskové územie a dobývací priestor "Vyšné Ružbachy"
- ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok v šírke 10 m od obvodu stavby alebo hranice pozemku
- pásmo hygienickej ochrany ustajňovacích objektov na hospodárskom dvore - 50 m od obvodu stavieb
- ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesných pozemkov.
- ochranné pásmo cesty III. triedy v šírke 20 m od osi cesty mimo zastavaného územia obce vymedzeného v platnom územnom pláne obce
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie mimo súvisle zastavané územia alebo územia určeného na zastavanie vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.
- ochranné pásmo 22 kV VN el. vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
- ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
- ochranné pásma plynovodov:
 - d) 4 m pre plynovody všetkých tlakových úrovní s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - e) 1 m pre plynovody, ktorými sa rozvádza plyn na zastavanom území obce
 - f) 8 m pre technologické objekty plynovodov (RS).
- bezpečnostné pásmo VTL plynovodu v šírke 20 m od plynovodu na obe strany
- ochranné pásma vodných tokov v šírke 5 m od brehovej čiary toku.

10.2. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, je na území obce zapísaných 12 objektov :

1. Kostol-č.1017/1- r.k. farský kostol Obetovania pána, z druhej pol. 17 storočia, barokový s klasicistickým upraveným hl. priečelím.

2. Kasíno -č.4016/1- Biely dom, postavený v roku 1923-novoklasicistický štýl. Kasíno, solitér č.p.935
3. Dom liečebný – č.4017/1 - postavený v roku 1923, v roku 2005-kompletne prestavaný, dnes využívaný ako hotel Strand, chodbový solitér, č.parc.941
4. Dom kúpeľný - č.4018/1- postavený v 20.rokoch XX.st., s prevládajúcim secesným štýlom, zrubový, murovaný, č.p. 854
5. Dom kúpeľný - č.4019/1- postavený okolo roku 1920,v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 927
6. Dom kúpeľný – č.4020/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 850
7. Dom kúpeľný – č.4021/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 851
8. Dom kúpeľný – č.4022/1, postavená okolo roku 1920 v prevládajúcom secesnom štýle, zrubový, murovaný, č.p. 852
9. Kúpalisko termálne - č.4024/1,- termálne kúpalisko postavené v 20. rokoch XX. st., č.p. 943/1/2
10. Areál plastík- č.11 075/1- areál medzinárodných sochárskych sympózií konaných v rozmedzí rokov 1964-1990, parc. č. 2434/2; 2435/1/2; 2435/9; 2435/11; 2455; 2592/2
11. Dom kúpeľný-č.12021/1, zrubový, murovaný, parc. č. 928
12. Altánok-č.12022/1, kameň, drevo -parc. č. 934.

Ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok je 10 m od obvodu stavby alebo hranice pozemku, ak je súčasťou pamiatky.

10.3. V k.ú. Vyšné Ružbachy sú evidované štyri archeologické lokality – Historické centrum obce, Travertínový lom, Horbek a Modrínok. Na uvedených plochách je akákoľvek stavebná činnosť podmienená stanoviskom pamiatkového úradu.

10.4. Výstavba na potenciálne zosuvných plochách je podmienená vypracovaním inžiniersko-geologického posudku a realizáciou v ňom stanovených podmienok a opatrení na zabezpečenie stability budov a územia.

10.5. Časť územia obce spadá do oblasti stredného radónového rizika v rozsahu, ktorý je vyznačený v grafickej časti územného plánu. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

11. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

11.1 Plochami na verejnoprospešné stavby sú pozemky dotknuté výstavbou verejnoprospešných stavieb, ktoré sú uvedené v bode 13. tejto záväznej časti územného plánu.

11.2 Na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov (pozemkové úpravy) sú určené plochy navrhovanej výstavby.

11.3 Na asanáciu nie sú vymedzené žiadne súvislejšie plochy.

11.4. Na území obce sa neurčujú plochy na chránené časti krajiny.

12. POTREBA OBSTARANIA ÚZEMNÝCH PLÁNOV ZÓNY

Potreba obstarania územných plánov zóny sa nestanovuje.

13. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Verejnoprospešné stavby sú stavby verejného záujmu, slúžiace širokej verejnosti a nevyhnutné pre zabezpečenie potrebných životných podmienok obyvateľov. Podľa stavebného zákona musia vyplývať z riešenia územného plánu a musia byť v rámci neho schválené.

Vzhľadom na ich vymedzenie verejnoprospešnými stavbami sú najmä stavby nekomerčných objektov občianskej vybavenosti, verejnej dopravnej infraštruktúry, inžinierskych sietí a zriaďovanie verejnej a izolačnej zelene. Na základe riešenia rozvoja obce územným plánom sú v obci Vyšné Ružbachy stanovené tieto verejnoprospešné stavby:

Označenie	Verejnoprospešné stavby občianskej vybavenosti
A-1	Materská škola
A-2	Základná škola
A-3	Obecný úrad - polyfunkčný objekt
A-4	Turistická ubytovňa
A-5	Požiarňa zbrojnica
A-6	Verejné priestranstvá
A-7	Dom smútku
A-8	Cintorín
A-9	Zberný dvor, zberné miesto
A-10	Kompostovisko
A-11	Informačné centrum
A-12	Futbalový areál
A-13	Maloplošné ihriská
A-14	Fitnes-centrum
A-15	Obecná chata
A-16	Sochárske sympóziu
A-17	Amfiteáter
A-18	Obecné nájomné byty
	Verejnoprospešné dopravné stavby
B-1	Cesta III. triedy
B-2	Okružná križovatka
B-3	Miestne cesty a chodníky
B-4	Účelové cesty
B-5	Verejné parkoviská
B-6	Autobusové zastávky
B-7	Cyklistické cestičky
B-8	Turistické trasy
B-9	Cyklotrasy
B-10	Spomaľovací ostrovček
	Verejnoprospešné stavby technickej vybavenosti
C-1	Inžinierske siete a zariadenia (verejný vodovod, splašk. a dažď. kanalizácia, el. rozvody, plynofikácia, elektr. komunikačné siete)
C-2	Vodojemy
C-3	Viacúčelové vodné plochy
C-4	Protipovodňové prehrádzky
C-5	Úprava vodného toku
	Verejnoprospešné opatrenia
D-1	Sprievodná a izolačná zeleň

14. SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb, ktorá znázorňuje umiestnenie vymedzených verejnoprospešných stavieb a funkčných plôch na území obce, je prílohou tejto záväznej časti územného plánu.

15. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Uvedené záväzné regulatívy územného plánu obce Vyšné Ružbachy sa musia uplatňovať pri:

- spracovaní následných územnoplánovacích podkladov, územnoplánovacích dokumentácií a projektov stavieb na území obce*
- pri vydávaní záväzných stanovísk k investičnej činnosti na území obce*
- pri určovaní podmienok pre výstavbu pri územnom a stavebnom konaní*
- pri vydávaní stanovísk k podnikateľským zámerom právnických a fyzických osôb.*